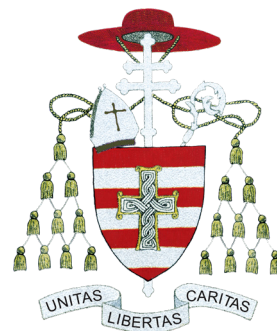
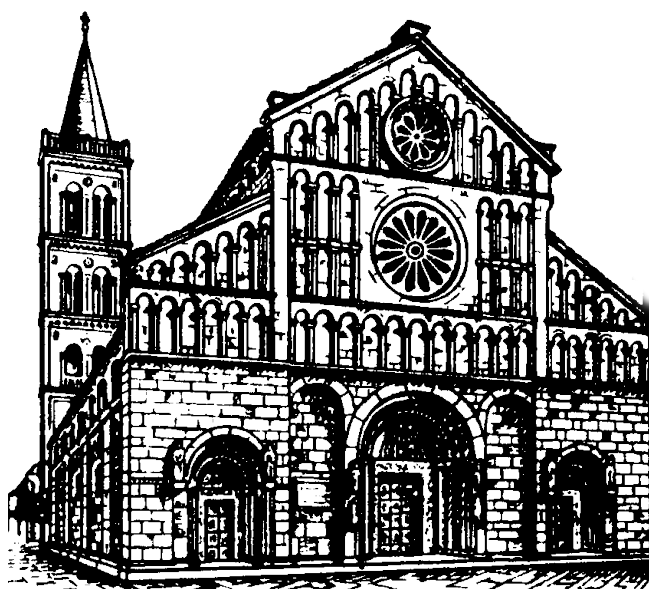

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 7-8/2020. SRPANJ - KOLOVOZ

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat, Jurja Biankinija 2, 23000 Zadar

tel: 023/208-650; faks: 208-640;

e-mail: izdavastvo@zadarskanadbiskupija.hr

Odgovara: Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Uredništvo: Don Josip Lenkić, don Šimun Šindija, don Marin Batur, Ines Grbić, prof, don Damri Šehić

Fotografije: Ines Grbić; Računalni slog: don Šimun Šindija

Tisak: TVG - tiskara d.o.o.

Slika na naslovnoj stranici: Četri zadarске crkve: katedrala sv. Stošije, crkva sv. Krševana, crkva sv. Šime i crkva sv. Marije

Blagdan Gospe Karmelske i stota godišnjica zavjetnog kipa Gospe Karmelske
u Galovcu 16. srpnja 2020.

S mjerama predostrožnosti, rada, reda i molitve u novu školsku godinu!

Nadbiskupovo pismo na početku školske godine 2020/2021.

1. Odavno neka riječ nije bila toliko upotrebljavana kao koronavirus koji je svojom pandemijom pojavom ugrozio svijet na globalnoj ravni. Uz pitanja je li njegova pojava znak Božje kazne ili je to poziv na obraćenje, koronavirus je otvorio i pitanja o gospodarstvu i politici, o sportu, obredima i o školi, o javnom prostoru i o znanosti. Ovo vrijeme od kad smo bili suočeni s tim virusom, pokazalo je ujedno veliku stvarateljsku i kreativnu moć svećenika, redovnica i redovnika, ravnatelja, učitelja i kateheta. Kad se, naime, zbog opasnosti zaraze prestalo ići u škole, organizirana je nastava „on-line“, omogućena su predavanja iz svih školskih predmeta, kao i prijenos vjerskih obreda. Roditelji, učenici, posebice oni koji su bili vezani uz svoje domove ili bolničke krevete, za to su veoma zahvalni. Vjernicima je osobito bilo utješno pratiti putem raznih medija svete mise, molitve i navještaj Riječi Božje. U našoj nadbiskupiji u početku pandemije emitirano je putem Radio Zadra i Radio Biograda oko stotinjak emisija duhovnog sadržaja, razgovora i nagovora pod naslovom „Ohrabri se, Božji narode, i prevencijom i molitvom“.

Uz naglašenu potrebu prevencije, međusobne distanciranosti i uvažavanja higijene tijela, osjećali smo potrebu njegovati i higijenu duše koja ne može živjeti bez Boga, bez molitve i duhovnosti. Čovjek osjeća u sebi „nebesku čežnju“ koju je sveti Augustin izvršno formulirao u rečenici „nemirno je srce naše, dok se u tebi ne smiri“. Na neugodna pitanja koja nameće ovo „virusno doba“ može se odgovoriti samo uz Božju pomoć i njegova nadahnuća; uz molitvu, šutnju i Riječ Očevu koju nam je Bog ostavio u Svetom Pismu. U tom vidu potrebne su mjere predostrožnosti, dezinfekcije i socijalne distance, ali i sredstva molitve i duhovnosti. Uz neke kritike zbog otkazivanja zajedničkih misa moglo se čuti i čitati brojne izjave i komentare da im je „molitva svećenika iza zatvorenih crkvenih vrata“ davala ogromnu „nevidljivu snagu u borbi s pandemijom“. U međuvremenu došlo je do popuštanja odredbi i mjera, s napomenom kako „popuštanje nije opuštanje“. I, evo, ljeto je prošlo u određenom ozračju „popuštanja i opuštanja“.

2. Britanski matematičar John C. Lennox, koji je nedavno objavio knjigu „Gdje je Bog u doba koronavirusa?“ (Verbum 2020.), tvrdi kako je „s pandemijom porastao osjećaj ranjivosti, ali ovo nije najgora pandemija u povijesti“. Međutim, on veli kako „nikada dosada nije bila zabilježena takva izolacija gradova i država, niti zabrana sportskih događanja i vjerskih obreda. Stoga smo gledali utihle gradove kojima je gromoglasno odjekivao strah i samoizolacija“. U takvom ozračju pojedinci se počinju bojati za svoje fizičko i psihičko zdravlje, za svoje obitelji i prijatelje, posebice za stare i nemoćne. Hvata ih panika „zbog neizvjesnosti u društvu, zbog gubljenja radnih mjesta, nestanka zaliha hrane i ekonomske nesigurnosti“, piše Lennox i pita se „kako izbjeći i prevladati znakove straha i panike koja sve više hvata maha?!“

Ta je pitanja spomenuo i Papa Franjo u nagovoru ispred bazilike svetoga Petra, 27. ožujka 2020. Tada je dirljivom molitvom i blagoslovom između ostaloga rekao: „Gusta se tama nadvila nad naše trgove, ulice i gradove. Zagospodarila je našim životima i ispunila sve tišinom i prazninom, koju se može osjetiti u zraku i u gestama ljudi. Uplašeni smo i izgubljeni, poput učenikâ iz evanđelja koje je iznenada zahvatila neočekivana i žestoka oluja. Shvaćamo da smo krhki i bez orijentira, svi na istoj lađi. To nam pomaže spoznati da smo pozvani veslati zajedno i da smo

potrebni međusobne utjehe“. Poput učenika iz lađe i mi molimo i vapijemo: „Izgibosmo, spasi nas Gospodine“. Iskustvo „virusne oluje“, dakle, pomaže nam shvatiti da „ne možemo ići dalje svatko za sebe, već samo zajedno, u istoj lađi i na zajedničkom moru“.

3. Slušamo i mi, dakle, Isusov blagi ukor: „Što ste bojažljivi; kako nemate vjere?!“ Vjera se rađa sa sviješću da nam je potreban Krist i njegovo spasenje. Nismo sami sebi dostatni. Dapače, ako se izoliramo i ostanemo sami, opasnost je da potonemo. Valja se truditi da nam Gospodin bude blizu. On nam je potreban, jer on je naša busola i zvijezda Danica. Molimo neka uđe u lađu našega života. Predajmo mu svoje strahove kako ne bismo brodolom doživjeli i potonuli. On okreće sve na dobro i donosi spokoj našem nemiru u okruženju panike i oluje. Stoga, „svu svoju brigu povjerimo Njemu“, kako veli apostol Petar (1 Pt 5, 7).

Poželio bih, dragi učenici, roditelji, učitelji, ravnatelji, odgojitelji, svećenici i katehete da u duhu Papinih riječi u ovom izazovnom vremenu raste naša svijest da pripadamo „zajednici braće koji veslaju zajedno u istoj lađi i na zajedničkom moru“ (Papa, 27. 03. 2020.). Neka početak školske godine s Božjim blagoslovom započne i s njime neka se dovrši. Neka nas Gospodin po zagovoru Blažene Djevice Marije, koja pomaže svojoj djeci u nevolji, oslobodi od ove pandemije, kao i od svakog drugog moralnog nereda i zastranjenja.

4. Osjećam potrebu zahvaliti svima vama koji ste angažirani u odgoju i obrazovanju, za vašu predanost u važnom i blagoslovljenom poslu i zadatku. Pomozite mladima tražiti smisao života. Oslušajte pažljivo i strpljivo njihova pitanja i otvorite im širom vrata svoga srca. Crkva vas podržava u vašem odgovornom odgojnom zadatku. Pozivam i vas, dragi učenici, družite se s Isusom i u ovoj školskoj godini. On vas voli i nudi vam spasenje i smisao postojanja. Samo u njemu „u kojemu živimo, mičemo i jesmo“ (sv. Pavao), moguće je postići puninu ostvarenja. Ne zaboravite uzvratiti ljubav vašim roditeljima i učiteljima, svećenicima i katehetama koji vode brigu o vama. Slušajte ih i surađujte s njima. Usvajajte ono što vas poučavaju i na što vas svojim dobrim primjerom potiču. Svladavajte školske obveze i njegujte duh zajedništva i solidarnosti. I ne umarajte se svojim ponašanjem pružati svima „razloge nade koja je u vama“ (1 Pet 3, 15).

Završavam Pismo poticajnim riječima ohrabrenja koje je apostol Pavao uputio učeniku Timoteju: „Budi uporan, uvjeravaj, prijeti i zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom.. Raspiruj milosni dar Božji i izvrši djelo blagovjesničko.“ (2 Tim 4, 2-5). Vi ste, dragi roditelji i odgojitelji primili djecu i učenike kao milosni dar. Budite dostojni svoga poziva i zahvalni za povjerenje koje vam se ukazuje. Upućujem svima molitvu i blagoslov. Neka vas u odgovornom poslu prati Božja pomoć i zagovor sv. Krševana, vrsnog odgojitelja i katehete svete Stošije. I neka vam ne dojadi poticati svoje učenike da misle i čine dobro, pa će i Bog blagosloviti vaš trud i vaše nastojanje.

Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Zadar, blagdan sv. Augustina, 28. 08. 2020.

SVETA STOLICA

Siromašni i potlačeni su graditelji novoga čovječanstva

Papin nagovor prije i nakon molitve Anđeo Gospodnji u nedjelju 5. srpnja 2020.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Evandeoski odlomak ove nedjelje (usp. Mt 11, 25-30) podijeljen je u tri dijela: najprije Isus uzdiže hvalospjev blagoslova i zahvalnosti Ocu zato što je siromašnima i jednostavnima objavio tajnu Kraljevstva nebeskog, zatim otkriva prisni i jedinstveni odnos koji postoji između njega i Oca, a na kraju nas poziva da pođemo za njim i slijedimo ga kako bismo našli spokoj.

Na prvom mjestu Isus hvali Oca jer je tajne svojega Kraljevstva, svoje istine „sakrio od mudrih i umnih“ (r. 25). Naziva ih tako na pomalo podrugljiv način, jer su si umislili da su mudri te im je, dakle, srce mnogo puta zatvoreno. Prava mudrost također dolazi iz srca, to nije samo posjedovanje znanja: istinska mudrost ulazi također u srce. A ako znaš mnogo, ali ti je srce zatvoreno, nisi mudar. Isus kaže da je otajstva svoga Oca objavio „malenima“, onima koji se s pouzdanjem otvaraju njegovoj Riječi spasenja, otvaraju svoje srce Riječi spasenja, osjećaju potrebu za Njim i sve očekuju od Njega. Srce im je otvoreno i uzda se u Gospodina.

Isus, nadalje, objašnjava da je sve primio od Oca i naziva ga „Otac moj“ kako bi potvrdio jedinstvenost svog odnosa s njim. Naime, samo između Sina i Oca postoji potpuna uzajamnost: jedan poznaje drugoga i jedan živi u drugome. Ali to jedinstveno zajedništvo je kao cvijet koji cvjeta kako bi besplatno otkrio njegovu ljepotu i dobrotu. I evo, dakle, Isusova poziva: „Dođite k meni ...“ (r. 28). On želi darovati ono što crpi od Oca. Želi nam darovati istinu, a Isusova je istina uvijek slobodna: to je dar, to je Duh Sveti, Istina.

Baš kao što Otac daje prednost „malenima“ tako se i Isus obraća „umornima i opterećenima“. Štoviše, svrstava se među njih, jer je On „krotka i ponizna srca“ (r. 29), to kaže za sebe. Baš kao u prvom i trećem blaženstvu, blaženstvu poniznih i siromašnih duhom te blaženstvu krotkih (Mt 5, 3.5): Isusova krotkost. Tako, Isus, „krotak i ponizan“, nije uzor za one koji se mire sa sudbinom niti je jednostavno žrtva, nego je Čovjek koji to stanje živi „srcem“ u punoj transparentnosti prema Očevoj ljubavi, to jest Duhu Svetomu. On je uzor „siromašnih u duhu“ i svih ostalih „blaženih“ o kojima čitamo u Evanđelju, koji ispunjavaju Božju volju i svjedoče njegovo Kraljevstvo.

Isus, nadalje, kaže da ako dođemo k njemu pronaći ćemo odmor: „odmor“ koji Krist nudi umornima i opterećenima, nije samo psihološko olakšanje ili milostinja dana u izobilju, nego radost siromašnih zato što su primili evanđelje i što su graditelji novoga čovječanstva. To je odmor: radost, radost koju nam daje Isus. Ona je jedinstvena, ona je radost koju sâm On ima. To je poruka za sve nas, za sve ljude dobre volje koju Isus i danas upućuje svijetu koji veliča onoga koji je bogat i moćan. Koliko puta kažemo: „Eh, htio bih biti kao on, kao ona, koji je bogat, koji ima toliku moć, kojem ništa ne nedostaje!“. Svijet veliča bogata i moćna, bez obzira na to kojim je sredstvima to postigao, ponekad i uz gaženje ljudske osobe i njezina dostojanstvo. I to je poruka Crkvi koja je pozvana činiti djela milosrđa i naviještati evanđelje siromašnima. Takvom Gospodin želi svoju Crkvu, to jest nas.

Neka nam Marija, najponiznija i najveća među stvorenjima, od Boga izmoli mudrost srca kako bismo znali njegove znakove razaznati u svojem životu i biti sudionici onih tajni koje su skrivene oholima, a objavljuju se poniznima.

Božja strpljivost otvara naša srca nadi*Papin nagovor prije i nakon molitve Anđeo Gospodnji u nedjelju 19. srpnja 2020.*

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U današnjem Evanđelju (usp. Mt 13, 24-43) susrećemo ponovno Isusa koji i dalje u prisposobama namjerava mnoštvu govoriti o Kraljevstvu nebeskom. Zadržat ću se na prvoj, onoj o kukolju, kojom nam Isus pomaže spoznati Božju strpljivost, otvarajući naše srce nadi.

Isus pripovijeda da, na polju na kojem je posijano dobro sjeme, niče također kukolj, termin koji u sebi sadrži sve štetne trave koje štete tlu. Možemo reći da je i danas tlo zagađeno mnogim pesticidima i herbicidima, koji na kraju štete i žitu i tlu i zdravlju. To je bila mala digresija. Zato slugе idu gospodaru da saznaju odakle dolazi kukolj, a on odgovara: „Neprijatelj čovjek to učini“ (r. 28). Ta mi smo posijali dobro sjeme! Neprijatelj, protivnik, je došao i to učinio. Oni bi htjeli odmah otići i iščupati kukolj koji raste; no gospodar kaže: „ne“, jer bi se time riskiralo da se iščupa sve zajedno, i kukolj i žito. Treba čekati vrijeme žetve: tek tada će se to dvoje odvojiti i kukolj će se spaliti. I to itekako ima smisla.

U toj se prisposobi može iščitati pogled na svijet. Uz Boga – koji je gospodar toga polja – koji sije uvijek i samo dobro sjeme postoji i neprijatelj koji sije korov kako bi spriječio pšenicu da raste. Gospodar djeluje otvoreno, na svjetlu dana, i njegova je želja imati dobru žetvu; ovaj pak drugi, neprijatelj, koristi se naprotiv okrijem noći i vodi se zavišću, zbog neprijateljstva, da sve upropasti. Neprijatelj na kojeg se referira Isus ima ime, to je đavao, on je veliki protivnik Boga. Njegov je naum ometati djelo spasenja, učiniti da Božje kraljevstvo ometu zlotvori koji se služe nečasnim djelima i šire sablazni. Naime, dobro sjeme i kukolj ne predstavljaju dobro i zlo u apstraktnom smislu, nego nas ljudska bića koji možemo slijediti Boga ili đavla. Koliko smo puta čuli da su u nekoj obitelji koja je bila u miru kasnije izbili sukobi, zavisti... kvart u kojem je vladao mir kasnije su se počele događati ružne stvari... I običavamo reći: „Netko je došao tamo posijati kukolj“ ili „ta osoba iz obitelji, ogovaranjima, sije kukolj“. Širenjem zla uvijek se uništava. I to uvijek čini đavao ili naša napast: kad padnemo u napast ogovaranja kako bismo uništili druge.

Sluge namjeravaju odmah ukloniti zlo, to jest zle ljude, no gospodar je mudriji, vidi dalje. Moraju znati čekati, jer je podnošenje progona i protivština sastavni dio kršćanskog poziva. Zlo, zasigurno, moramo odbacivati, no prema zlim ljudima trebamo postupati strpljivo. Ne radi se o licemjernoj toleranciji koja skriva dvosmislenost, nego o pravdi koju ublažava milosrđe. Ako je Isus došao tražiti grešnike, više no pravednike, liječiti bolesne prije no zdrave (usp. Mt 9, 12-13), i djelovanje nas, njegovih učenika, mora biti usmjereno ne na uništavanje zlih nego na njihovo spašavanje. To je ta strpljivost.

Današnje Evanđelje predstavlja dva načina djelovanja i življenja. S jedne je strane pogled gospodara, koji daleko vidi, a s druge pogled slugu, koji vide problem. Slugama je stalo do zemlje bez korova, gospodaru do dobre pšenice. Gospodin nas poziva da preuzmemo njegov pogled, usredotočujući se na dobru pšenicu koju zna štititi i među korovom. Tko se daje u lov na ograničenja i mane drugih, ne surađuje dobro s Bogom, nego onaj tko zna prepoznati dobro koje tiho raste na tlu Crkve i života, njegujući ga do zrelosti. Tada će Bog, i samo On, nagraditi dobre i kazniti zle. Neka nam Djevica Marija pomogne razumjeti i oponašati strpljivost Boga koji ne želi da se izgubi itko od njegove djece koju ljubi Očinskom ljubavlju.

Božja logika brige za drugoga

Papin nagovor prije i nakon molitve Anđeo Gospodnji u nedjelju 2. kolovoza 2020.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U Evanđelju ove nedjelje prikazuje se čudesno umnažanja kruhova (Mt 14, 13-21). Događaj se zbiva na samotnom mjestu, u osami, kamo se Isus povukao sa svojim učenicima. No narod je došao za njim da ga sluša i da ih izliječi. Naime, njegove riječi i djela ozdravljaju i daju nadu. Kada je se spustila večer, mnoštvo je još uvijek bilo tamo, a učenici, koji su bili praktični ljudi, pozivaju Isusa da otpusti ljude da odu i kupe si hrane. No On im je odgovorio: „Dajte im vi jesti“ (r. 16). Zamislimo samo izraze lica učenika! Isus dobro zna što čini, no želi promijeniti njihovo ponašanje: da ne kažu „otпусти ih, neka se snađu, neka si sami nađu za jesti“, nego: „što nam Providnost daje da podijelimo?“. To su dva oprečna stava. I Isus ih želi dovesti do ovog drugog stava, jer je ovaj prvi prijedlog, prijedlog praktičnog čovjeka, a ne velikodušna ponuda: „otпустite ih, neka si odu tražiti, neka se snađu“. Isus razmišlja na jedan drugi način. Kroz tu situaciju želi podučiti svoje nekadašnje i sadašnje prijatelje Božjoj logici. A koja je to Božja logika koju vidimo ovdje? Logika preuzimanja brige za drugoga. Logika da se ne pere ruke od toga, logika ne okretanja glave na drugu stranu. Logika preuzimanja brige za drugoga. Izrazu „neka se snađu“ nema mjesta u kršćanskom rječniku.

Čim jedan od dvanaestorice apostola realno kaže: „Nemamo ovdje ništa osim pet kruhova i dvije ribe!“, Isus odgovara: „Donesite mi ih ovamo“ (rr. 17-18). Uzima tu hranu u svoje ruke, podiže oči prema nebu, izgovara blagoslov i počne lomiti i davati učenicima ulomke da ih dijele ljudima. No kruhova i riba nije ponestalo, dovoljno je bilo za tisuće ljudi, a čak se skupilo i viška.

Isus je tim djelom pokazao svoju snagu, ne na spektakularan način, nego kao znak ljubavi i velikodušnosti Boga Oca prema svojoj umornoj i potrebitoj djeci. On je uronjen u život svojeg naroda, shvaća njegov umor, shvaća njegova ograničenja, no ne dopušta da se itko izgubi i malakše: hrani svojom Riječju i kao potporu daje hranu u izobilju.

U tom evandeoskom izvješću očita je veza s euharistijom, osobito tamo gdje je opisan blagoslov kruha, lomljenje, predaja učenicima i podjela ljudima (r. 19). Treba primijetiti kako je uska veza između euharistijskog kruha, hrane za vječni život i svagdašnjega kruha koji nam je potreban za zemaljski život. Prije nego što će prinijeti sebe samoga kao kruh spasenja, Isus se brine za hranu za one koji ga slijede i koji su se, iako su s njim, zaboravili opskrbiti. Duh i materija ponekad se suprotstavljaju, ali zapravo spiritualizam, kao i materijalizam, tuđi su Bibliji. To nije jezik Biblije.

Suosjećanje i nježnost koje je Isus pokazao prema mnoštvu nije sentimentalizam, nego konkretno očitovanje ljubavi koja se brine za potrebe ljudi. A mi smo pozvani euharistijskom stolu pristupiti s tim istim Isusovim stavom: [prije svega] sa suosjećanjem prema potrebama drugih. Te riječi koje se ponavljaju u Evanđelju kad Isus vidi problem, bolest ili ove ljude bez hrane. „Sažali se nad njim“. Suosjećanje nije čisto materijalni osjećaj; istinski suosjećati znači trpjeti s nekim, preuzimajući na sebe tuđe muke. Možda će nam biti dobro danas zapitati se: imam li suosjećanja? Kad čitam vijesti o ratovima, gladi, pandemijama, mnogim stvarima, suosjećam li s tim ljudima? Imam li samilosti prema ljudima koji su mi bliski? Jesam li sposoban patiti s njima ili okrećem glavu na drugu stranu ili kažem „neka se snađu“? Ne zaboravite ovu riječ „suosjećanje“, koja je povjerenje u brižnu ljubav Oca i znači hrabro dijeljenje.

Neka nam Presveta Djevica Marija pomogne ići putem koji nam Gospodin pokazuje u današnjem Evanđelju. To je put bratstva koji je temeljan kako bismo se suočili sa siromaštvom i trpljenjem ovoga svijeta, i koji nas vodi onkraj samoga svijeta, jer to je put koji počinje od Boga i vraća se Bogu.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Predsjednik HBK čestitao muslimanima Kurban bajram

Predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić uputio je čestitku predsjedniku Mešihata Islamske zajednice u Republici Hrvatskoj gospodinu muftiji Azizu Hasanoviću povodom Kurban bajrama:

„Ovih dana Islamska zajednica u Republici Hrvatskoj proslavit će veliki blagdan Kurban bajram. Taj blagdan je spomen na vjeru, predanje i poslušnost koju je očitovao prema Bogu Ibrahim – Abraham. On je, naime, pokazao spremnost žrtvovati vlastitoga sina kako bi ispunio Božju volju. Bog, koji je time kušao Abrahamovo pouzdanje, zabranio je da žrtvuje sina, nego neka svoju hvalu Bogu iskaže žrtvovanjem prigodnoga ovna.

U Vašoj zajednici ovaj se blagdan slavi hvalevrijednim običajima koji uključuju molitvu, klanjanje i velikodušno darivanje, posebice, onima koji su siromašni i potrebni ljudske pomoći. To je lijep znak humanosti, zajedništva i dobrote koja je neophodna za zdravo funkcioniranje i rast svake zajednice.

Stoga, poštovani gospodine Hasanoviću, Vama osobno, Vašoj obitelji, Vašim suradnicima kao i svim vjernicima Islamske zajednice u Republici Hrvatskoj upućujem čestitke za svečanost ovogodišnjeg Kurban bajrama.

Neka Svemogući gospodar povijesti i ljudskih sudbina udijeli svima obilje svoga blagoslova, radosti i mira.“

Poruka predsjednika Vijeća HBK-a za katehizaciju i novu evangelizaciju na početku školske i katehetske godine 2020./2021.

Draga braćo svećenici, redovnici i redovnice, katehete i vjeroučitelji, draga djeco i mladi, dragi roditelji!

„Svu svoju brigu povjerite njemu“ (1Pt 5,7). Tim je riječima papa Franjo završio razmatranje na dan molitve i klanjanja pred Presvetim na praznom Trgu sv. Petra, s kojega je 27. ožujka ove godine uputio blagoslov Urbi et orbi. Bila je to večer molitve za svijet i čovjeka koji su se našli pred velikom nepoznanicom bolesti i pandemije koronavirusa. Iz srca patnje, kao molitelj pred Bogom uime čitavoga čovječanstva, polazeći od straha i tjeskobe uplašanih apostola na olujnome moru (usp. Mk 4,35-41), ispovjedio je i našu svijest „da ne možemo ići dalje svatko za sebe, već samo zajedno“. Bio je to trenutak tišine 'Velike subote' u kojoj se još nije prolomio uskrsni poklik „Aleluja“.

1. Bog bdije nad svijetom

Ljudska slabost i moć. Iznova smo, ovaj put na drastičan način, postali svjedocima ranjivosti globaliziranoga svijeta. Ne samo da nas ova kriza poučava granicama ljudske moći, nego duboko doživljavamo iskustvo da će se „ljudi u potpuno planiranom svijetu naći neopisivo usamljeni“ (papa Benedikt XVI.). Premda svaka osobna ljudska povijest ima neuništivu vrijednost, ona kao da danas nestaje pred globalnošću pandemije. O tome progovaraju također i filozofija te književnost: „Nije bilo više pojedinačnih sudbina nego samo kolektivna zbivanja, obuhvaćena kugom, i osjećaji koje su dijelili svi“ (Albert Camus, Kuga). No, iako pred silnim, žalosnim brojkama svakodneвно zaraženih polako gubimo osjećaj za dostojanstvo pojedinca koji pati ili umire, te se čini da ostajemo ravnodušni za njegovu sudbinu, moramo ipak primijetiti da je vrijeme kroz koje prolazimo istodobno i znak istinske moći čovječanstva: znak moći solidarnosti i požrtvov-

nosti za druge. Rastemo u svijesti da smo svi važni i potrebni, 'svi pozvani veslati zajedno', svi potrebni utjehe drugoga (...) svi dijelom stvarnosti kojoj ne možemo izmaći: pripadnost braći (usp. papa Franjo, Homilija 27. ožujka 2020.).

Govor i vjera Crkve u ovom vremenu. Sjena još uvijek do kraja nepoznate bolesti, kao i toliko puta u povijesti čovječanstva, zahtijeva od Crkve da se zadrži u tišini Velike subote. Kao što nije moguće sve sagledavati iz perspektive Kristova otkupljenja od grijeha samo po smrti na križu i vjerovati da je ova pandemija Božja kazna za novi, moderni, Oran (grad u kojemu se događa radnja Camusova romana Kuga), tako se ne može ni bezbrižno hrliti samo prema zori uskrsnoga dana. Patnja ima svoje dostojanstvo. Bog koji je tih i čija je ljubav „ponizna i diskretna“ (Tomaš Halik), jest Bog koji se nalazi i na bolničkom zaraznom odjelu. To je Bog koji daje san preumornim zdravstvenim djelatnicima. Bliz je i onima koji u ovim vremenima pokušavaju donijeti najbolje odluke. To je Bog koji umire zajedno s napuštenima, bez blizine njihovih najbližih. Od Crkve i od njezinih službenika sigurno se ne traži da uvijek i odmah imaju odgovore na sva pitanja te da svojim nedovoljno promišljenim teološkim stavovima i izjavama „profitiraju“ na ovoj krizi. Njezina je prvotna zadaća u ovom trenutku tražiti odgovore na pitanja: kako poučavati i ophoditi se prema konačnom, prema patnji i smrti; kako razumjeti Božji govor u događajima današnjice za koje je potrebno umijeće evanđeoskoga razlučivanja i „kontemplativne distanciranosti“ od osjećaja i predrasuda, od strahova i od želja; kako razumjeti govor znanstvenika i stručnjaka koji su sve svoje snage ujedinili kako bi pomogli čovječanstvu. Crkva sve to propituje, ali ona propituje i traži najprikladniji te cjelovit oblik svjedočenja vlastite vjere u Boga koji je prisutan i koji trajno bdi nad ovim svijetom.

2. Naviještanje Božje Riječi u stvarnosti novog normalnog

„Čovjek zaslužuje priče koje su na njegovoj visini“ (papa Franjo, Poruka za dan sredstava društvenoga priopćavanja 2020.). Navjestiteljsko poslanje ima svoju ozbiljnost i svetost. Posebno u ovim nepredvidivim vremenima! Budući da je pripovijedanje, kao temeljna misao pape Franje, osnovni put svake evangelizacije, cilj navjestiteljskog poslanja samo je srce evanđelja, koje se mora donijeti današnjem djetetu i odraslom čovjeku. To je put koji ne može više voditi u svijet kakva nema, nego je to put u „novo normalno“. Jasno je da ćemo se na tom putu osim pripovijedanja služiti i 'učenjem na daljinu', odnosno svim mogućim suvremenim sredstvima, no Crkva i navjestitelji evanđelja nikada ne smiju zanemariti potrebu osobnoga prenošenja vjere i susreta s onima kojima smo poslani. „Pripovijest o Kristu nije ostavština prošlosti“ (papa Franjo). Riječ koju prenosimo gradi zajedništvo vjernika, utemeljeno na iskustvu živoga i prisutnoga Boga. „Naše pripovijesti nisu ništa više nego molitva da vrijeme, kakvo god da jest, u sebi nosi smisao“ (Timothy Radcliffe). Možda današnji čovjek sve više postaje „digitalan“, no vjera i zajedništvo ne mogu se u cijelosti izreći samo na taj način. „Možda i sama Crkva više neće biti dominantna društvena sila u mjeri u kojoj je bila sve donedavno, ali će uživati u svježem procvatu i biti prepoznata kao čovjekov dom, gdje će naći i život i nadu nakon smrti“ (papa Benedikt XVI.). I kao što je davno sjeme prvih mučenika procvalo u ljepotu kršćanstva, tako Crkva danas, u odnosu prema trpljenju i onima koji trpe, oblikuje novu mjeru čovječnosti (usp. papa Benedikt XVI., Spe salvi, br. 38.) i pronalazi novi izričaj naviještanja kršćanske nade koju nosimo u sebi.

Dragi svećenici, redovnice i redovnici, vjeroučitelji i katehete! Vrijeme koje je iza nas pokazalo je vašu veliku stvarateljsku i kreativnu moć u naviještanju kraljevstva Božjega. Mnogo je toga nastavilo živjeti i u redovitom pastoralu i evangelizaciji, mnogo će se toga još morati i učiniti. Na pronalaženju novoga govora, na predstavljanju drukčijega, a istoga kršćanstva, od srca vam svima zahvaljujemo. Oni koji se tim putem još nisu usudili krenuti, vjerojatno su pozvani slijediti riječi svećenika Paneloux-a u spomenutom romanu Alberta Camusa: „Možda bismo trebali zavoljeti ono što ne razumijemo?“ Svi smo mi, naime, svjesni da je vjeronaučna nastava i katehetski

HRVATSKA BIŠKUPSKA KONFERENCIJA

susret najprije događaj komunikacije koja se događa isključivo preko vas, svećenika, kateheta i vjeroučitelja. Velika je u tom smislu vaša zadaća, ali i odgovornost!

Dragi učenici, dragi roditelji! Vrijeme koje je pred nama izazovno je vrijeme za sve nas. Zahvaljujem vam što ste i ove školske godine izabrali s nama ići dio zajedničkoga životnog puta. Premda u ovom trenutku još ne možemo reći što će nas sve na tom putu čekati, čvrsto vjerujem i znam da je na tom putu s nama Onaj koji će nam reći: „Ne bojte se. Ja sam s vama!“ (usp. Mk 6,50).

Đakovo, 23. kolovoza 2020.

mons. Đuro Hranić,
predsjednik Vijeća HBK-a za katehizaciju i novu evangelizaciju

ZADARSKA NADBISKUPIJA

Preko Karmela s Marijom do Krista

GALOVAC: Blagdan Gospe Karmelske - *propovijed mons. Ž. Puljića*

1. Danas liturgija slavi Marijin blagdan po nazivom „Gospe Karmelske“. U lauretanskim litanijsama susrećemo puno različitih naziva, kao i u naslovima brojnih svetišta kod nas i diljem svijeta, kao napr. Gospa Lurdska, Fatimska i Loretska, Bistrička, Trsatska, Maslinska, Solinska i Sinjska. A, evo, danas i Karmelska koje dobila po brdu Karmelu koje se nalazi u Palestini, uz obalu Sredozemnog mora, gdje je prorok Ilija branio vjeru u Izraelu. Sama riječ „karmel“ znači „plodna vrtna zemlja“. Tumači Svetoga pisma vele da je Karmel slika „Božje prisutnosti i plodnosti koju njegova milosti donosi“. Karmel je ujedno slika Djevice Marije koja je osjenjena Duhom Svetim postala mjestom Božje prisutnosti i blagoslovom svima koji „žedaju za Bogom živim i pravim“.

Na brdu Karmelu, koje je slika naročite Božje blizine, za vrijeme križarskih ratova križar Bertold iz Kalabrije osnovao crkveni red Karmelićana (davne 1155. godine). Tu su se počeli okupljati pobožni muževi kako bi u pokori i molitvi pod zaštitom Blažene Djevice Marije služili Bogu. A kad im je jeruzalemski patrijarh sastavio pravilo (1209.), oni su se nazvali „Braća Blažene Djevice Marije od gore Karmela“. Kad su ih u 13. stoljeću muslimani potjerali s Karmela, potražili su utočište u Europi. Papa je odobrio i mušku i žensku granu karmelskoga reda koje su kasnije reformirali i obnovili sv. Ivan od Križa i sveta Terezija Velika, crkvena učiteljica. Današnji blagdan Gospe od Karmela proglašen je za cijelu Crkvu 1726. godine.

2. U čemu je posebnost ovoga reda i karmelske duhovnosti? U nasljedovanju Krista poput Marije koja je bila ne samo njegov majka, već savršena Isusova učenica. Ona nas uči kako živjeti, slušati i razmatrati Božju riječ (Lk 2,51); kako biti bliz i solidaran s bližnjimakoji su u potrebi i nevolji (Lk 1, 39-45); kako biti ustrajni u molitvi i u zajedništvu s braćom i sestrama (Dj 1, 14). Karmelsko zajedništvo redovnika i redovnica prisutno je u Crkvi više od osam stoljeća. Sinovima i kćerima karmelske duhovnosti molitva je životno zvanje. Ona je okosnica njihovih Pravila po kojima nastoje živjeti i raditi u duhu molitve i nasljedovanje Marijinih odlika poslušnosti, čistoće i siromaštva. Karmelska duhovnost i nakon osam i po stoljeća pruža ideal duhovne obitelji intimnog prijateljstva s Bogom po žrtvi i molitvi kako nam pokazuju divni primjer karmelskih svetaca i svetica koje je Crkva uzdigla na čast oltara.

Drago mi spomenuti da je prekjučer gospičko-senjski biskup, mons. Zdenko Križić, koji dolazi iz reda karmelićana, udario temelje novoga samosatana sestara karmelićanki u Gospiću. Neka bude blagoslovljena ta plemenita nakana našeg biskupa u susjedstvu kamo ćemo moći poći i preporučiti svoje potrebe sestrama koje se mole i žrtvuju za dobro naše Crkve i naroda. Neka to bude i prigoda našim djevojakama koje razmišljaju o duhovnom zvanju da izbliza upoznaju karmelsku duhovnost svete Terezije Velike, koja kako tvrde neki spisatelji „predstavlja vrhunac kršćanske duhovnosti svih vremena“. A nju bi se moglo sažeti u dva temeljna načela: S jedne strane da je „sve ovozemaljsko prolazno“, a s druge strane da je „Bog zauvijek neprolazan“. I tko ima Boga, ni u čemu ne oskudijeva, je „samo Bog je dostatan“. A bitne točke karmelske duhovnosti su: Evandeosko siromaštvo, ljubav, poniznost, skromnost, uljudnost i radost.

3. Crkvena učiteljica sveta Terezija Velika piše da je Bog vidljiv i prepoznatljiv u liku i imenu Isusa Krista, raspetoga i uskrsnuloga. Stoga je uobličila onu poznatu istinu „samo je Bog dostatan“. I to je temeljna vrijednost ljudskoga života; za sve ljude i za sva vremena. Kao kršćani, braćo i sestre, imamo osobitu povlasticu susretati Isusa u njegovim sakramentima, posebice u euharistiji. I primati ga u svoje srce. On, koji je prošao zemljom čineći dobro, i danas nastavlja po euharistiji liječiti bolesne, hraniti gladne i tješiti žalosne. Spreman svakog trenutka da nas pro-

svijetli, ojača, blagoslovi, utješi i pomogne. „Dragost je moja biti sa sinovima ljudskim. Ostanite u mojoj ljubavi“ (Iv 15, 9). A sa križa prije same smrti po ljubljennom učeniku Ivanu rekao je, „evo vam majke!“ Stoga mu hrli svatko tko ga voli i tko ga treba, da mu iznese svoje tegobe i probleme; preporuči sebe i svoje; Crkvu i domovinu; radnike i đake, putnike i težake. Ali, i da mu zahvali za udijeljene milosti i darove.

Marija je, dakle, prisutna od početka u Crkvi i u srcima Božjega puka. Jer, kršćani ne mogu živjeti bez majke. Crkva Isusovih učenika započela je svoj ovozemni hod s Marijom na Duhove u dvorani Posljednje večere. S njom će završiti i svoj hodočasnički put prema eshatonu. Da Marija nije zasjala po Božjem obećanju u zoru povijesti kad su Adam i Eva istjerani iz raja, nad ljudima bi se prostirala tama beznađa. Bez Marije zvijezde mora, bez Marije nade čovječanstva, bez Marije „zore naše svagdanje“, tonuli bi još više bez orijentira i živjeli bez smisla. No, Marija nije „izmišljena utjeha“. Ona je stvarno darovana nada. Nju nam je Isus predao na Kalavriji. U nju su položena silna nebeska obećanja i ostvarene Božje nakane.

4. Zahvalni za svjetlo dobrote koje nam je zasjalo po Mariji večeras ćemo moliti za naše očeve i majke da budu ispunjeni strahoštovanjem pred Bogom, pred životom i pred vječnošću. Neka nam Marija pomogne držati pradjedovski zavjet vjere i neka učini da se sveti znakovi i simboli s molitvom ponovno usele u naše domove. Njoj, odvjetnici Hrvatske povjeravamo svoju sadašnjost i budućnost. Po toj smo vjeri bili prepoznatljivi ovdje u Zadru, u Hrvatskoj, diljem Europe i svijeta. S takvom odanošću i povjerenjem slavimo Gospu Karmelsku koja je nazočna u ovom mjestu već jedno stoljeće.

Naši su stari „otkrili ljepotu Mairijne blizine“ te nabavili kip Gospe od Karmela. Time su očitovali čežnju koju duhovni pisac ovako prikazuje: „Kako su mili stanovi tvoji, Gospodine nad vojskama! Duša mi gine i čezne za dvorima Tvojim, Kralju moj i Bože moj“. I mi okupljeni večeras oko njezinoga kipa usrdno joj se obraćamo, molimo i pjevamo: Hrvat za križ bojak bije sveti: vodio ga ljiljan barjak Tvoj. Ti nad nama plašt razastri bijeli; brani Gospo, brani i nadalje narod svoj! Tako je bilo jučer i tijekom prošloga stoljeća. Tako neka bude danas i sutra, i u sve vijeke vjekova. Amen.

Zanosno narod do tebe kreće, moleć' se tebi i Sinu tvom

SVETKOVINA VELIKE GOSPE: Veliko Rujno, Belafuža - *propovijed mons. Ž. Puljića*

1. Velika Gospa nas podsjeća na istinu naše vjere da je Marija dušom i tijelom po završetku svoga zemaljskog života uznesena na nebo. To je završnica njezina Bogu predanog života. Zbog toga rado hodočastimo u njezina svetišta, želimo ispuniti svoje zavjete i preporučiti njezinu majčinskoj brizi sebe i sve svoje. Marijanska svetišta su na ovaj dan izvrsne škole duhovnosti, prikladna lječilišta duša i mjesta posebnih vjerničkih nadahnuća. Ona najbolje oslikavaju „dušu duše hrvatske“. Poput Marije, koja putuje prema rođakinji Elizabeti, sve je danas u pokretu, na hodočašću prema Gospi na nebo uznesenoj: „Zanosno narod do tebe kreće, moleć' se Tebi i Sinu Tvom“, kako pjeva Velimir Deželić. Tako smo se i mi, evo, našli kao Marijini hodočasnici na Rujnu, na Velibitu (kod Gospe Maslinske na Belafuži). Zašto?

Jer znamo da je Bog već na početku povijesti u Marijine ruke predao nadu ljudi. Bez nje koja je „početak boljega svijeta“ (Trški Vrh), ljudi bi tonuli u beznađu i živjeli bez orijentira i smisla. U nju su položena silna nebeska obećanja i ostvarene Božje nakane, posebice gledom na Božji plan o dostojanstvu žene i majke u društvu, Crkvi i narodu. Majka je uvijek ljudima draga i sveta. Nju se štuje i voli, jer njezina je ljubavi nesebična i vjerna. Kad nas spopadne osjećaj kako su nas svi zaboravili, sigurni smo da nas naša majka neće ni zaboraviti, niti napustiti. Ona je uzvišeno i sveto stvorenje koje zazivamo kad nam je najteže; u trenucima boli i u času umiranja. Majka je veliko prirodno otajstvo; izvor života, nositelj najvišeg altruizma, nesebičnosti i požrtvovnosti.

2. Stoga, dok razmišljamo o Mariji na nebo uznesenoj, koja je uzor savršene žene i majke, osjećamo veliku potrebu u vremenu raznih poniženja, iskorištavanja i diskriminacije pomagati današnjih ženama da budu svjesne svoje uloge u obitelji i u društvu. Posebice kako pomoći suvremenim djevojkama da budu dobre i plemenite, a sutra odgovorne i zauzete žene i majke. Kako pomoći onim vrijednim majkama, koje se trude i bore da ostanu na visini majčinskog poziva i zadatka?! Poznato nam je kako je to teško ostvariti bez Boga i Marije, bez vjere i pobožnosti, bez molitve i sakramentalnog života. Premda stvari ponekad izgledaju crno (možda radi crne kronike), nismo bez nade. Ima među nama velikih, čestitih, uzornih i plemenitih žena koje su snaga obitelji i duša naroda. One su stožer obiteljskoga života i budućnost naših sela i gradova.

Radi se o majkama koje nose glavni teret obitelji i svojim srcem grle svoje ukućane. To su žene koje često kleče pred Gospom, najvećom Majkom i najsavršenijom ženom povijesti. One mole blagoslov, zagovor i Marijinu pomoć na stepenicama oltara i na pričesnoj klupi. To su žene i majke koje žrtvom, molitvom i uzornim životom hrane svoju djecu i upućuju ih na pravi put spasenja. Zato je sveti Ivan Pavao II., čiju smo stogodišnjicu rođenja obilježili u svibnju ove godine, u apostolskom pismu o „Dostojanstvu žene“ (Mulieris dignitatem) zahvalio ženama-majkama jer su „Božji osmijeh djetetu koje dolazi na svijet; one su vodilje njegovih prvih koraka, podrška i uporišna točka na životnom putu djece i mladih“. U tom Pismu on osobito zahvaljuje „ženama što svojom ženstvenošću obogaćuje svijet i doprinosi bogatstvu i istini ljudskih odnosa“. I dok se napredak vrjednuje prema „znanstvenim i tehničkim kategorijama“, zaboravlja se, veli Papa „društveno-etička dimenzija“ koja se nećujno razvija; a „obitelj i društvo u velikoj mjeri duguju taj razvoj upravo geniju žena“.

3. U Pismu Papa osobito ističe i „zahvaljuje ženama u odgojno-obrazovnim institucijama kao što su dječji vrtići, škole, sveučilišta, starački domovi“, te posebice „u zdravstvenim institucijama“ i „brojnim nesigurnim uvjetima“ gdje „svjedoče spremnost koja je nerijetko ravna mučeništvu“. Papa je uvjeren da će „budućnost Crkve zabilježiti nova i divna očitovanja tog ženskog genija“. Blago narodu koji ima moralne, dobre i čestite djevojke, žene i majke. I nadasve „hrabre žene koje svakodnevno daruju radost obitelji i društvu“, kako je u više navrata pohvalno govorio Papa Franjo. On veli kako „bez njih nema ni mira ni sklada u svijetu. Žena, naime, donosi taj sklad, uči nas ljubiti i njegovati, pa time čini svijet boljim i ljepšim“. Stoga je na koncu svoga „Pisma ženama svijeta“ sveti Ivan Pavao II. osobito „iskreno zahvalio Stvoritelju i Otkupitelju na daru tako velikoga dobra koji pripada baštini, a po kojem žene izgrađuju čovječanstvo i Crkvu“.

Zahvalni za svjetlo dobrote, i posebice za dar „ženskog genija“ koji nam se u Mariji objavio i zasjao punim sjajem, molit ćemo danas za naše obitelji, očeve i majke da budu dostojni svoga roditeljskog poziva. Djevojke, žene i majke budite svjesne i zahvalne veličine, dara i dostojanstva koje vam je Stvoritelj udijelio. Ne bojte se Zmaja koji želi „proždrijeti vaše dijete“ (Otkr 12, 4). Oduprite se stavovima sviju koji vam savjetuju „u ime ženske emancipacije“ da ste slobodne „ukloniti čedo koje kuca pod vašim srcem; jer ste „navodno gospodari svoga tijela“. Ne, Bog je jedini Gospodar i Stvoritelj svega vidljivoga i nevidljivoga. Njemu jedinomu poklonite svoju vjeru i pouzdanje. Poštujte ga, molite mu se i slušajte njegocve poticaje i nadahnuća poput Marije koja je bila izvrsna učenica svoga Učitelja. I ne dajte Zmaju svoga roda i poroda!

4. I mi smo, braćo i sestre, poput tisuća vjernika diljem svijeta i Domovine, došli Mariji u pohode da joj preporučimo u molitve sebe i svoje; posebice žene, majke i djevojke iz naše nadbiskupije. Molit ćemo neka zavjetuju Gospi svoju čednost, djecu, mladiće i muževe. A Duh Božji neka ih obdari svojim darovima kako bi uvijek imale strahopoštovanje pred Bogom, pred životom i pred vječnošću. Naše molitve, zavjete i obećanja prinosimo njoj koja je „nada naša i zora spasenja“. Želimo njezinim blagoslovom i pomoću Boga priznavati, život poštivati, sakramente slaviti, Crkvu voljeti i Bogu se moliti. Okupljeni ovdje (na ovoj veličanstvenoj visoravni Velebita), u sveti-

štu naše Gospe Maslinske stavljamo sebe i sve svoje pod njezino okrilje. Svjesni Marijine uloge u prošlosti, ali i potrebe da nam bude blizu i u našoj sadašnjosti, obraćamo joj se i žarko molimo neka dođe u domove naših obitelji. Ona je bila i ostala stijeg naših pobjeda i stalan poticaj naših obnova.

Dok smo neki dan gledali junačko natjecanje Sinjskih alkara, sjetili smo se njezine nebeske intervencije, pa s narodom u duhu ponavljali:

“Pomogla ti si svome puku, kadno pod Sinjem bjesnio boj.

Pruži nam i sada moćnu ruku; i sada u borbi narod je tvoj”. U borbi za kršćanski odgoj djece i mladih; u borbi za očuvanje kršćanskih vrjednota koje su nam namrli naši stari. U tom vidu obraćamo se Mariji na nebo uznesenoj i molimo je neka ustane i pohiti u naša sela i gradove, u naše gore i na naše more; onako kao što je žurno išla pohoditi svoju rođakinju Elizabetu. Dok joj se obraćamo i zahvalno molimo da nam dođe, bude i ostane s nama, duša nam radosno pjeva: „Ah, ne oglušiti se, usliši Djevo, ponizne molbe smjerni nam glas. Vjerujemo u te, majko i djevo... Jer, ti si nam bila i ostala nada i spas“. Gospo na nebo uznesena, moli za nas. Amen!

ODREDBE

RASPORED SLAVLJA SV. POTVRDE u listopadu 2020.

Broj: 601/2020.
2020.

Zadar, 17. lipnja

Draga braćo svećenici,

Zbog neredovitih okolnosti epidemije koronavirusa planirana slavlja sakramenata prve svete pričesti i svete potvrde u Nadbiskupiji bila su odgođena. Kroz proteklo sam razdoblje o tome u više navrata razgovarao sa svim dekanima i čuo razmišljanja i mnogih vas župnika.

Slijedom popuštanja mjera zaštite tijekom epidemije koronavirusa koje je nastupilo u našoj zemlji možemo planirati navedena liturgijska slavlja, uz pridržavanje potrebnih epidemioloških mjera.

U privitku Vam dostavljam raspored podjele sakramenta svete potvrde u Nadbiskupiji. Raspored dijeljenja sakramenta sv. Potvrde za 2020. godinu sastavljen je prema prijedlozima župnika i odluci nadbiskupa. U skladu s kanonskim odredbama (Kan. 882 i Kan. 884 § 1) ovime dajem delegatima ovlast za podjeljivanje ovog sakramenta.

Svima pozdrav u Gospodinu,

Mons. Želimir Puljić, nadbiskup

Podjela svete Potvrde u listopadu 2020. Raspored

3. listopada	11 sati Kolan - Nadbiskup
9 sati Zadar - Ploče - Nadbiskup	9 sati Preko, Sutomišćica - don Anđelko Buljat
11 sati Zadar - Smiljevac - Nadbiskup	11. listopada
9 sati Korlat - Generalni vikar	11 sati Sukošan i Debeljak - Generalni vikar
11 sati Benkovac - Generalni vikar	9 sati Turanj - Nadbiskup
9 sati Poličnik, 11 sati Suhovare - Provincijal	11 sati Pakoštane - Nadbiskup
11 sati Ugljan i Lukor - don Zdenko Milić	9 sati Ljubač, 11 sati Radovin - Igor Ikić
4. listopada	10 sati Bibinje - Provincijal
11 sati Drage i Vrgada - Generalni vikar	17. listopada
10. listopada	9 sati Zadar - Stanovi - Generalni vikar
9 sati Zadar - Sv. Ivan Krst. - Generalni vikar	11 sati Zadar - Bili Brig - Generalni vikar
11 sati Zadar - Arbanasi - Generalni vikar	11 sati Zadar - Voštarnica - Provincijal
9 sati Zadar - Plovanija - don Zdenko Milić	11 sati Zadar - Puntamika - don Anđelko Buljat
9 sati Diklo - don Josip R.-Pinčić	11 sati Zadar - Belafuža - don Gašpar Dodić
11 sati Kožino - don Josip R.-Pinčić	11 sati Bokanjac - don Josip R.Pinčić
9 sati Crno - don Gašpar Dodić	18. listopada
11 sati Gorica-Raštane - don Gašpar Dodić	11 sati Kistanje i Nunić - Provincijal
9 sati Biograd - Kosa - don Igor Ikić	11 sati Katedrala - Generalni vikar
11 sati Biograd - don Igor Ikić	24. listopada
9 sati Barbat - Nadbiskup	9 sati Nadin - Škabrnja - Generalni vikar

ODREDBE

11 sati Ražanac - don Gašpar Dodić

11 sati Tkon - Nadbiskup

25. listopada

11 sati Kruševo - Nadbiskup

9 sati Islam Lat. i Galovac - Generalni vikar

9 sati Poljica i Vrsi - Provincijal

44. Katehetski dan Zadarske nadbiskupije

Broj: 753/2020.
2020.

Zadar, 24. kolovoza

Predmet: 44. Katehetski dan Zadarske nadbiskupije

Svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima, vjeroučiteljima i župnim katehetama Zadarske nadbiskupije

Draga braćo i sestre!

S radošću vas pozivam na 44. Katehetski dan Zadarske nadbiskupije koji će se održati u subotu, 5. rujna 2020. godine, u prostorijama župe Uznesenja BDM na Belafuži u Zadru, sa slijedećim programom:

9:30 Srednji čas i razmatranje: „Abeceda istinske komunikacije s Bogom i s ljudima“, o. Nadbiskup

10:00 č. s. Marijana dr. Mohorić, SCJ: Nastanak i konstitutivni elementi priručnika za rad s krizmanicima

10:45 Stanka, okrjepa, upis u radne skupine

11:15 Rad u skupinama: U četiri skupine voditelji informiraju sudionike o temama priručnika „Potvrđeni za život u punini“ s jednom kratkom oglednom katehezom.

12:00 fra Žarko mr. Relota: I nas se to tiče

12:20 Diskusija i Nadbiskupova završna riječ

13:30 Zajednički objed i razlaz

Sve vas s radošću očekujem i želim plodno zborovanje uz srdačan pozdrav u Gospodinu,

Mons. Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 798/2020.
2020.

Zadar, 3. rujna

Predmet: Kolonije bogoslova Zadarske nadbiskupije

Svim bogoslovima Zadarske nadbiskupije

Poštovani bogoslovi,

Ovim Vas obavještavam da će kolonije bogoslova Zadarske nadbiskupije i ove godine biti u župi Rođenja Bl. Djevice Marije u Selinama, od utorka 8. rujna do četvrtka 10. rujna o.g. Sa sobom je potrebno ponijeti Časoslov. Zajednički polazak iz Zadra (utorak, 8. rujna u 9.30 sati).

Želeći Vam uspješnu i blagoslovljenu novu akademsku godinu, s poštovanjem Vas pozdravljam i želim svako dobro od Gospodina,

don Josip Lenkić, kancelar

DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA 2020.

I. turnus: Pastoralni centar "Plitvički Emaus",
Mukinje (od 29. lipnja do 2. srpnja 2020.)

voditelj: o. Jozo Milanović OSB

Mons. Želimir Puljić

Don Damir Šehić

Don Mladen Kačan

Don Jerko Vuleta

Don Pavao Zubčić

Don Filip Kucelin

Don Tomislav Sikirić

Don Nikola Tokić

Don Šime Žilić

Don Ivica Bašić

Don Krešo Ćirak

Don Tomislav Planinić

Don Marinko Duvnjak

Don Luka Šustić

Don Ante Dražina

Don Zbigniew Jacek Korcz

II. turnus: Nadbiskupsko sjemenište "Zmajević"
(od 30. kolovoza do 2. rujna 2020.)

voditelj: don Ivo Šutalo

Don Josip Lisica

Don Zdravko Katuša

Don Marinko Jelečević

Don Alojzije Knežević

Don Petar Šporčić (GS)

Don Jure Zubović

Don Jerolim Lenkić

Don Damir Juričin

Don Josip Radoica Pinčić

Don Zdenko Milić

Don Ivan Perković

Fra Žarko Relota

Don Ante Delić

Don Srećko Petrov

Mons. Šime Perić

Don Stipe Mustapić

Don Josip Lenkić

Don Tihomir Vulin

Don Tomislav Vlahović

Don Anđelo Zorić

Privatno obavili:

Don Tomislav Končurat: Zabok, od 19. do 25.
srpnja 2020.

Don Šimun Šindija: Zagreb, od 23. do 26. srp-
nja 2020.

RAZRJEŠENJA I IMENOVANJA

1. Don Ivan Babjak imenovan je župnikom Tkona, Dobropoljane i Ždrelca (dekret broj: 668/2020., od 13. srpnja 2020.);
2. Don Marin mr. Batur razriješen je službe župnog upravitelja u župi Kraljice mira u Zadru-Stanovi i imenovan župnim vikarom u župi Bl. Alojzija Stepinca na Bilom Brigu (dekret broj: 669/2020., od 13. srpnja 2020.);
3. Don Ivica Bašić razriješen je službe župnika u župama Korlat, Popovići i Rodaljice i imenovan župnikom u župama Vrsi, Poljica i Dračevac Ninski (dekret broj: 670/2020., od 13. srpnja 2020.);
4. Don Gašpar mr. Dodić razriješen je službe župnika župe Uznesenja BDM u Pagu, s filijalama Gorica i Šimuni i imenovan župnikom župe Zemunik (dekret broj: 671/2020., od 13. srpnja 2020.);
5. Don Ivan Jordan razriješen je službe župnika u župama Drage i Vrgada i odlazi u pastoralno djelovanje izvan Zadarske nadbiskupije (dekret broj: 672/2020., od 13. srpnja 2020.);
6. Don Alojzije Knežević razriješen je službe župnika u župama Vrsi, Poljica i Dračevac Ninski i imenovan župnikom u župama Drage i Vrgada (dekret broj: 673/2020., od 13. srpnja 2020.);
7. Don Valter Kotlar razriješen je službe župnika u župama Tkon, Dobropoljana i Ždrelac i imenovan župnikom u župama Korlat, Popovići i Rodaljice (dekret broj: 674/2020., od 13. srpnja 2020.);
8. Don Tomislav Sikirić nakon odobrenog slobodnog vremena u svrhu liječenja i rehabilitacije vraća se u službu župnika u župi Kraljice mira u Zadru, na Stanovima (dekret broj: 675/2020., od 13. srpnja 2020.);
9. Don Marin Krešić razriješen je službe privremenog upravitelja župe sv. Stošije u Biogradu n/M i vraća se u matičnu biskupiju (dekret broj: 676/2020., od 13. srpnja 2020.);
10. Don Marko Vujasin imenovan je pastoralnim suradnikom u župi Petrčane - dok ostaje odgojiteljem u Nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" u Zadru (dekret broj: 679/2020., od 13. srpnja 2020.);
11. Don Ivan Ćurić razriješen je službe župnika u župama Veli Iž i Mali Iž (dekret broj: 680/2020., od 13. srpnja 2020.);
12. Don Jaroslaw Blażyński, SVD imenovan je upraviteljem župa Veli Iž i Mali Iž (dekret broj: 681/2020., od 13. srpnja 2020.);
13. Don Božo Barišić razriješen je službe župnika u župama Nin i Zaton i imenovan župnikom župe Uznesenja BDM u Pagu, s filijalama Gorica i Šimuni (dekret broj:

682/2020., od 13. srpnja 2020.;

14. Don Jerko Vuleta razriješen je službe župnika župe Zemunik i imenovan župnikom u župama Nin i Zaton (dekret broj: 683/2020., od 13. srpnja 2020.);

15. Don Roko Smokrović imenovan je upraviteljem župe Uznesenja BDM na Ravi i pomoćnim kapelanom Opće bolnice u Zadru (dekret broj: 684/2020., od 13. srpnja 2020.);

16. Don Damir dr. Šehić razriješen je službe upravitelja župe Uznesenja BDM na Ravi (dekret broj: 685/2020., od 13. srpnja 2020.);

17. Don Ivan Jordan imenovan je privremenim upraviteljem župe sv. Stošije u Biogradu na Moru (dekret broj: 686/2020., od 18. kolovoza 2020.);

18. Don Božo Barišić razriješen je službe dekana Ninskog dekanata (dekret broj: 687/2020., od 20. kolovoza 2020.);

19. Don Gašpar mr. Dodić razriješen je službe dekana Paškog dekanata (dekret broj: 688/2020., od 20. kolovoza 2020.);

20. Don Gašpar mr. Dodić razriješen je člana Svećeničkog vijeća za Izbornu jedinicu: dekanat Pag i Ražanac (dekret broj: 689/2020., od 20. kolovoza 2020.);

21. Don Boris Pedić razriješen je službe privremenog upravitelja župe Ugljan - dok ostaje župnikom u župama Preko i Sutomišćica i kapelanom u Psihijatrijskoj bolnici Ugljan (dekret broj: 773/2020., od 26. kolovoza 2020.);

22. Don Mario Akrap razriješen je službe privremenog upravitelja župe Lukoran - dok ostaje župnikom u župama Kali i Kukljica (dekret broj: 774/2020., od 26. kolovoza 2020.);

23. Fr. Marko Dokoza, OP imenovan je poslužiteljem župa Ugljan i Lukoran - dok ostaje župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Zadru - Belafuža (dekret broj: 775/2020., od 26. kolovoza 2020.);

24. Don Elvis dr. sc. Ražov - pastoralna pomoć u župi Uznesenja BDM u Zadru - Belafuža (Broj: 776/2020., od 26. kolovoza 2020.);

25. č. s. Ana mr. Lipovac imenovana je pročelnicom Nadbiskupijskog ureda za katoličke škole (dekret broj: 779/2020., od 28. kolovoza 2020.).

IZ ŽIVOTA ZADARSKE NADBISKUPIJE

ZADAR: Misa za mlade u crkvi sv. Dimitrija

Misu za mlade u crkvi sv. Dimitrija u Zadru, potom i euharistijsko klanjanje Pred Presvetim, predvodio je p. Arek Krasicki, u srijedu 1. srpnja. Bila je to zadnja misa koja okuplja studente Sveučilišta u Zadru i radničku mladež slavljena s početkom ljetne stanke i ponovnih susreta na jesen, s početkom nove akademske godine.

Misa za mlade namijenjena osobito okupljanju studenata slavila se svake srijede u crkvi sv. Dimitrija (osim u vrijeme mjera kada se misa nije slavila s narodom), a s održavanjem je započela na ovogodišnju Pepelnicu, 26. veljače. Svake srijede misu je predvodio drugi svećenik. Tu sakramentalno – molitvenu inicijativu predvodi don Zvonimir Mikulić, povjerenik za mlade Zadarske nadbiskupije.

Tumačeći navješteno Evanđelje po Mateju o Isusovom izgonu zloduha, kada su zlodusi Isusa molili da ih pošalje u krdo svinja, p. Arek je rekao da su mnogi ljudi htjeli vidjeti Isusa, ali htjeli su i da Isus ode iz grada, unatoč tome što je Isus oslobodio opsjednute. U Evanđelju piše da su dvojica opsjednutih bili goropadni te je p. Arek pojasnio što takvo stanje znači za čovjeka. „Isus je izgnao zloduha iz dvojice goropadnih muškaraca. Goropadan čovjek sve zna najbolje, mora ga se slušati, moraš ga zaobići kad prolaziš pokraj njega, jer će te srušiti. Goropadnik nema poniznosti. To je priča o nama. Moguće da u našem životu postoji petlja iz koje mi sami ne želimo izaći, gdje se nas osobno ljudi boje, boje nam se prići, jer smo goropadni. Isus prolazi kroz tvoj život i želi izbaciti svako zlo“ poručio je p. Arek, potaknuvši prisutne da dozvole Gospodinu da ih potpuno oslobodi od goropadnosti i oholosti.

„Bog kaže po proroku Amosu, ‘Sit sam vaših dreka, sviranja i pjevanja’. Pomislio sam, što će reći zbor kad to čuje. Ali, ne radi se o zboru i pjevačima. Naš život često nalikuje na dreku. Ne bi bilo loše da malo sjednemo, zaustavimo se, da tražimo tišinu. U zadnje vrijeme održano je

dosta koncerata. To nije jedini oblik evangelizacije. Moramo biti toga svjesni. Volim glazbu, volim pjevati, i sam sviram, volim šansone, da se krivo ne shvati. Ali, to nije naša duhovnost do kraja. Gospodin te poziva na tišinu. Tu Gospodin ulazi i čisti. Čisti naš put tako da drugi pokraj nas mogu proći“ istaknuo je p. Arek, poželjevši da Gospodin u svakome počne proces izbacivanja zla iz osobe, da Gospodin to učini svojim prstom, Božjim prstom.

„Možda imaš problem s prljavim riječima, ogovaranjem. Zato, nemoj reći, ‘Isuse, idi dalje, idi kod njega’. Ljudi se boje kad Isusa pozivaju u život da će sve izgubiti. Da će izgubiti prijatelje. Koliko puta sam to čuo, ‘Meni je dobro s prijateljima’. Ali, to je samo do određenog vremena. Matejevo evanđelje od prošle, 13. nedjelje kroz godinu, govori o zahtjevima za istinitu sreću: voljeti najprije Boga i nositi križ. Božja riječ upućena je svima. Ali ljudi koji su prisutni u crkvi i to čuju, oni će morati nositi težinu te riječi. A ljudi koji su vani, u prolazu, izvan crkve, vidimo kako su nasmijani, zadovoljni. Netko će reći, ‘Ali oni su sretniji. Pater, pogledaj kako se smiju’. Ali, jesu li oni uistinu sretni? Ako se npr. netko samo isprazno izležava. Istinska radost rađa se u Srcu Isusovom. Neka Gospodin uistinu zahvati naše srce. Čezni za Isusom. Dozvoli da Gospodin iz tebe izgoni svaku svinju, to znači simbol zla. Za Židove svinja je nečista životinja. Da sve nečisto izađe. Započni sa šutnjom u svojoj sobi, gledaj u Isusa na križu, nikad nemoj zaboraviti da te Isus neizmjerljivo ljubi“ ohrabrio je p. Arek mlade.

Potaknuo je na zahvalnost Gospodinu na velikom daru euharistije. U klanjanju pred Presvetim, p. Arek je rekao: „Isus te pita: Želiš li prekinuti sa zlom koje nosiš u sebi, da nestane. U Bibliji u jednom tekstu piše da Bog iza leđa baca naše grijeha. Baca ih poput kamena u more. Grijeh nestaje u srcu Isusa. Isus te pita: kojeg zla se želiš osloboditi? Ogovaranje, ovisnost o ljudskim obzirima, sklonost bludu, pornografiji, s nekim imaš problem, ne možeš naći prijatelje, stalno se osjećaš zatvorenim, imaš osjećaj da te drugi izbjegavaju kad prola-

ze pokraj tebe, možda imaš problem u obitelji, s roditeljima, s bakom i djedom“ poticao je p. Arek na izricanje svojih grijeha Isusu, potaknuvši prisutne da kažu: ‘Isuse, oslobodi me od zla’ i da mu se kaže koje je to zlo koje osobu opterećuje.

„Možda postoji problem s pohađanjem svete mise, molitvom, čitanjem Božje riječi. Bojiš se neplodnosti, misliš da se nećeš nikad udati ili oženiti. Neka sve te prisilne misli Gospodin baci. Isus izuzima zlo iz tvoga srca“ ohrabrio je p. Arek mlade, poručivši da nijedan grijeh nije prepreka za očitovanje Isusove ljubavi, samo treba zavapiti oslobođenje od zla i živjeti u Isusovoj blizini po molitvi, sakramentima i čitanju Božje riječi.

Pjevanje je predvodio zbor mladih zadarske župe Srce Isusovo. Nakon mise mladi su se okupili na druženju u sjemeništu Zmajević.

VRANA: Biskup Palić na svetkovini sv. Nediljice – Kad je Crkva jalova, o foteljaškom kršćanstvu... – “Crkva mora imati snagu i hrabrost uvijek govoriti istinu!”

Više tisuća vjernika okupilo se u nedjelju 5. srpnja na proslavi zavjetne svetkovine Sv. Nediljice u istoimenom svetištu u Vrani u zaleđu Zadarske nadbiskupije, gdje je svečano kon-
celebrirano slavlje predvodio hvarski biskup

Petar Palić, generalni tajnik HBK. Biskup Palić ujedno je potaknuo vjernike da izvrše pripadajuće građansko pravo, da izađu na izbore i odgovorno glasuju prema svojoj kršćanskoj izgrađenoj savjesti.

Biskup Palić u propovijedi je aktualizirao stvarnost i temu mučeništva kršćana i za današnje vrijeme, ohrabrivši vjernike da ne budu pokolebani i ne uzmaknu pred prijezirima ovoga svijeta u svjedočenju Krista i istinskih vrijednosti. „Slavlje blagda-

na sv. Nediljice podsjeća nas da vjera, ponekad, skupo stoji: i to žrtvu, samodarivanje, svjedočanstvo životom. Jadna je mlitava Crkva koja prima samo aplauze ovoga svijeta. Zanimljiv je podatak da je od 40 milijuna kršćana ubijenih u povijesti kršćanstva, čak 18 milijuna ubijeno tijekom ‘svijetlog’ 20. st.“ upozorio je biskup Palić, istaknuvši da su „milijuni kršćana svjedočili svoju vjeru od Afrike do Latinske Amerike, od nacističkih logora smrti do sovjetskih gulaga“.

„I danas se, pa i kod nas, može čuti od pojedinaca da je glas Crkve i kršćana suvišan i nepotreban, predbacujući im tobože zadiranje u područja osobnog i društvenog života koja se ne tiču vjere“ upozorio je mons. Palić, poručivši: „Foteljaško kršćanstvo koje ne poziva na promjenu života, na hrabrost svjedočenja, jest naoko bolje i udobnije. Međutim, Crkva mora imati snagu i hrabrost uvijek govoriti istinu, zauzimati se za istinu, pa, ako treba, ponovno i umirati za istinu. Zazovimo Duha da nam daruje snagu i gorljivost mučenika!“ potaknuo je biskup Palić.

Tragom navještaja Ivanovog evanđelja u kojemu „Isus izgovara riječi koje su pretvrde za naše uši i neugodne za način života na koji smo navikli živjeti. Isus govori o svijetu i mržnji“, mons. Palić je naglasio: „Mučenica sv. Nedi-

ljica je na vlastitoj koži osjetila da nije od ovoga svijeta. Nijedan kršćanin ne smije se bojati te činjenice, osobito ako živi u okolnostima u kojima se ne osjeća baš ugodno. Znamo da mnogi danas svjedoče da u nekim razgovorima, pa i s onima koji se zovu kršćanima, imaju dojam da su vanzemaljci, da i od prijatelja osjećaju prijezir i podsmijeh ako se razgovara o vjerskim temama ili brani neke kršćanske stavove i vrijednosti.“ Biskup je rekao kako je „normalno, uči nas Gospodin Isus, da svijet ne cijeni stvarne i ozbiljne kršćane. Prije nas svijet je mrzio Učitelja, jer svjetlost uvijek ukazuje na sjenu, razgraničava je. Živjeti u skladu s evanđeljem uvijek stvara oko nas neki nesklad, loše raspoloženje, neku kontradikciju. Gospodin nas je izabrao iz svijeta, on nas je iz tame uzeo u svoje divno svjetlo, on nas nosi i zato se ne bojimo“ ohrabrio je hvarski biskup.

Navještena Božja riječ osvjetljava primjer onih koji su svoj život darovali Bogu. „Sv. Nediljica vjerovala je da je za nju mučeništvo trenutak prijelaza, trenutak kojim ona svjedoči da postoje vrijednosti za koje se isplati žrtvovati, za koje se isplati umrijeti. Te su vrijednosti možda mnogima s kojima živimo smiješne, izazivaju prezir, ali život po krepostima, za neprolazne vrijednosti, jedini vodi pravom, vječnom životu i zajedništvu s Bogom. Jedino takav život vodi situaciji punine i vječne radosti“ poručio je mons. Palić.

U tom svjetlu, navještaj iz Knjige Mudrosti „govori o pravednicima, dobrima, plemenitima i njihovom svršetku. Pojam ‘duša’ u tom

kontekstu nosi tipično poimanje kod Izraelaca: duša je unutrašnjost osobe, biti čovjek po nutarnjoj dimenziji. Za onoga koji je suosjećajan, plemenit, pravedan, kažemo da ima dušu. Upravo takvi, pravedni i plemeniti, nalaze se u ruci Božjoj. Muka koja ih se ne dotiče odnosi se na progon kojim ih se progona. Iako su oni naočigled mrtvi, ipak su oni u miru“ rekao je propovjednik, istaknuvši da „prava smrt nije fizička smrt, kojoj smo u stvarnosti svi podložni, dobri i zli. Fizička smrt nije prava smrt; za one pravedne ona je prijelaz u mir, u život s Bogom. Za one zle, fizička smrt je početak teže smrti, vječne smrti, vječne udaljenosti od Boga“ upozorio je mons. Palić.

Biskup je povijesnim faktom potkrijepio kako je Sv. Nediljica mučenica iz prvih kršćanskih vremena, iz doba progona cara Dioklecijana u 3. st. Njeno mjesto mučeništva u Nikomediji u Bitiniji, u današnjoj Turskoj, zapisano je u Rimskom martirologiju spomenom njenog slavlja za dan 6. srpnja. Puno se časti i u Tropei u Calabriji. „Kao djevojka odmalena se posvetila Bogu, živjela je za kršćanske vrijednosti, pomagala siromašnima i izabrala život u djevičanstvu kako bi ukazala na prolaznost ovoga svijeta i potpuno predanje Bogu“ rekao je mons. Palić, istaknuvši da je kod sv. Nediljice

kao tako mlade osobe puno kreposti i putoka-za za nasljedovanje.

Podsjetio je kako je papa Franjo u veljači ove godine odobrio proglašenje blaženim mladića Carla Acutisa, koji je 2006. g. preminuo od leukemije u 16. godini života. „Po godinama je bio negdje vršnjak sv. Nediljice. Sluga Božji, mladić Carlo Acutis, od najranije dobio bio je obdaren dubokim suosjećanjem. Svoju Prvu pričest, s posebnim dopuštenjem, primio je u dobi od sedam godina. Svakodnevno je odlazio na svetu misu i molio kronicu. Mladić Carlo „nikada nije skrivao svoj izbor vjere, pa je čak i u razgovorima i verbalnim neslaganjima sa školskim kolegama poštovao stavove drugih, ne odustajući nikad od jasnoće riječi i svjedočenja načela na kojima je nadahnjivao svoj kršćanski život“ rekao je biskup Palić, poručivši: „Bog svakom vremenu daruje divne i izvanredne svjedoke vjere, koji pružaju putokaz i nude primjer kako je moguće u današnjem svijetu, tamo gdje živimo, svjedočiti i živjeti potpuno opredjeljenje za Krista“.

Biskup Palić govorio je i o tome zašto slavimo svece. Papa Franjo u svom pismu 'Radujte se i kličite' govori o svetosti u svakodnevnicima. „Svetost je jedna od značajki Crkve, kaže Papa, a da bi je se postiglo, nije nužno da svatko svoj život potpuno posveti Bogu i Crkvi poput biskupa, svećenika i redovnika, jer svaki čovjek ima 'jednako od Boga dano dostojanstvo'. Svetost nije nešto što postizemo vlastitim mogućnostima, vlastitim sposobnostima, nego je svetost Božji dar. Papa Franjo nam govori da netko misli da svetost znači zatvoriti oči i ukočiti lice kao na svetoj slici. Međutim, svetost se živi kad se čovjek radosno daruje i stavlja svoje sposobnosti na raspolaganje drugima u onome što on jest i što ima“ rekao je mons. Palić.

Citirao je papu Franju kako se može ostvariti svetost: „Onima u braku, budi svet ljubeći i brinući se za svoga muža i svoju ženu, kao što je Krist učinio s Crkvom. Kršten si i nisi vjenčan? Budi svet ispunjavajući pošteno i kompetentno svoj posao i darujući vrijeme u službenju braći. Tamo gdje radiš možeš postati svet. Uvijek na svakom mjestu možeš postati svet, tj. možemo se otvoriti toj milosti koja djeluje unutra i

koja nas vodi svetosti. Djed i baka, budite sveti učeći djecu i unuke da upoznaju i slijede Isusa. Da bi bio dobar roditelj, dobar djed i baka, dobra majka, potrebno je puno strpljivosti i u toj strpljivosti dolazi svetost: vježbajući svetost. Vjeroučitelj, odgojitelj ili dragovoljac, budi svet postajući vidljivi znak Božje ljubavi i njegove prisutnosti uz nas. Svako životno stanje vodi do svetosti, uvijek! U tvojoj kući, na ulici, na poslu, u Crkvi, u onom trenutku i u tvom životnom stanju otvoren je put prema svetosti. Nemojte se obeshrabriti ići tim putem. Bog je taj koji nam daje milost. Gospodin traži samo da budemo u zajedništvu s njim i u službi braći“.

„Za svetost nema unaprijed utvrđenih recepata, ali postoji originalan život koji treba živjeti u prepoznavanju Božje volje i izvršavanju te volje u svom životu. Možemo od Gospodina tražiti da nas učini sposobnima da svetost živimo s radošću. Tada ćemo moći živjeti običnu sadašnjost na izvanredan način, stavljajući u nju svu ljubav koju možemo. Svetost nije samo cilj koji treba postići, to je život, stvarnost na koju smo pozvani kao pojedinci i zajednica krštenih. Zbog toga se molimo, hodočastimo, postimo, gledamo i molimo primjer onih koji su nam prethodili na tom putu vjere i svetosti. Uz Božju milost i mi možemo postići svetost koju Bog želi od nas“ ohrabrio je biskup Palić.

Zamolio je da nas Gospodin po zagovoru sv. Nediljice učini svojim hrabrim svjedocima u ovom svijetu, da međusobno ohrabreni možemo nasljedovati život sv. Nediljice. „Približimo se Kristu, dopustimo mu da uđe u naš život, da mijenja naše srce, da obrati naše misli, kako bi nam duša bila čista, poput čistoće duše i tijela sv. Nediljice. Uvijek kad se nalazimo u ovakvim svetištima, molimo za neko čudo u našem životu. Ako ga već želimo, zamolimo sv. Nediljicu da i u našem životu učini čudo – da se obratimo. Vjerujte mi, većeg čuda od toga nema. Neka nam Gospodin po zagovoru sv. Nediljice i svih svetaca, naših zagovornika, pomogne u našem obraćenju“ zaključio je mons. Palić.

Prije mise, biskup Palić krstio je šesto dijete u obitelji Diane i Ante Striguljica iz Vrane. Njihova djeca su Paula i Laura, najstarije blizanke od 19 godina, Niko, Roko, Kiara i novokrštenik

Vito. „Nama je baš dobro ovako, mi bismo još mogli“ rekla je majka Diana zahvalna Bogu na darovima života u toj radosnoj obitelji gdje se prožimaju ljubav i žrtva. Biskup Palić čestitao je roditeljima, rekavši da otvorenost životu do- vodi i do rađanja života. Potaknuo je puk na otvorenost tom Božjem blagoslovu i izrazio radost zbog svakog novog rođenja koje je znak života, rekavši da je to i jedan od zaloga buduć- nosti Hrvatske.

ZADAR: Don Leonard Škec slavio Mladu misu na Belafuži

Don Leonard Škec šesti je svećenik kojeg je Crkvi u 52 godine od svojeg utemeljenja dala župa Uznesenja Blažene Djevice Marije na Be- lafuži u Zadru. U nedjelju 5. srpnja, okružen braćom svećenicima, don Leonard je slavio Mladu misu u župnoj crkvi Uznesenja BDM u zajedništvu s brojnim vjernicima. Pred ula- skom u župnu crkvu mladomisnik je primio blagoslov svoje majke Ines, koja je tim simbo- ličkim i dubokim činom pokazala svoje pria- njanje uz sinovljev odgovor na Božji poziv za služenje u prezbiteratu.

„Ne osjećam se ni po čemu poseban i zato je ovo dan u kojem smo pozvani dati hvalu Bogu. Prava ljubav je u tome da je nas, koji ne ljubimo Boga i koji smo prema njemu često puta vrlo hladni, Bog toliko ljubio i dao nam svoga Sina. Bog ima predivan plan spasenja za svakog čovjeka želeći mu dati život vječni koji počinje već ovdje na zemlji i koji nikada neće prestati“ re- kao je don Leonard te se posebno sjetio jednog od nekadašnjih župnika na Belafuži. „Zahvalan sam svim župnicima, posebno blagopokojnom mons. Ivanu Mustaću koji je na Belafuži slu- žio od 1992. do 2001. godine. Puno puta sam s njim razgovarao o ovom danu i siguran sam da se on sada s neba raduje ovom događaju, mož- da i više od svih nas. Mons. Mustać je širom otvorio vrata ove župe Novoj evangelizaciji. Uvijek je podržavao male kršćanske zajednice i moj poziv je plod žive vjere male neokateku- menske zajednice“ rekao je don Leonard.

Mladomisnika je na početku euharistijskog slavlja pozdravio don Dario Tičić, belafuški žu- pnik. Don Dario je istaknuo kako je Bog don

Leonarda pozvao da u stvarnosti Crkve koja se zove Neokatekumenski put, ostvari prisniji odnos s Kristom. „Svi smo svjesni novih stvar- nosti u kojima više, nažalost, nema onoga za- nosa kao pred dvadesetak godina. Međutim, ne smijemo se predavati ni strašiti jer nam je dan sveti plamen vjere kojega moramo čuvati i predati drugima. Sam Gospodin naš Isus Krist govori, Ne daj se, stado malo. Ne možemo više računati na masovnost tj., kvantitetu, već da prstohvat soli može začiniti bezlične mase. Kr- šćani u svijetu su, ili bi trebali biti, kao sol ze- mlje i svjetlo toga istoga svijeta“ rekao je don Dario, poručujući don Leonardu kako “Božjeg Duha treba dati ovom izmučenom i izbezu- mljenom svijetu”.

Don Dario je na mladomisnika zazvao zagovor Gospe Maslinske i bl. Miroslava Bulešića, istar- skog svećenika koji je ubijen 1947. g. u Lanišću

i čije se moći časte i u župi na Belafuži. „Svaka nova Mlada misa, svaki novi svećenik je nova nada“ zaključio je don Dario.

Tijekom propovijedi, don Alejandro Castillo Jimenez, rektor biskupijskog sjemeništa Re- demptoris Mater u Puli, gdje je don Leonard od 2011. g. prolazio formaciju za prezbitera, istaknuo je ljubav koju Bog ima za svakog čovjeka. „Kerigma, odnosno navještaj Radosne vijesti, važno je poslanje Crkve, on je u njenim i u temeljima kršćanstva. Preko tog navještaja čovjek može susresti živoga Isusa Krista koji kaže kako će svijet njegove učenike prepoznati po tome da ljube jedni druge. Svi smo stvoreni na sliku i priliku Božju. U naša je srca ureza- na Božja ljubav i zato jako dobro znamo da se naš život ostvaruje utoliko ako ljubimo i pri-

hvaćamo druge. Crkva prepoznaje dva vidljiva načina ove ljubavi. Jedan je prezbiterat u koji je pozvan don Leonard, a drugi je život u obitelji“ naglasio je don Alejandro, ističući riječ sv. Pavla kako nas Bog ljubi upravo onda kada smo u grijehu.

„U Evanđelju Isus Krist pita sv. Petra, ‘Ljubiš li me’, i to tri puta. Petar mu svaki put odgovara potvrdno, shvaćajući na kraju da triput odgovara na pitanje budući da se u večeri Isusove muke upravo tri puta odrekao svog Gospodina. Krist poručuje Petru kako je kao mlad išao gdje je htio, odnosno sam se opisivao, navješćujući mu kako će ga kada ostari, drugi opisivati i da će ići kamo neće. To je poslanje kršćana, ići tamo gdje je Božja volja, a ne gdje mi hoćemo. Često puta prihvaćam da postoji Bog, prihvaćamo činjenicu Crkve, to da imamo deset zapovijedi, ali unatoč tome, postoje situacije, odnosno područja naših života u kojima ne pu-

štamo Boga, u kojima mislimo da sami znamo što je najbolje za nas. To mogu biti područja seksualnosti, novca, braka, obitelji, afekata, karijere... Često puta mislimo kako je grijeh nešto dobro, ali nažalost zabranjeno. Međutim, činjenica je da nas grijeh odvaja od Boga i rađa smrt te počinjemo naš život graditi na idolima ovoga svijeta“ upozorio je don Alejandro i poručio: „U takvu situaciju grijeha i smrti čovjeka dolazi Bog preko svoje Riječi. Bog koji nas ljubi upravo onakvima kakvi jesmo, Bog koji nam želi dati vječni život, a to znamo po tome da je poslao svoga Sina jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni. Kršćanstvo nije da moraš činiti ovo ili ono, nego je kršćanstvo oslobođenje za čovjeka, Božji dar na koji možeš odgovoriti ako hoćeš i koji ti može dati da možeš biti čist, da budeš darežljiv, da više ne varaš svoju ženu ili svoga muža, da živiš u čistoći, da se možeš otvoriti životu i roditi još jedno dijete ili odgovoriti Bogu ‘Da’ ako te poziva na posvećeni život. U Isusu Kristu je uništena svaka smrt. Kršćanstvo znači biti pridružen ovom događaju koji nije nešto što se zbilo prije dvije tisuće godina, već se ostvaruje svaki put u našim životima dok otvorena srca slušamo ovaj navještaj spasenja“ zaključio je propovjednik Jimenez.

Don Leonard Škec rođen je 14. studenog 1988. g. u Zagrebu, od oca pokojnog Dragutina i maj-

ke Ines, a odrastao je u Zadru. Sakrament krštenja primio je 8. travnja 1989. u župi Presvetog Trojstva u Svetoj Nedelji, a krizman je 14. svibnja 2005. u župi Uznesenja BDM u Zadru. Godine 2006. sluša kateheze Neokatekumenskog puta u Zadru i započinje itinerarij kršćanske inicijacije u Neokatekumenskoj zajednici. Nakon završene osnovne i srednje škole u Zadru, upisuje pravo na Sveučilištu u Zagrebu. Po završetku četvrte godine studija odgovara na Kristov poziv na svećeništvo, dajući svoju raspoloživost Crkvi da bude poslan bilo gdje za potrebe Nove evangelizacije. Božjom providnošću biva dodijeljen 2011. g. Biskupijskom misijskom sjemeništu Redemptoris Mater u Puli gdje je započeo i nastavio filozofske i teološke studije. Za svećenika Porečke i pulske biskupije zaređen je 20. lipnja 2020. g. u pulskoj katedrali po rukama mons. Dražena Kutleše, porečkog i pulskog biskupa.

ZADAR: Č. M. Anastazija Čizmin ponovno izabrana za opaticu benediktinskog samostana sv. Marije u Zadru

Č. M. Anastazija Čizmin ponovno je izabrana za opaticu ženskog benediktinskog samostana sv. Marije u Zadru za sedmi mandat, tijekom samostanskog kapitula te zajednice održanog u utorak, 7. srpnja u kapitularnoj dvorani samostana sv. Marije u Zadru koji se naziva 'hrvatski Montecassino'.

Izborima za opaticu predsjedao je mons. Josip Lenkić, generalni vikar Zadarske nadbiskupije, delegat zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića. Opatiča Čizmin izrazila je da prihvaća ponovni izbor na službu opatice pred mons. Lenkićem te u nazočnosti o. Joze Milanovića, OSB, asistenta Federacije benediktinskih koludrica u Hrvatskoj 'Bl. Alojzija Stepinca' i benediktinki samostana sv. Marije.

Zadarske benediktinke jednoglasno su izabrale č. m. Anastaziju za opaticu u njenom sedmom mandatu. Čizmin obavlja službu opatice samostana sv. Marije 36 godina, a prvi put opaticom je postala u svo-

joj 36. godini života. Gotovo četiri desetljeća obavljanja te službe čini je najdugovječnijom opaticom samostana sv. Marije u njegovoj tisućljetnoj povijesti.

„Zahvaljujem zajednici benediktinki sv. Marije čije su me koludrice jednoglasno izabrale za ponovnu opaticu našega samostana sv. Marije u Zadru. Time su mi sestre izrazile veliko povjerenje. Vjerujem da će nam zajedno Gospodin dati milost nositi terete našeg života. Molim neka mi pomognu nositi odgovornost te službe kako su mi koludrice i dosada pomagale u upravljanju našim duhovnim i materijalnim dobrima i u svemu što nam je povjereno u izgradnji našeg monaškog svjedočanstva, na dobro Crkve, Zadarske nadbiskupije, hrvatskog naroda i naše domovine za čije potrebe također molimo. Želja mi je da budemo i dalje jednodušni i jednoglasni u zajedničkom hodu prema Vječnosti, kako su koludrice bile jednodušne i u odluci moga ponovnog izbora za opaticu“ rekla je č. m. Anastazija.

Ističući geslo sv. Benedikta 'Neka se u svemu slavi Bog', č. m. Anastazija poželjela je da koludrice i dalje svojim predanjem i radom daruju Crkvu i narod, živeći geslo 'Moli i radi'. „Jako je važan taj veznik 'i', ta poveznica između molitve i rada. Ne treba samo moliti ili samo raditi, nego je važno povezivati to jedno s drugim. Jedno ne treba isključivati drugo. Zajedništvom molitve i rada nastaje harmonija života. Ustrajnost i hrabrost, Benediktovo sveto pra-

vilo i Riječ Gospodnja dan za danom u liturgiji, sačuvale su dom molitve samostana sv. Marije koji neumorno bdiše nad svetinjama“ istaknula je opatica Čizmin, naglasivši da je pravilo sv. Benedikta sažeto u geslu ‘Moli i radi da se u svemu slavi Bog’.

„Monah i koludrica pozvani su biti znak prisutnosti Krista, da ga nasljeđuju u ljubavi, poniznosti, poslušnosti, molitvi i radu. Benediktinci su od početaka učili ljude moliti i raditi, pisati i čitati, obrađivati zemlju, graditi građevine i obavljati razne druge poslove. Potaknuti smo primjerom Isusa, jer Isus kaže ‘Otac moj neprestano radi, zato i ja radim’ (Iv 5,17). Zato sv. Benedikt želi da u samostanu budu i radionice. Monasi i koludrice molitvom i radom slave Boga“ istaknula je opatica Čizmin.

Opatica ima veliku ulogu u benediktinskoj zajednici. Prema Pravilu Sv. Benedikta, vjeruje se da je opat/ica u samostanu Kristov namjesnik. Sv. Benedikt u svom Pravilu navodi koje osobine trebaju krasiti opaticu, odnosno opata: kao učitelj pozvana je voditi više primjerom nego riječima, kao pastir i liječnik treba voditi brigu o onima koji su pogriješili. Opatičino zapovijedanje i poučavanje trebalo bi „kao kvasac prožeti srca učenika“ i ugledati se „u sveti primjer Dobrog Pastira“.

Č. M. Anastazija rođena je kao šesto dijete u obitelji Čizmin u župi sv. Eufemije u Sutomišćici na otoku Ugljanu. Odmalena je željela biti koludricom, što je kao djevojka hrabro i odvažno i ostvarila.

Zajednica benediktinki sv. Marije u Zadru najstarija je redovnička zajednica u Hrvatskoj čiji samostan sv. Marije kontinuirano živi od 10. st. Među benediktinkama svijeta, druga su po starini najdugovječnija opstala monaška zajednica u svijetu, nakon jedne francuske benediktinske zajednice.

U osnivanju samostana sv. Marije značajnu ulogu imao je nekadašnji muški benediktinski samostan sv. Krševana koji je osam stoljeća djelovao u Zadru. Taj je muški samostan podignut 986. g. pokraj crkve Sv. Krševana u Zadru na nalog gradskog priora Madija čija je unuka bila Čika, osnivačica samostana sv. Marije i njego-

va prva opatica. U njemu je bio veliki skriptorij gdje su ispisane brojne molitve na pergameni i knjige i prije Gutenbergovog izuma tiska. Tu je tiskan i Čikin časoslov na latinskom jeziku. Opat Petar iz Samostana sv. Krševana darovao je Čiki crkvicu Sv. Marije te je ona na tom mjestu podigla samostan koji se spominje od 906. g. Krešimir, kralj Hrvatske i Dalmacije dao je 1066. g. kraljevsku slobodu i posjede Samostanu sv. Marije kojeg je osnovala njegova sestra Čika.

Majku Čiku kao opaticu naslijedila je kćer Vekenega koja je dobila potvrdu kraljevske slobode od Kolomana te je u njeno vrijeme izgrađen zvonik i kapitul samostana u kojem se nalazi grob Vekenega. Još uvijek je sačuvan Evanđelistar kojega je Vekenega naručila kod svetokrševanskih monaha. Samostan sv. Marije bio je određeno mjesto gdje su dom uslijed progona kroz povijest bile našle i benediktinke sv. Marcele iz Nina, sv. Tome iz Biograda, sv. Dimitrija i sv. Katarine i klarise iz sv. Nikole u Zadru.

Original Čikinog molitvenika iz 11. st. sada se čuva u Bodlejskoj knjižnici (Bodleiana) koja je glavna istraživačka knjižnica Sveučilišta u Oxfordu i jedna od najstarijih knjižnica u Europi. Inače, Čikin križić iz 7./8. st. došao je k njoj iz Svete zemlje, u njemu je bila relikvija sv. Fortunata. Čika je proširila samostan, opskrbila njega i crkvu liturgijskim posuđem i knjigama, podigla je hospicij, kupovala zemlju i gradila temelje za njegovu opstojnost. Kraljevske slobode ishodila je i od kralja Dmitra Zvonimira.

Koludrice su uvijek odolijevale teškoćama u bremenitoj povijesti te je u jednom trenutku bila samo jedna redovnica u Samostanu sv. Marije. Za vrijeme Drugog svjetskog rata samostan je bio potpuno razrušen. Prve bombe pale su na samostan 1943. g. Ostao je sačuvan samo zvonik, a pod njim u njegovoj dubini veliko sakralno blago koje su koludrice tu bile sakrile u zaštitu od uništenja. Zbog srušenog samostana u Drugom svjetskom ratu koludrice su do 27. rujna 1970. g. živjele 27 godina u sjemeništu ‘Zmajević’ u Zadru dok samostan nije ponovno podignut pod vodstvom Majke Benedikte.

Sada su koludrice sv. Marije čuvarice i voditeljice kroz izložbu 'Zlato i srebro Zadra' gdje se nalaze relikvije svetaca, liturgijska i umjetnička djela zlatarskih majstora, slike, kipovi, zlatovezi, čipka. Koludrice su i 'vlasnice' dvoglasnog napjeva Sanctus, prvoga u Hrvatskoj za kojega se zna, a zapisan je u arhivu zadarskih koludrica sv. Marije. Uz rad u Stalnoj izložbi crkvene umjetnosti, koludrice su u prostorima svoje samostanske zgrade utemeljile i djelovanje Osnovne glazbene škole sv. Benedikta i dječjeg vrtića Golubica koji su među najtraženijim odgojno – obrazovnim ustanovama u Zadru. Svake godine roditelji se upisuju na liste čekanja u želji da njihova djeca pohađaju taj dječji vrtić.

Samostan sv. Marije ima umjetničke radionice, atelijer emajla, restauratorsku radionicu starih knjiga i pergamena gdje je zapisana velika i slavna hrvatsku povijest. Među dragocjenim spisima u samostanu se čuva i Kartular sv. Marije iz 11. st. u kojem je darovnica hrvatskog kralja Petra Krešimira IV.

Uz liturgijski i kontemplativno – duhovni život, u samostanu se tijekom duge povijesti razvila bogata kulturna i umjetnička baština od nacionalnog značenja i vrijednosti, a njeno čuvanje i vodstvo zajednice na prijelazu u treće tisućljeće, Providnost je u četvrtom desetljeću njegovog upravljanja povjerila opatici Anastaziji Čizmin.

Opatica Čizmin dobila je 2004. g. Godišnju nagradu Zadarske županije koju joj je bio uručio tadašnji zadarski župan Ivo Grbić, uz obrazloženje da „Č. M. Anastazija časno vodi najstariju obitelj benediktinki koja je već 1000 godina nazočna u Zadru. Svojim zalaganjem u duhovnom i materijalnom napretku života i rada samostana Sv. Marije, pokazuje da duh slavnih sestara benediktinki Čike i Vekenegne živi i danas”.

Zbor Federacije benediktinki u Hrvatskoj, 24. 10. 2014.

Č. M. Anastazija bila je 1989. g. izabrana za zamjenicu predsjednice Unije hrvatskih benediktinki, a kao izaslanica Unije bila je članicom Komisije opatu primasu sa sjedištem u Rimu. U mandatu od 2002. g. bila je i predsjednica Federacije benediktinki u Hrvatskoj 'Bl. Alojzija Stepinca'.

ZADAR, Bili brig: Mons. Juraj Batelja u župi bl. Alojzija Stepinca: „Ne samo govoriti o istini, nego istinu svjedočiti“

Mons. dr. Juraj Batelja, postulatur Stepinčeve kauze, tijekom svoga pohoda župi bl. Alojzija Stepinca na Bilom brigu u Zadru u utorak 7. srpnja, predvodio je misno slavlje u bilobriškoj župnoj crkvi bl. Alojzija Stepinca. Tom prigodom dr. Batelja govorio je o svojoj knjizi 'Žrtve obavijene šutnjom – svjedočanstva patnika s Križnoga puta', u kojoj petnaest svjedočanstva sudionika Križnog puta osvjetljava okolnosti stradanja hrvatskog naroda po završetku Drugog svjetskog rata.

Mons. Batelja razmatrao je to povijesno događanje u svjetlu navještene Božje riječi, govoreći o tome u propovijedi i na kraju mise. „Jedno od najtragičnijih razdoblja tijekom 20. st. bilo je kada je za druge narode rat završio te su ljudi mislili da mogu odahnuti od svih strahota. No, odjedanput se samo hrvatski narod u toj tobože oslobođenoj Europi našao u sustavnom progonu. Slušajući one koji stvaraju javno

mnijenje, mi danas čujemo: 'Pa to se radilo o nekoliko, možda desetak, stotinjak ljudi koji su okrvarili ruke za vrijeme rata'. Peti korpus britanske vojske, avijacija, izvidala je Sloveniju u graničnom dijelu prema Austriji. Oni su iz svojih zrakoplova izbrojili 500 000 ljudi u kretanju. Dakle, to nije bila neka skupinica ljudi. To je narod! Britanski izvori kažu da je u zbjeg krenulo oko 500 000 ljudi, plus 200 000 ljudi koji su bili na blajburškom polju i odložili su oružje. Oslobodili su se svakoga tereta, a desetci tisuća njih ubijeni su bez ikakvog suda i bez dokazane krivice. Mnogi od njih povedeni su na Križni put diljem Hrvatske“ istaknuo je mons. Batelja, naglasivši kako su bl. Alojzija Stepinca često pitali je li Stepinac imao stav ili spoznaju o tome što se događalo poslije 8. svibnja 1945. godine.

„Stepinac je imao spoznaje, žalio je, plakao je nad sudbinom svog naroda. A narod je bježao jer je vidio da su ti koji su došli kao osloboditelji porušili pruge, električne stupove, zapalili škole i zrelo žito da ne bude hrane za narod. Odveli su tolike ljude, poubijali tolike svećenike. I kako pred tom nesigurnošću ostati na vlastitom ognjištu? Sinovi i kćeri hrvatskog naroda, umjesto da kao slobodni ljudi hodaju slobodnom domovinom, postali su robovi, zarobljenici i proglašeni njenim neprijateljima. Zbog toga su bili ponižavani, gaženi i ubijani. Ali u njima je živjela sigurnost kojom je prorok Hošea učvršćivao klonula koljena naroda i u kojem je Isus liječio bolest i nemoć“ rekao je mons. Batelja, u svjetlu navještenog čitanja iz Knjige proroka Hošee, koji je korio narod jer je Božji zakon izvrnuo ruglu te se umjesto pravom Bogu, počeo klanjati božanstvima od srebra i zlata. Bog preko proroka opominje narod da se vrati na pravi put, upozna svoga Boga i njemu jedinome da hvalu i čast koji mu pripadaju.

„Knjiga 'Žrtve obavijene šutnjom' suočava nas s činjenicama naroda koji nije dopustio da se umjesto kumirima klanja pravome Bogu, jer su osloboditelji donosili zakone i novi način života iz kojega je trebao biti isključen Bog – prema pjesmi koju se pjevalo i kojom se nagovješćivalo iskorjenjivanje religije kao opijuma naroda:

'Nositi kantu sa tri roga i boriti se protiv Boga'. U to teško vrijeme, bl. Alojzije Stepinac ustao je u obranu istine, u narodu je čuvao čvrstinu i čistoću vjere u pravoga Boga. Kad su mu zbog njegovog čvrstog stava i poštovanja, jer su vjernici širom tadašnje Jugoslavije prema zagrebačkom nadbiskupu izražavali svoje poštovanje, svoju odanost i ljubav – kad su novi vlastodršci vidjeli da neće moći uspostaviti sustav kojim bi na brzinu, agitropski iskorijenili vjeru, tada su donijeli odluku isključiti iz javnosti zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca“ rekao je mons. Batelja.

„Na sramotnom sudskom procesu u Zagrebu 1946. g., nadbiskup Stepinac otvoreno je svojim tužiteljima progovorio i izgovorio rečenicu dostojnu ne samo mučenika, nego sveca Katoličke Crkve, dostojnoga i oplemenjenoga riječju kojom je prorok Hošea karao nevjeru naroda. Stepinac je porotnicima rekao: „Vi ste u školske knjige naše djece prepisali iz sovjetskih knjiga da Isus Krist nije postojao, da je Isus izmišljena osoba i da Isus pripada u carstvo priča. Znajte, Isus Krist je Bog! Za njega smo spremni umirati svaki dan i svaki čas!“. I umro je dostojanstveno, svetački, do te mjere u Božjem duhu da se i neprijatelj čudio odakle mu takva snaga. Pa zar da mi danas tu snagu ne bismo znali, mogli ili htjeli prepoznati na tom dragom liku našega Alojzija koji je u svom narodu želio sačuvati čistu, neporočnu, cjelovitu, zdravu i postojanu vjeru“ potaknuo je mons. Batelja.

Propovjednik je ukazao na Evanđelje u kojem je Isus vidio tjeskobu naroda, vidio je ponižnog, opsjednutog, zavedenog čovjeka. „Isus pristupa čovjeku, dotiče ga božanskim pogledom, dotiče ga svojom božanskom milošću i svojim milosrđem. I nijemi progovori, hromi hoda. Vidjevši izmoreni narod i narod u lutanju, Isus je zaželio da njegovi učenici i svi koji ga slušaju, mole Gospodara žetve da im pošalje radnike koji će u narodu čuvati vjeru. Htjeli bismo da nas Božja mudrost susretne i zagri. Veće radosti svećenik ne može osjetiti, nego kad iskusi istinitost Stepinčevih riječi: „Ima li raja na zemlji, to ga svećenik i svaki vjernik nalazi u žrtvi svete mise“ istaknuo je mons. Batelja, poželjevši da nam Euharistija otvori oči

za stvarnost koju nismo znali, i zbog okolnosti u kojima smo živjeli, a koje su nam priječile pristup do nekih povijesnih činjenica.

Mons. Batelja naveo je i dva uzorna primjera u svjedočanstvu vjere opisana i u toj knjizi. Mijo Samac iz župe Slavetić kod Jastrebarskog bio je među zadnjih 20 ljudi, od njih 300 koji su dovedeni na Jazovku da budu ubijeni. S njim je bio vezan Jure iz Žumberka. Obojica su dovedeni na Jazovku, dvadeset kilometara hodali su bosu, na minus 12 stupnjeva, 6. siječnja 1943. g. Kad su vidjeli da će ih tu ubiti, Jure iz Žumberka kaže Miji iz Slavetića: „Mijo, sada je sve gotovo, više nam ni Bog ne može pomoći“. A Mijo će njemu: „Jure, tek sad nam Bog može pomoći i jedino nam je ostala Božja pomoć“.

U trenutku kad je to Mijo izgovorio, došao je partizanski kurir na konju i rekao: ‘Zaustavi klanje’. Jer bili su došli ranjenici iz Slovenije pa je trebalo cijepati drva, ložiti vatru i brinuti za njih, a nisu imali ljudstva. Mons. Batelja je zadržavajući istaknuo tu Mijinu vjeru, „da pokraj tolikih teškoća, poniženja, čovjek ima sigurnost da je još samo Bog ostao kao jedina nada, prema onoj proroka Izaije: ‘Ako se na mene oslonite, ostat ćete’“.

Naveo je i primjer Stjepana Brajdića, sudionika Križnog puta koji je došao u Staru Gradišku gdje je bilo 280 svećenika koji su kriomice dobivali hostije za slaviti misu. Brajdić je posvjedočio mons. Batelji kako su zatvorenici u nekom trenutku, idući u trpezariju, krugom ili na neki ‘posao’, skočili u sobu svećeniku, jer su znali da oni imaju hostiju, da svećenici slave misu. Pa bi tim zatvorenicima svećenik odlomio maleni komadić hostije, koliki otprilike svećenik stavi u kalež, da bi ih što više moglo dobiti djelić hostije, jer ih nije bilo dovoljno. Došlo bi hostija koliko ih se moglo prošvercati. Stjepan Brajdić kaže: „Ali taj mali komadić bio je velik kao sunce. On nam je davao snagu da možemo izdržati sve kušnje i sve poteškoće u životu“.

Mons. Batelja je istaknuo i primjer prof. Grge Pejnovića, rodnom iz Gospića, koji je i njemu predavao Hrvatski i filozofiju u 4. razredu gimnazije. Pejnović je opisao stanje u Lepoglavi, imajući u vidu sovjetske gulage, inteligenciju

koja je morala biti satrvena ili odreći se Boga, Staljinov sustav htio je uništiti Boga u ljudima. Pejnović je rekao: „Uspio sam koji puta, gore iz svoje ćelije, ili idući nekamo pokraj zvijezde zatvora u Lepoglavi, samo proviriti i vidjeti Stepinca u šetnji. Nisam trebao dugo gledati. Ali već sama spoznaja njegove prisutnosti, meni je davala jakost da nisam ni jedan dan požalio koji sam proveo u Lepoglavi“.

„Čitajući tu knjigu i u svemu glede Stepinca, želio bih da i vi imate nadahnuće da svaka kušnja i svaki izazov nije prokletstvo, nije zla kob, nego je treba oplemeniti, treba je ponijeti sa sobom na drvo križa gdje nas Isus svojim milosrdnim srcem ne samo obasjava, nego i prima“ ohrabrio je mons. Batelja.

Postulator je istaknuo da su zapisi u toj knjizi „glas onih koji su svoju osobnu tragediju, koji su holokaust cijelog svog hrvatskog naroda tajili i pred bračnim supružnikom, roditeljima, djecom i javnošću. Bol na bol, patnja na patnju. Ali trenutak je da i mi počnemo ozbiljnije i iskrenije ne samo govoriti o istini, nego istinu svjedočiti“ poručio je mons. Batelja.

„Doživljavamo u javnom životu radikalizaciju odnosa. Umjesto pomirenja u narodu, mi doživljavamo sve više mi/oni, naši/vaši, a svi smo sinci hrvatskog naroda. Proistekli smo i nanovo se rodili na krsnom zdencu, istu vjeru ispovijedamo. Međutim, bio je nalog Partije, to svjedoče sudionici toga pokolja, da Slovenac ubija Slovenca, Srbin Srbina, Hrvat Hrvata. Time se posijalo generacijsko sjeme zla među nas, među naše obitelji. Jer, ako bi nas davio netko sa strane, mi bismo se homogenizirali unutar sebe i stvarali otpor. Bojeći se za takav otpor u narodu, Partija je stvorila procjepe i jaz u odnosima među narodom, jer brat je ubijao brata, susjed susjeda, sunarodnjak sunarodnjaka. Dok god se ne zaustavimo pred tom činjenicom, radikalizacija hrvatskog javnog života bit će sve dublja i ozbiljnija za opstanak našeg naroda i države“ upozorio je mons. Batelja.

U uvodnom dijelu i u pogovoru knjige autor je donio puno o svjedočanstvu Franje Tuđmana, kako su kolone s Križnog puta završavale u Ja-

senovcu. „Zato je njegova želja bila da se u Jasenovcu podigne spomenik i žrtvama od 1941. do 1945., žrtvama 1945.-1951. i žrtvama Domovinskog rata. Ali oni koji traže radikalizaciju odnosa i da se ne dogodi pomirba naroda, usprotivili su se tom projektu. Umnažaju se brojevi žrtava, a prešućuje se povijesna istina. Zato sam i ja kao svećenik pisao tu knjigu“ istaknuo je mons. Batelja.

U knjizi se nalazi i puno tekstova našeg nebeskog zaštitnika bl. Alojzija, među kojima i Stepinčeva misao: „Svijet će se zgranuti da je u 20. st. bilo moguće učiniti tolike žrtve“.

„Nažalost, svijet se nije zgrano, jer se šutnjom obavijaju žrtve. Druga česta Stepinčeva misao koju nam je ostavio jest da ne smijemo mrziti ni one koji su počinili te zločine, nego moliti za njih da se obrate dok imaju vremena, da se vrate na pravi put i spase svoju dušu. Kako bi rekao prorok Hošea, da se oslobode kumira i vrate pravom Bogu“ poručio je mons. Batelja, poželjevši da ta knjiga „doprinese istinitom, pravednom i objektivnom razumijevanju tragičnog razdoblja hrvatske povijesti po završetku Drugog svjetskog rata. A bl. Alojzije neka nam da snage da i mi danas čuvamo cjelovitu i živu vjeru i vjeru u Isusa Krista, našeg jedinog Spasitelja“.

Don Mario Sikirić, župnik Biloga briga koji je prva župa u Hrvatskoj koja je posvećena bl. Alojziju, zahvalio je mons. Batelji na dolasku, istaknuvši da mu je uvijek dojmljivo kako se mons. Batelja obraća svećeniku, narodu i oduševljava ljude za Stepinca. Obraćanje svećeniku od strane mons. Batelje bude snažan poticaj da se hrabro živi svećeničko poslanje, obraćanje narodu bude u znaku poznavanja, osjećaja za našu tešku povijest i ohrabrenje da se ne pokolebamo u vjeri, unatoč teškoćama, a svjedočenje vjere Stepinca uvijek izazove novi žar u želji da se nasljeđuje duh onoga što je kardinal Stepinac činio dok je hodao ovom zemljom, rekao je don Mario.

Mons. Batelja izrazio je radost zbog pohoda župi na Bilom brigu u kojoj se nalazi Stepinčeva relikvija i Stepinčev kip. Ujedno je zahvalio Bogu za dar svoga svećeništva čiju će 45. godiš-

njicu proslaviti u nedjelju 12. srpnja.

ZADAR: Blagdan sv. Benedikta u benediktinskom samostanu sv. Marije

Blagdan sv. Benedikta, utemeljitelja benediktinskog reda, proslavljen je u subotu 11. srpnja u benediktinskoj zajednici sv. Marije u Zadru. Svečano misno slavlje u crkvi sv. Marije u Zadru, koja se nalazi u sklopu ženskog benediktinskog samostana, predvodio je mons. Šime Perić, kapelan zadarskih koludrica.

„Nalazimo se na mjestu gdje je prisutna tisućugodišnja povijest Zadra. Tu je nastala benediktinska zajednica koludrica koje svakodnevno uzdižu svoje srce i svoj duh Bogu, slaveći Gospodina kroz Časoslov i u euharistiji. Što se sve događalo kroz minula stoljeća tijekom tisuću godina, koliko postoji samostan sv. Marije u Zadru? Tu su se zbivali veliki povijesni događaji“ istaknuo je mons. Perić, izražavajući radost što benediktinska zajednica još uvijek živi. „I danas živi duh sv. Benedikta na poluotoku u jezgri Zadra, da se može svakodnevno dizati taj duhovni plamen koji nam daje da možemo sve više ići putem sv. Benedikta koji nas uči ljubiti Boga i čovjeka“ poručio je mons. Perić, u zahvalnosti Bogu što je unatoč tolikom proteku stoljeća od rođenja sv. Benedikta u 5. st. u Nursiji, njegova prisutnost živa među nama i u 21. st.

„Sv. Benedikt otišao je na studij u Rim gdje je zatekao raskalašeni život koji mu se nije sviđao, pa se vratio u tišinu, u pećinu u Subiacu gdje je proveo nekoliko godina u samoći. Tu je ulazio duboko u sebe i uspostavio duhovnu vezu s Gospodinom. Tu je počeo stvarati

Pravilo i vodstvo zajednice od koje je nastala benediktinska zajednica. I onda njegov odlazak u Monte cassino gdje je izgradio veličanstveni samostan i dovršio svoje Pravilo“ rekao je propovjednik, istaknuvši da Benediktovo Pravilo sadrži dvije temeljne riječi: moli i radi. „Te dvije tako jednostavne riječi, ali one sačinjavaju život. Dolaskom sv. Benedikta, Europa je obilježena tim riječima jer je Benedikt živio Božju misao i kulturu da se i mi danas možemo nadahnjivati na tim riječima“ rekao je mons. Perić.

Tumačeći navještaj Božje riječi, don Šime je rekao da Evanđelje donosi kako je među apostolima nastala prepirka tko bi od njih bio najveći. „Eto s čime se sve bave, što im je bilo u srcu i mislima – tko bi od njih bio najveći. Apostoli s tim mislima žele doći pred Gospodina. Isus im odgovara da kraljevi i vlastodršci gospoduju, vladaju. ‘A među vama neka ne bude tako. Najveći neka bude poslužitelj. Ja sam posred vas kao onaj koji poslužuje’. Ta riječ je nama upravljena. Tu riječ je živio sv. Benedikt“ istaknuo je mons. Perić, rekavši da ta prepirka koja je bila među među apostolima postoji i među nama danas, počevši od obitelji, šire u raznim zajednicama, pa i u duhovnim i do razine međunarodnih odnosa. „Vlast, čast, gospodstvo nad drugima uvijek je u čovjekovoj oholosti i ono što čovjek želi – vladati. Na nama je da nam riječ Evanđelja bude vodstvo. A u Evanđelju je temeljna riječ – služenje. To je naš poziv“ potaknuo je mons. Perić.

Istaknuo je i riječ apostola Pavla da nas „zaklinje sa svom poniznošću, blagošću i strpljivošću, živite dostojno poziva koji ste pozvani. Podnosite jedni druge u ljubavi, trudite se sačuvati jedinstvo duha“.

„Svatko od nas ima svoju ćud. Nije jednostavno podnositi jedan drugoga. To je jako velika škola duhovnog života, izgrađivati sebe da mogu podnositi drugoga, koji nije isti kao ja. A ja bih želio da drugi bude kao i ja. Svatko od nas je originalno stvorenje sa svojim darovima i sa svojim karizmama. Pavao kaže ‘Zaklinjem vas’. To je jaka riječ. A kako je lijepo kad se živi jedinstvo duha, počevši od obiteljske zajednice, redovničke zajednice, društvene. Kad poč-

nu trzavice i napetosti, to vodi rasulu. Služiti, na što nas poziva Isus, znači vrednovati jedan drugoga, brata i sestru, u svim njegovim vrijednostima koje mu je Gospodin dao“ rekao je mons. Perić.

Naglasio je da je sv. Benedikt uočio i živio i ono što navještena Božja riječ kaže u Izrekama: ako primimo u sebe Božje riječi i pohranimo u sebi njegove zapovijedi, ako ih čujemo i srcem se obratimo, naći ćemo „Božje znanje, jer Gospodin daje mudrost, iz njegovih usta dolazi znanje i razboritost. Pravednicima daje pomoć i štiti one koji hode u bezazlenosti“.

„Na svim tim riječima nadahnjivao se sv. Benedikt. Dok je živio u tami špilje, u njegovo srce dolazilo je svjetlo Duha Svetoga. Izašao je iz špilje u svijet, iz tame u svjetlost. Ali unutarnja svjetlost Duha Svetoga bila je u njemu. Ako se vodimo tim riječima, onda ćemo shvatiti pravdu i sve staze dobra. Svi smo osjetljivi na nepravde, na povrede, kada ljudi ne razumiju naše namjere. U prvom redu, pred našim očima i u nama neka bude riječ Božja. Je li moguće da je svaki dan u našim rukama najviše daljinski upravljač televizora ili pogled na Internet, a da Božja riječ, Sveto Pismo, ne ulazi u naše srce, u naš svakodnevni život“ upozorio je mons. Perić, istaknuvši da je u rukama sv. Benedikta knjiga. Sveto Pismo svakodnevno je bilo nadahnuće za njegov život. „Neka ne bude nijedan dan a da Sveto Pismo ne bude u našim rukama, da primamo Božju riječ u svoje srce i nastojimo po njoj živjeti. Svetkovina sv. Benedikta nadahnjuje nas da duh koji je sv. Benedikt živio, Sveto Pravilo koje je dao – Moli i radi, i mi primjenjujemo u svom životu. Da po Božjoj riječi preobražavamo sebe, proslavljajući Boga i blagoslivljajući bližnjega“ potaknuo je mons. Šime Perić.

Čestitao je koludricama sv. Marije na darovima i milostima koje su utkali u život Zadra, Zadarske nadbiskupije, hrvatskog naroda i cijele Crkve, rekavši da dok je još mrak pred jutro i narod spava, benediktinke bdiju i rano ustaju, započinjući dan s molitvom, predajući potrebe Crkve i svijeta Bogu i moleći njegov blagoslov.

GALOVAC: Blagdan Gospe Karmelske i

stota godišnjica zavjetnog kipa Gospe Karmelske

Blagdan Gospe Karmelske svečano je proslavljen u četvrtak, 16. srpnja u župi sv. Mihovila u Galovcu. Večernje misno slavlje predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u koncelebraciji s petnaest svećenika, među kojima i galovačkim župnikom don Mladenom Kačanom.

Slavlje je ujedno bilo zahvalni spomen na stotu godišnjicu zavjetnog kipa Gospe Karmelske u Galovcu s kojim je prije mise održana svečana procesija kroz mjesto. Procesiju je predvodio don Tomislav Končurat, župnik župe Gorica – Raštane.

„Riječ ‘karmel’ znači ‘plodna vrtna zemlja’. Tumači Svetoga Pisma kažu da je Karmel slika ‘Božje prisutnosti i plodnosti koju njegova milosti donosi’. Karmel je ujedno slika Marije

koja je, osjenjena Duhom Svetim, postala mjestom Božje prisutnosti i blagoslova“ rekao je mons. Puljić. Blagdan Gospe od Karmela proglašen je za cijelu Crkvu 1726. g., a „bitne točke karmelske duhovnosti su evanđeosko siromaštvo, ljubav, poniznost, skromnost, uljudnost i radost“ rekao je nadbiskup.

Brdo Karmel nalazi se u Palestini, uz obalu Sredozmenog mora. „Prvo navješteno čitanje spominje brdo Karmel gdje je prorok Ilija branio vjeru u Izraelu i činio čuda u borbi za pravu vjeru i za pravoga Boga. Na brdu Karmel koje je slika naročite Božje blizine, za vrijeme križarskih ratova križar Bertold iz Kalabrije osnovao je crkveni red muževa koji su se okupljali i odatle dobili naziv red Karmelićana, 1155. g. Tu su se počeli okupljati pobožni muževi kako bi

u pokori i molitvi pod zaštitom Marije služili Bogu. Kad im je jeruzalemski patrijarh 1209. g. sastavio pravilo, nazvali su se Braća Blažene Djevice Marije od gore Karmela“ podsjetio je nadbiskup. U 13. st. muslimani su ih potjerali s Karmela te su potražili utočište u Europi.

„Papa je odobrio mušku i žensku granu karmelskog reda koje su kasnije reformirali i obnovili sv. Ivan od Križa i sv. Terezija Velika, crkvena naučiteljica. Karmelsko zajedništvo redovnika i redovnica prisutno je u Crkvi više od osam stoljeća. Sinovima i kćerima karmelske duhovnosti molitva je životno zvanje. Ona je okosnica njihovih Pravila po kojima nastoje živjeti i raditi u duhu molitve i nasljedovanja Marijinih odlika poslušnosti, čistoće i siromaštva“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da karmelska duhovnost i danas, nakon osam i pol stoljeća od svoga početka, „pruža ideal duhovne obitelji intimnog prijateljstva s Bogom po žrtvi i molitvi, kako nam pokazuju divni primjer karmelskih svetaca i svetica koje je Crkva uzdigla na čast oltara“.

Nadbiskup je izrazio zadovoljstvo što je gospičko-senjski biskup Zdenko Križić, karmelićanin, blagoslovio temelje novog samostana karmelićanki u Gospiću. „Neka bude blagoslovljena ta plemenita nakana našeg biskupa kamo ćemo moći poći i preporučiti svoje potrebe sestrama koje se mole i žrtvuju za dobro naše Crkve i naroda. Neka to bude i prigoda našim djevojakama koje razmišljaju o duhovnom zvanju

da izbliza upoznaju karmelsku duhovnost sv. Terezije Velike, koja, kako tvrde neki spisatelji, ‘predstavlja vrhunac kršćanske duhovnosti svih vremena’“ istaknuo je nadbiskup Puljić,

navodeći dva temeljna načela Terezijine duhovnosti: sve ovozemaljsko je prolazno, prolazi i nestaje te samo je Bog zauvijek neprolazan. Bog trajno i vječno živi. „Tko ima Boga, ni u čemu ne oskudijeva, jer ‘samo Bog je dostatan’, kaže sv. Terezija Velika. Crkvena učiteljica sv. Terezija piše da je Bog vidljiv i prepoznatljiv u liku i imenu Isusa Krista, raspetoga i uskrsnulo. Stoga je istina ‘samo je Bog dostatan’ temeljna vrijednost ljudskog života, za sve ljude i za sva vremena“ poručio je mons. Puljić.

U tom kontekstu, nadbiskup je rekao da kao kršćani „imamo povlasticu susretati Isusa u njegovim sakramentima, posebice u euharistiji. Osnovao je Crkvu jer je želio uvijek biti s nama. Darovao nam je sebe, sakramente od kojih Crkva živi i koji nas hrane, jačaju“.

Uz brdo Karmel, liturgija u blagdanskome navještaju spominje i brdo Kalvariju gdje je Isus prije odlaska s ovog svijeta, svoju majku Mariju predao ljubljenu učenicu Ivanu. „Isus izgovara prekrasne riječi u kojima smo i mi bili nazočni: ‘Evo ti majke’, a Mariji kaže ‘Evo

ti sina’. U tom predanju bili smo i mi nazočni“ istaknuo je mons. Puljić, poručivši da je Marija trajno nazočna u svojoj Crkvi i vodi brigu o nama.

„Marija je bila ne samo Isusova majka, nego i savršena Isusova učenica, uzor nama, njegovim učenicima. Marija nas uči kako živjeti, slušati i razmatrati Božju riječ, kako biti blizu i solidaran s bližnjima u potrebi i nevolji, kako biti ustrajan u molitvi i zajedništvu. Marija je prisutna od početka u Crkvi i u srcima Božjeg puka. Kršćani ne mogu živjeti bez majke. Crkva Isusovih učenika započela je svoj ovozemni hod s Marijom na Duhove u dvorani Posljednje večere. S Marijom će i završiti svoj ovozemni hod, hodočasnički put prema eshatonu“ naglasio je mons. Puljić. U tom smislu, rekao je da je procesija, osim zaziva blagoslova i zaštite na svoje mjesto, ujedno znak „da se posvijesti što je bitno: a to je da smo na ovome svijetu putnici, prolaznici, hodočasnici. Naš život prolazi u hodočašću. Bog nam je darovao ovo vrijeme i valja nam kroz to vrijeme biti dostojna djeca

Božja“ potaknuo je nadbiskup Puljić.

Rekao je da je “Marija zasjala po Božjem obećanju u zoru povijesti, kad su Adam i Eva istjerani iz raja”. Bez pojave Marije “nad ljudima bi se prostirala tama beznađa. A Uskrsli svijetli i šalje Mariju da nam pomogne doći do njega. Bez Marije, nade čovječanstva, tonuli bismo još više bez orijentira. Marija nije izmišljena utjeha. Ona je stvarno darovana nada. Mariju nam je Isus predao na Kalvariji. U nju su položena silna nebeska obećanja i ostvarene Božje nakane” poručio je mons. Puljić, poželjevši da nam Gospa pomogne držati pradjedovski zavjet vjere te da se sveti znakovi i molitva ponovno vrata u naše domove.

“Mariji, odvjetnici Hrvatske, povjeravamo svoju sadašnjost i budućnost. Po toj smo vjeri i odanosti koju smo prema Gospi pokazivali bili prepoznatljivi u Hrvatskoj, diljem Europe i svijeta. S takvom odanošću i povjerenjem slavimo Gospu Karmelsku koja je u Galovcu nazočna stoljeće, kada su naši stari otkrili ljepotu Marijine blizine te nabavili kip Gospe od Karmela” zaključio je nadbiskup Puljić.

Stogodišnji Gospin kip u Galovcu zavjetni je dar u znak zahvalnosti kojega su kupili galovački mornari Joso i Mitar Jovančević i galovački župljani, u zahvalu Gospi škapulara, kako Galovčani zovu Gospu Karmelsku, što je Jovančević koji su je zazvali izbavila iz nesreće na moru. Galovčani se od tada utječu zagovoru Gospe Karmelske koja ih prati kao zaštitnica župe.

U vremenu depopulacije naše zemlje, Galovac je s prizorima brojne djece i mladih obitelji koje ostaju na svome u toj ruralnoj sredini, ohrabrujući znak života i nade za budućnost. U Galovcu se živi otvorenost životu te su mnoge obitelji s troje, četvero i više djece. „Galovac živi punim plućima, ima mladih, ima budućnost. Gospa Karmelska bdije nad nama i uvijek nam je u pomoći“ poručila je župljanka Zvezdana Burčul.

Koliko se Galovčani povjeravaju zaštititi Gospe Karmelske pokazuje i velika kamena stijena koju su podigli u središtu svoga ravnokotarskog mjesta na kojoj je uklesan lik Gospe Kar-

melske s Djetetom Isusom, a ispod je zaziv ‘Gospe, škapulaj nas’, što znači, ‘Gospe, izbavi nas’.

Iz Galovca, župe s glagoljaškom tradicijom, porijeklom je šest svećenika, tri redovnice i laikinja koja živi Bogu posvećeni život. U misi je sudjelovao i Marin Gulan, načelnik Općine Galovac. Nakon mise prigodni koncert održala je klapa Sv. Juraj HRM-a.

Poruka paškog župnika Gašpara Dodića povodom neodržavanja procesije na Veliku Gospu u Pagu

Paški župnik don Gašpar Dodić uputio je poruku povodom neodržavanja procesije na Veliku Gospu u Pagu, koja glasi:

Draga braćo i sestre, dragi štovatelji Marijini, našoj župi i svetištu Gospe od Staroga grada bliže se dani godišnje proslave naše Zaštitnice. Ovogodišnje slavlje Velike Gospe dočekujemo u dosad neviđenim okolnostima jer smo okruženi nevidljivim neprijateljem, COVID-om 19, koji nam prijeti, iako je naša župa, pod zaštitom naše Gospe, prošla skoro neokrnuta u ovoj epidemiji. Vjerujući i dalje u njezin moćni zagovor, ovogodišnje slavlje Velike Gospe proslavit ćemo u nešto drugačijem obliku.

Epidemiološku situaciju treba shvatiti i prihvatiti ozbiljno i odgovorno zbog opasnosti i mogućnosti lakšeg prijenosa virusa i zaraze. Učinimo svi sve što je u našoj mogućnosti i spriječimo lokalno prenošenje zaraze. Stoga, ovogodišnje slavlje Velike Gospe organiziramo bez velike procesije gradom na kojoj sudjeluju tisuće ljudi s cijelog Otoka i iz raznih krajeva Lijepe naše i inozemstva. Ne bismo htjeli da naš grad Pag postane žarište zaraze i predmet prozivanja.

Za vrijeme bogoslužja držite se uputa i odredbi Stožera civilne zaštite. Na ulazu u crkvu obvezatno dezinficirajte ruke i nosite maskicu.

Držite se i onih mjera koje Crkva preporuča: broj sudionika na jednoj Misi je ograničen, lijepe vas molimo da se rasporedite, pričesćujte se samo na ruku; ne pružajte znak mira; pokušajte držati razmak dok idete ili čekate sv. pričest; za vrijeme svete Mise budite s onima koji su iz

vaše obitelji; izbjegavajte druženja s nepoznatim osobama; ako se ne osjećate dobro, ostanite kod kuće.

I u ovakvoj proslavi Velike Gospe, naša nebeska zaštitnica neće biti daleko od nas, ne "u izolaciji", nego uz nas. Naša odgovornost i razboritost bit će blagoslovljena i naša će nas Gospa od Staroga grada uslišiti i spasiti. Zavjete svoje izručite Blaženoj Gospi u pobožnosti, odanosti i poniznosti srca svoga!

Neka nas spasi od svega onoga čime bismo mogli nauditi sebi i drugima. Neka nas vodi putem koji će svima raznježiti srce, otvoriti ruke, učvrstiti vjeru, osnažiti nadu i sve dovesti do djelotvorne ljubavi.

Svima vama i svima koji ćete hodočastiti u naše Svetište želimo obilje milosti i blagoslova! Gospe od Staroga grada, moli za nas i čuvaj nas!

ZADAR: Mons. Batelja u svetištu Gospe Maslinske: "Stepinac: Ne bojim se za sudbinu hrvatskog naroda dok bude pobožan i odan Mariji"

U drevnom devetstoljetnom svetištu Gospe Maslinske u župi Uznesenja BDM na Belafuži u Zadru, uočnica Velike Gospe proslavljena je svečanim misnim slavljem koje je za vanjskim oltarom ispred župne crkve Marijina uznesenja u petak 14. kolovoza u predvečerje svetkovine predvodio mons. dr. Juraj Batelja, postulator kazue bl. Alojzija Stepinca ičasni kanonik katedralnog Stolnog kaptola sv. Stošije u Zadru.

U propovije-

di je mons. Batelja razlagao tri teme: značenje Majke Božje kao metafore starozavjetnog kovčega, napadi civilizacije smrti na život i kršćanstvo kao religiju života te odnos bl. Alojzija Stepinca prema Mariji i njegova hrabrost potrebna i u današnjem vremenu.

Navješteno prvo čitanje uspoređuje Mariju sa škrinjom zavjetnom. „Taj kovčeg Zavjeta vjerna je slika Bogorodice koju tako nazivamo i u Lauretanskim litanijama. Kovčeg je samo slika, jer Majka Božja neusporedivo odskače nad tim starozavjetnim kovčegom“ istaknuo je mons. Batelja, rekavši da je najveća svetinja Izabranog Izraelskog naroda, njegova utjeha i pomoć u nevoljama bio kovčeg Saveza s Bogom uz koji je bio vezan i Božji blagoslov.

Mons. Batelja je opisao i izgled starozavjetnog kovčega Saveza. „Bio je načinjen od drveta akacije. Ono je izvana neugledno, ali posjeduje snažnu otpornost protiv crva i štetočina. Ima i krasan, bijeli, mirisni cvijet. Iz njega pčele prave najslasniji med. Kovčeg je bio obložen izvana i iznutra suhim zlatom. Na njegov poklopac bila su postavljena dva kerubina koji su krilima štitili kovčeg i u njemu pohranjene dvije ploče od kamena, na kojima je bilo prstom Božjim

ispisano deset zapovijedi Božjih, procvali štap Aronov i zlatna posuda s mánom, čudesnom hranom koju je Bog dao Izabranom narodu da od gladi ne umre u pustinji“ rekao je mons. Batelja.

Starozavjetni kovčeg bio je načinjen od neuglednog drveta, ali to je drvo bilo izvanredno otporno protiv crvi. „Majka Božja je još otpornija protiv crva grijeha. Bez grijeha je bila začeta, bez grijeha je živjela, bez grijeha je i umrla. Zato, premda je izvana, poput akacijina drveta, bila neugledna pred svijetom s obzirom na svoj skroviti i siromašni život, odsijevala je neusporedivom ljepotom duše koja se Bogu svadjela. Bog pogleda neznatnost službenice svoje, kako ona sama pjeva u Magnificatu“ rekao je propovjednik, istaknuvši: „Gdje Bog očituje i uspostavlja svoje boravište, sve postaje sveto, pa i mjesta i predmeti. Zato je i to mjesto sveto gdje prebiva Bog, da je svojom svemogućnošću i svojom radošću Majci svoga Sina mogao dati prijestolje. Dok se u starozavjetnom kovčegu nalazio ispisan Božji zakon, Majka Božja – novozavjetni kovčeg, nosila je pod svojim djevičanskim srcem samoga zakonodavca, pravoga i živoga Boga i čovjeka, Isusa Krista. Ona je neusporedivo uzvišena nad tim starozavjetnim kovčegom, noseći u sebi pravi kruh nebeski, Isusa Krista, vrjedniji od svake máne. Jer tko blaguje od toga kruha, neće umrijeti nikada, kako je rekao sam Isus“ poručio je mons. Batelja.

„Slika Škrinje Saveza upućuje u spoznaju da je Bog pogledao poniznost Marije. Uzvisio ju je, da se od nje po tijelu rodi Božji Sin. Sin Božji dolazi i u naš život i pred njim se u našoj svijesti postavlja pitanje: Jesmo li spremni otvoriti vrata srca na njegovo kucanje i pustiti ga da večera s nama? Sin Božji, u prisutnosti svoje Majke, želi nam povjeriti tajnu spasenja, veliku tajnu o Bogu Ocu. Želi nas preporoditi, izvesti nas na novi put, put prema vječnosti“ ohrabrio je mons. Batelja, smatrajući da bismo Isusu „možda spremno i otvorili, kad ne bi bilo oko nas ljudi koji nas zbunjuju. Govore jedno, čine drugo. Imaju predivne riječi za opasnu zabludu. Umjesto da vode, oni zavode. Umjesto da vode do sigurnosti i na čistinu istine, odvo-

de u sve maglenije strane neistine, zablude, a možda i laži“.

Propovjednik je upozorio da čovjek prianja uz brojne neotesanosti. „Svjedoci smo za kakve je sve prolazne časti i užitke kadar prodati čast, obraz, grudu djedovine, vjeru, ljudski ponos i poštenje? Kako je žalosno vidjeti čovjeka koji stupanjem u javnu službu prodaje savjest. Zar smo kao narod postali neosjetljivi, promatrajući poslodavce koji od svojih zaposlenika traže njihovu dušu za kruh, političare koji koristoljubivim kompromisima ruše katolički identitet u hrvatskom narodu, uvodeći u javni život načela i običaje protivne kršćanstvu i moralnom preporodu hrvatskog naroda“ upozorio je mons. Batelja, potaknuvši na prepoznavanje protukršćanskog duha „u promidžbi tzv. slobodne ljubavi koja nudi zajednički život na probu, na određeno vrijeme, bez obveze te snažnim pritiscima koji niječu i napadaju vrijednost braka i obitelji, nudeći druge oblike zajedništva, protiv Božjeg i naravnog zakona“.

„Zašto u nama nema više snage za reakciju, da se pobunimo na zlo“ upozorio je mons. Batelja, aktualizirajući navješteno evanđelje u kojemu Isus govori o potrebi slušanja i čuvanja riječi Božje. „To znači da smo dužni uskladiti svoj život prema načelima Kristove radosne vijesti. Evanđelje nas upućuje i na zaključak da je Bogorodica na nebo uznesena slika svih koji vole život, koji hode za životom, koji traže pravo na život! Kršćanstvo je religija života! Zato mi gradimo civilizaciju života. Zato i imamo problema s određenim tendencijama u društvu koje uporno promiču civilizaciju smrti. Odgovornim radom i pouzdanjem u Boga unosimo novi poredak u osobna promišljanja, u obiteljsko zajedništvo, župna središta, biskupijsko okrilje, u sudbinu hrvatskog naroda. Služeći životu spremno prihvaćamo žrtve i trpljenja, na taj način spašavamo ljudsko dostojanstvo. Iz vjere u Boga branimo život“ poručio je mons. Batelja.

Mons. Batelja podsjetio je na Stepinca kao „hrabrog nadbiskupa i neustrašivog čuvara vjere naspram progonitelja“ te je zahvalio Zadarskoj nadbiskupiji za potporu u svom radu koju je imao kao postulador Stepinčeve kauze.

„Nakon što je bezbožna vlast Stepincu 11. listopada 1946. izrekla presudu, dala ga je odvesti u sobu ispod sudnice. Tu je on umornu glavu naslonio na ruke i zaspao. Bio je odlučan i rekao: ‘Ako radi vjere treba trpjeti – trpjet ćemo! Ako treba ići u zatvor, idemo! Ako pod mač, neka sijeku glavu, i tamo idemo uz milost Božju! Ako na križ, neka nas razapinju. Ako u smrt – rado umrijeti, ali Sotoni popustiti ne’“ podsjetio je mons. Batelja na Stepinčeve riječi upitavši: „Gdje su danas ti svjedoci evanđelja koji imaju takvu spremnost duše, sve dati da bi se ostvarilo Kraljevstvo Božje“.

Istaknuvši Stepinčevu poruku: „Da smo izdali Crkvu Božju, danas bismo stajali na počasnim tribinama i primali odlikovanja. Mene je tješila Isusova riječ: ‘Što bi vrijedilo sav svijet zadočiti, a dušu svoju upropastiti?’“, propovjednik je rekao da su „to junaci vjere koji nas nadahnjuju u naviještanju istine i u obrani ljudskog života“.

„Neka nas ohrabri Stepinčevo iskustvo. Dok čovjek diše, znači da živi. Dok čovjek časti Majku Božju, znak je da živi duhovnim životom. Zato je Stepinac i u svojoj oporuci napisao: ‘Ne bojim se za sudbinu svoga hrvatskog naroda, dok bude pobožan i odan Majci Sina Božjega’“ naglasio je mons. Batelja.

Upozorivši da se pogani klanjaju sjenama, propovjednik je rekao kako Pavao u poslanici Korinćanima piše da je smrtnost izgubila svoj značaj pred besmrtnošću. „Upozorava nas da onaj koji nije za život, promiče smrt i da je samo kroz Isusovo uskrsnuće razumljivo Marijino uznesenje u nebo. Naš Isus nije sjena, nego Uskrsnuće i Život. Isus nije podlegao sudbini, nego je dragovoljno podnio smrt da uskrsne na novi, sjajni život i da uskrisi na isti život one koji u Njega vjeruju. Isus, svjetlo svijeta, ne dopušta da njegovi vjernici čame u tami smrti, već ih želi uvesti u vječno svjetlo, u radost u koju je poveo i svoju majku Mariju. Zato smo radosni što možemo živjeti Radosnu vijest o Isusu koji je svjetlo svijeta. Tko ide za njim neće hoditi u tami“ poručio je mons. Batelja.

U tom kontekstu rekao je da je za boravka u

Zadru želio pohoditi Ervenik u zadarskom zaleđu da se tamo pomoli za ubijene u agresiji na Hrvatsku, kao i Nunić gdje su četnici „na Badnjak mladog svećenika, imao je 29 godina, ispekli kao janje i katolicima ostavili kao čestitku za Božić“. Spomenuo je i don Ivana Tičića rodom iz Paga kojemu je 1943. u Podlapači podno Udbine, kad ga nisu mogli drugačije slomiti, partizan izvukao jezik i rekao: ‘Odreci se Boga ili ćemo te mi pričestiti’. Don Ivan mu je rekao: ‘Ja se svoga Boga ne mogu odreći’. I odrezali su mu jezik. „Nije mu bilo žao, jer je znao za što živi i za što umire. Vjerovao je da Isus nije sjena, nego uskrsnuće i život“ poručio je mons. Batelja, podsjetivši kako je Stepinac u strahotama Drugog svjetskog rata grmio: „Tko dira čovjeka, tko progona čovjeka, tko ubije čovjeka, dira zjenicu Božjega oka“.

„U borbi za život, Katolička Crkva predvođena nadbiskupom Alojzijem Stepincem pridonijela je spašavanju više od 28 000 ratne siročadi, stotina, tisuća prognanika i stradalnika, a iz talijanskog zatočeništva vraćene su svojim kućama tisuće nasilno odvedenih Hrvata i pripadnika drugih naroda. A danas se pokušava ponavljanjem laži oživjeti komunističku propagandu protiv Katoličke Crkve, protiv bl. Alojzija Stepinca, protiv junačkih djela što ih je u Drugom svjetskom ratu izveo Caritas Zagrebačke nadbiskupije“ upozorio je mons. Batelja i nastavio: „Izmasakrirani dnevnik Dijane Budisavljević u istoimenom filmu trebao bi ove jeseni postati obrazac po kojem bi djeca u hrvatskim školama učila nakaradnu, necjelovitu istinu o povijesnim činjenicama. Dr. Narcisa Lengel Krizman, komunistička povjesničarka, u svojoj knjizi ‘Spašavanje djece’, izrekla je pokajanje što je u svojoj knjizi preglasila ulogu Komunističke partije u spašavanju djece i neke događaje interpretirala jednostrano. Kako je važno čuti njezin zahtjev za revidiranjem komunistički tumačene povijesti. Komunistički sljedbenici onemogućili su tiskanje te knjige, kao što su onemogućili i objavljivanje Dnevnika Dijane Budisavljević sve do uspostave samostalne Republike Hrvatske, a danas ga zlorabe“ poručio je mons. Batelja, istaknuvši da je dr. Lengel Krizman preminula prije 14 godina, a „njena knjiga, nažalost, do danas, još nije vi-

djela svjetlo dana“.

„Čast naše Crkve, naš vjernički ponos niče i sjaji sa svjedočanstvom Stepinčeve čiste savjesti i obranom ljudskog dostojanstva od začeca do prirodne smrti. To svjedočanstvo utemeljeno je na dvije ploče koje bijahu položene u Kovčeg Božji. To svjedočanstvo predao nam je vrhovni Zakonodavac, Sin Božji, koji je u krilu nazaretske Djevice započeo novi hod Boga i čovjeka. On nam je jamac u prilog Života! Stoga, nikakve ljudske konvencije, prilagođene ljudskoj putenosti, a protiv Božje nakane s čovjekom, nemaju snagu prisile nad kršćanskom savješću, ne smiju promicati ubijanje nerođenih i eutanaziju, usmrćivanje nemoćnih! Protiv naravi života je, grijeh je ubijati začetu, nerođenu djecu. Ne zaslužuje kršćansko ime čovjek koji se pričešćuje, a ubija djecu bez grižnje savjesti, nerođenu“ upozorio je mons. Batelja, poželjevši da „Bog, izvor života, po zagovoru Gospe na nebo uznesene, u nama i našem narodu omogućiti spoznaju pravoga Života“.

Mons. Batelja je pripovjedio i kako je 1947. Stepincu u Lepoglavu došao izaslanik Ministarstva unutarnjih poslova i pitao ga: 'Je li ti još vjeruješ u Boga?'. „Jer Stepinac je bio poslan na preodgoj u tamnicu, pa valjda više ne bi smio vjerovati u Boga. Stepinac je rekao: „Kad je on to meni rekao, ruka mi je spontano kliznula u reverendu, u džep. Stisnuo sam krunicu i počeo sam moliti: 'Majko Božja, pomoz mi u onaj čas'“. Znao je – gdje je krunica, tamo je Gospa. Gdje je Gospa, tamo je Isus. Gdje je Isus, tamo je Bog. A gdje je Bog, tamo je Nebo i vječni život. Stepinčev sugovornik vidi da se ništa ne miče, pa mu je rekao: 'Znaš li da su ti svećenici osigurani?'. Svećenicima koji su se udružili da bi služili Partiji, a ne Crkvi i Papi, nuđene su državne plaće, socijalno osiguranje. Nije nadbiskup Stepinac to znao. Ja sam vidio zatvorski protokol u Lepoglavi. Nadbiskup je u prvih šest mjeseci dobio 1600 pisama. Zanimalo bi me koja je sudbina onih koji su se ufali pisati svome Nadbiskupu, izraziti mu svoje osjećaje i dati potporu? Ali u ovoj državi, 1994., sva ta pisma odvezena su iz Lepoglave. Stepinac ih nije vidio, nisu mu ih ni dali. Nadbiskup Stepinac tom čovjeku odgovara: 'Gospodine, ja

ne znam o kakvom osiguranju Vi govorite. Ali ja znam da su meni osigurana dva metra zemlje, (misli na svoj grob). I ja znam da će se ta dva metra proširiti u vječnosti'. S vjerom u uskrsnuće i mi postajemo oni koji idu ususret Kristu i slavi kojom je počastio svoju Bezgrešnu i prečistu Majku i jamči da će i nas počastiti. Neka nam Velika Gospa bude prigoda da otvorimo oči za vrhunaravne stvari. Neka nam Gospa Maslinska izmoli vječni život“ zamolio je mons. Batelja.

Mons. Batelja je zahvalio belafuškom župniku don Dariju Tičiću na pozivu za dolazak, rekavši da je zadnji put pohodio tu župu u doba belafušskog župnika Ratka Šešana (1985.-1992.). Prisjetio se utemeljenja te župe 1968. g., rekavši da je zadarski nadbiskup Marijan Oblak ponosno, radosno, vizionarski i s povjerenjem utemeljio tu župu za koju je i papa Pavao VI. poželio da bude jezgra bogatog pastoralnog i duhovnog života. „To se i ostvaruje. U to sam se uvjerio pohodeći Zadarsku nadbiskupiju, obnavljajući u teškim vremenima ljepotu svećeničkog poziva, značaj i potrebu svećeničke službe u hrvatskom narodu, učvrstiti unutarnju vezu mira uz Isusa kojega nam Marija nudi i daje ne samo kao maslinovu grančicu mira, nego kao zalog vječnog života. Želimo preko Majčinih zagovornih riječi Isusu šaptati sve što nas priječi da u životu do kraja ostvarimo svoje kršćansko poslanje, svoje zaduženje u obitelji, na radnom mjestu, u mjesnoj Crkvi, vodeći brigu o odgovornosti za prosperitet cijelog našeg hrvatskog naroda“ potaknuo je mons. Juraj Batelja.

Župnik Tičić podsjetio je da je mons. Batelja bio duhovnik u zadarskom sjemeništu Zmajević (1987.-1991.), a crkva Gospe Maslinske bila je nadarje sjemeništa Zmajević koju je nadbiskup Oblak dao kao temeljni zalog pri utemeljenju nove župe, s molbom nadbiskupa Oblaka da se ta povezanost nastavi živjeti po trajnoj molitvi za svećenička i redovnička zvanja u svetištu Gospe Maslinske. To se ostvaruje i konkretno potvrđuje, a bilo je vidljivo i u činjenici da su na misi za oltarom bila čak tri domaća zvanja i to u samo zadnjih pet godina, rodnom iz župe Belafuža: suslavitelji, župni vikar Marko Doko-

za i mladomisnik Leonard Škec te đakon Mirko Vidović koji će se zaređiti 17. listopada u Beču.

Nakon mise, svećenici su pošli u crkvu Gospe Maslinske gdje je mons. Batelja pokadio čudotvornu sliku Majke s Djetetom koja je bila postavljena u sredini crkve. Puk je dolazio izvršiti zavjet i ostati u molitvi čime je u crkvi Gospe Maslinske, nekadašnjoj belafuškoj župnoj crkvi, počelo cjelonoćno bdjenje uz svetkovinu Velike Gospe.

VELIKO RUJNO: Nadbiskup Puljić na Veliku Gospu na Velikom Rujnu – Misno slavlje na Velebitu

„Marijanska svetišta su izvrsne škole duhovnosti, lječilišta duša i mjesta posebnih vjernih nadahnuća. Ona najbolje oslikavaju dušu duše hrvatske“ poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić na svečanom misnom slavlju koje je na svetkovinu Velike Gospe u subotu 15. kolovoza predvodio ispred crkve Velike Gospe na Velikom Rujnu „na veličanstvenoj visoravni Velebita“. Tu je crkvicu na uzvisini od približno 1000 metara nadmorske visine kardinal Franjo Kuharić odredio marijanskim svetištem hrvatskih planinara koji su pridošli iz cijele Hrvatske također sudjelovali u misnom slavlju.

„U Mariju su položena silna nebeska obećanja i ostvarene Božje nakane, osobito glede Božjeg plana o dostojanstvu žene i majke u društvu, Crkvi i narodu“ istaknuo je nadbiskup Puljić, te je u propovijedi govorio o ženi i majci kao „velikom prirodnom otajstvu koja je izvor života, nositelj najvišeg altruizma, nesebičnosti i požrtvornosti“.

„Dok razmišljamo o Mariji na nebo uznesenoj koja je uzor savršene žene i majke, osjećamo veliku potrebu u vremenu raznih poniženja, iskorištavanja i diskriminacije pomagati današnjim ženama da budu svjesne svoje uloge u obitelji i društvu, pomoći suvremenim djevojkama da budu dobre i plemenite, odgovorne i zauzete žene i majke“ poručio je mons. Puljić, zahvalivši „vrijednim majkama koje se trude i bore ostati na visini majčinskog poziva i zadatka“. Smatrajući da je to „teško ostvariti bez Boga i Marije, bez vjere

i pobožnosti, molitve i sakramentalnog života“, nadbiskup je rekao da unatoč nekad crnim izgledima, nismo bez nade. „Ima među nama velikih, čestitih, uzornih i plemenitih žena koje su snaga obitelji i duša naroda. One su stožer obiteljskog života i budućnost naših sela i gradova. Radi se o majkama koje nose glavni teret obitelji i svojim srcem grle ukućane. To su žene koje često kleče pred Gospom, najvećom Majkom i najsavršenijom ženom povijesti. One mole blagoslov, zagovor i Marijinu pomoć na stepenicama oltara i na pričesnoj klupi. To su žene i majke koje žrtvom, molitvom i uzornim životom hrane djecu i upućuju ih na pravi put spasenja“ poručio je mons. Puljić.

Govorio je o ženi i u svjetlu apostolskog pisma o „Dostojanstvu žene“ sv. Ivana Pavla II., u kojemu je Papa zahvalio ženama, majkama jer su „Božji osmijeh djetetu koje dolazi na svijet; one su vodilje njegovih prvih koraka, podrška i uporišna točka na životnom putu djece i mladih“. „U tom Pismu Papa osobito zahvaljuje „ženama što svojom ženstvenošću obogaćuju svijet i doprinose bogatstvu i istini ljudskih odnosa“. Dok se napredak vrednuje prema ‘znanstvenim i tehničkim kategorijama’, zaboravlja se ‘društveno-etička dimenzija’ koja se nečujno razvija, kaže Papa. A obitelj i društvo u velikoj mjeri duguju taj razvoj upravo geniju žena“ podsjetio je nadbiskup Puljić na misli Ivana Pavla II.

„U tom Pismu Papa osobito ističe i „zahvaljuje ženama u odgojno-obrazovnim institucijama kao što su dječji vrtići, škole, sveučilišta, sta-

rački domovi“ te „u zdravstvenim institucijama i brojnim nesigurnim uvjetima, gdje svjedoče spremnost koja je nerijetko ravna mučeništvu“. Papa je uvjeren da će „budućnost Crkve zabilježiti nova i divna očitovanja tog ženskog genija“ prenio je mons. Puljić, poručivši: „Blago narodu koji ima moralne, dobre i čestite djevojke, žene i majke. I nadasve „hrabre žene koje svakodnevno daruju radost obitelji i društvu“, kako je u više navrata pohvalno govorio papa Franjo. On kaže kako „bez njih nema mirni sklada u svijetu. Žena donosi sklad, uči nas ljubiti i njegovati pa time čini svijet boljim i ljepšim“ rekao je nadbiskup, podsjetivši da je Ivan Pavao II. u ‘Pismu ženama svijeta’ zahvalio Stvoritelju na baštini „dara velikog dobra po kojem žene izgrađuju čovječanstvo i Crkvu“.

U zahvalnosti za „dar ženskog genija koji nam se u Mariji objavio i zasjao punim sjajem“, nadbiskup je potaknuo na molitvu za obitelji, da očevi i majke budu dostojni roditeljskog poziva. „Djevojke, žene i majke, budite svjesne i zahvalne veličine, dara i dostojanstva koje vam je Stvoritelj udijelio. Ne bojte se Zmaja iz Otkrivenja koji želi ‘proždrijeti vaše dijete’. Oduprite se stavovima svijeta koji vam savjetuju ‘u ime ženske emancipacije’ da ste slobodne ‘ukloniti čedo koje kuca pod vašim srcem, jer ste ‘navodno gospodari svoga tijela’. Ne, Bog je jedini Gospodar i Stvoritelj svega vidljivoga i nevidljivoga! Njemu jedinomu poklonite svoju vjeru i pouzdanje. Poštujte ga, molite mu se i slušajte njegove poticaje i nadahnuća poput Marije koja je bila izvrsna učenica svoga Učitelja. I ne dajte Zmaju svoga roda i poroda!“ poručio je nadbiskup Puljić, poželjevši da „Duh Božji obdaru žene svojim darovima, da imaju strahopoštovanje pred Bogom, životom i vječnošću. Želimo uz Marijin blagoslov i pomoć priznavati Boga, poštivati život, slaviti sakramente, voljeti Crkvu i Bogu se moliti“ poručio je nadbiskup.

Uz svetkovinu Marijina uznesenja, mons. Puljić rekao je da nas „Velika Gospa podsjeća na istinu naše vjere da je Marija dušom i tijelom po završetku svoga zemaljskog života uznesena na nebo. To je završnica njezina Bogu predanog života. Bog je već na početku povijesti

u Marijine ruke predao nadu ljudi. Marija je bila i ostala stijeg naših pobjeda i stalan poticaj naših obnova“ istaknuo je mons. Puljić, potaknuvši da „molimo Mariju neka dođe u domove naših obitelji, svjesni Marijine uloge u prošlosti i potrebe da nam bude blizu i u sadašnjosti. Neka nam Marija pomogne u borbi za kršćanski odgoj djece i mladih, u borbi za očuvanje kršćanskih vrednota koje su nam namrli naši stari. Neka pohiti u naša sela i gradove kao što je žurno išla pohoditi svoju rođakinju Elizabetu“.

Poput Marije koja putuje prema rođakinji Elizabeti, sve je na svetkovinu Velike Gospe u pokretu, na hodočašću prema Gospi na nebo uznesenoj, rekao je nadbiskup, istaknuvši da se „majku štuje i voli jer je njena ljubav nesebična i vjerna. Kad nas spopadne osjećaj kako su nas svi zaboravili, sigurni smo da nas naša majka neće zaboraviti ni napustiti. Ona je uzvišeno i sveto stvorenje koje zazivamo kad nam je najteže, u trenucima boli i u času umiranja“.

U misi su koncelebrirali don Marinko Jelečević, župnik župe sv. Jurja u Starigradu-Paklenici, don Šimun Šindija, fra Žarko Relota i mons. Juraj Batelja.

Na kraju mise izmoljene su Lauretanske molitve i posvetna molitva Gospi za obitelji koju je predvodio mons. Batelja, s porukom kako je „Bog htio da njegov Sin postane član ljudske obitelji i tako upozna ljudske brige i radosti, očekivanje, tjeskobe i žalosti“.

Prije završne posvetne molitve, mons. Batelja je posvjedočio misli kardinala Franje Kuharića koji je i sam osobito volio boraviti u prirodi, redovito je pješačio u brdovite zagrebačke Remete. Upravo je kardinal Kuharić posvetio Gospinu crkvu na Velikom Rujnu za zavjetno odredište hrvatskih planinara.

„Kardinal Kuharić je isticao kako u odgoju treba voditi računa da je uzdignuće očiju prema Bogu moguće ako se sav čovjek diže prema Bogu. Kao duhovniku u sjemeništu, govorio mi je: ‘Povedi sjemeništare na vrhove Velebita. Odozgo će vidjeti što dolje, odozdo s tla i zemlje neće vidjeti. Jer ne samo da je bolja perspektiva, nego će i kroz uspon na vis shvaćati

koji je smisao žrtve, odricanja i koji je smisao udisati zdravi Božji zrak'. Iz zahvalnosti prema njemu, na stazama života uz kardinala Kuharića, otkrio sam ljepotu Evanđelja i da hod za Kristom nije šetnja, nego umiranje. Želio bih da ta riječ nama svima ostane kao znak da se Isusa ne odričemo ni Evanđelja ne zastidimo“ potaknuo je mons. Batelja.

Podsjetio je kako je upravo kardinal Franjo Kuharić, „gledajući sudbinu naroda i važnost, ulogu žene u odgoju i opstanku naroda, u molitvi prigodom proslave Branimirove godine u Ninu, u tekstu 'Ispovijest vjere Hrvata katolika', želio da se u tu molitvu u završnu rečenicu stavi: 'Svoju odluku polažemo u Bezgrešno Srce Presvete Bogorodice Marije'. Položimo naše misli u Prečisto Srce Marijino, da čuva sve nas, naš narod, domovinu i Crkvu našu“ potaknuo je mons. Batelja.

Među domaćim sudionicima iz podvelebitskog kraja, gostima koji ljetuju u Podgorju te hodočasnici i iz BiH i inozemstva, na misi su bili i planinari iz Bjelovara, Dijana i Željko Vinković. „Često smo na Velebitu, puno planinarimo, cijelo Veliko Rujno smo prošli. Kad smo na Rujnu, uvijek dođemo kod crkve, pomolimo se Gospi pa onda idemo dalje. Baš smo željeli doći na misu, da budemo tu za Veliku Gospu, svake godine smo u nekom marijanskom svetištu. Ove godine je došla na red Rujanska Gospa. Ovo je okrepa za dušu, za tijelo, za sve, za ostatak godine“ rekla je Dijana.

Željko je istaknuo da je Velika Gospa za njih poseban dan. „To je i zahvala za sva naša planinarenja po Velebitu i ostalim našim lijepim planinama. Nama je Veliko Rujno baza, često dolazimo tu i odatle kreću naši usponi na prelijepe velebitske vrhove. Ove godine smo prošli cijeli greben Višerujne. Stvarno je to posebno kad si na uzvisini, kao da si gore nekako još bliže Bogu, nego inače. Uvijek treba poštivati planinu, to je najvažnije. Doći, zahvaliti se Majci, zaštitnici planinara, ali i svih nas, cijelog hrvatskog naroda“ poručio je Željko Vinković.

U misi su sudjelovali i članovi bratovštine Marijanski zavjet za domovinu, među kojima su bili Pere Nekić, Mate Šimičević, Mile Nekić,

Joso Nekić, Rade Šimičević i Danijel N. Pješaćili su 12 km prošavši kroz Veliku Paklenicu, 4,5 sata hoda, „velikom stranom, ali bilo je ugodno. Što je veći napor, to korisnije i bolje. Običaj je da dođemo, ne želimo prekinuti tradiciju i to zaobići. Majka nas zove, potiče, nadam se da ćemo biti još jači i snažniji“ rekao je Mile, istaknuvši da je i na uočnici svetkovine 14. kolovoza bilo puno Gospinih hodočasnika koji su došli na Rujno sudjelovali na večernjem misnom slavlju. Prespavali su u šatorima i vrećama i dočekali svetkovinu Velike Gospe.

U petak 14. kolovoza održana je i 19. po redu Međunarodna planinska utrka Starigrad Paklenica – Veliko Rujno čiji je predsjednik Organizacijskog odbora Višeslav Dokoza. „To je prva i jedina utrka u slavu Majke Božje i Velike Gospe koja se trči od Starigrada do Velikog Rujna na dionici 13,6 km. U 8,30 sati bio je start s Trga Stjepana Radića u Starigradu – Paklenici, a prvi trkač stigao je na cilj kod crkve oko 10 sati. U utrci je bilo 40 sudionika, inače ih bude 200. Ta je utrka sastavni dio Kupa Svete obitelji, uz utrku u Nacionalnom svetištu sv. Josipa u Karlovcu, do Šišljavića. Te dvije utrke čine jedinstveni Kup Svete Obitelji u svijetu. Zahvaljujemo nadbiskupu Puljiću da je po treći put u deset godina svoje službe u Zadru došao na veliku Gospu na Veliko Rujno“ rekao je Dokoza koji je bio među pokretačima probijanja ceste i puta od Starigrada do Velikog Rujna, što su učinili 66. Inžinjerska pukovnija HV-a s generalom Ljubom Ćesićem Rojsom, a pomogli su Grad Zadar, Zadarska županija, Vlada RH, Hrvatske šume i mnogi drugi. Zato se sada do crkve na Velikom Rujnu može stići i automobilom u vožnji asfaltom i prohodnim šljunčanim putem.

U misi je sudjelovao i Božidar Longin, župan Zadarske županije. Krsto Ramić, načelnik Općine Starigrad-Paklenica, nadbiskupu Puljiću zahvalio je za dolazak i u ime župljana uručio mu poklon. Župnik Marinko Jelečević zahvalio je mons. Puljiću za toplinu koju pokazuje u susretu s ljudima, što je bilo vidljivo i nakon mise kada su brojni pridošli prilazili nadbiskupu u želji da se s njim slikaju i osobno ga pozdrave.

PAG: Biskup Petar Palić na svetkovinu

Velike Gospe u Pagu – Misno slavlje u zbornoj crkvi Marijina uznesenja

Svetkovina Velike Gospe koju Pažani nazivaju Vela Stomorina, tradicionalno je svečano proslavljena u subotu 15. kolovoza. Svečano večernje koncelebrirano slavlje u zbornoj crkvi Uznesenja Marijina u župi Uznesenja BDM u Pagu predvodio je mons. Petar Palić, hvarski biskup i imenovani mostarsko – duvanjski biskup.

U datiranju spomena prvog pisanog zavjete Gospi, Pažani već 776 godina časte Gospu od Staroga Grada u zahvalnosti za pravo slobodnog kraljevskog grada koje je Pagu 1244. g. dodijelio hrvatsko – ugarski kralj Bela IV. Ove godine nije održana zbog epidemioloških razloga, no velika procesija s čudotvornim Gospinim kipom i tisućama sudionika u Pagu se održava 164 godine, u zahvalnosti za Gospinu zaštitu paškoga puka od kolere. Naime, 1855. g. kolera je poharala Pažane, pa su oni te godine otišli pred Gospin kip u crkvu Gospe od Staroga grada moliti pomoć. U zahvalnosti Gospi za uslišanu molitvu za prestanak kolere, Pažani na svetkovinu Velike Gospe nose Gospin kip iz svetišta Gospe od Staroga Grada u pašku zbornu crkvu, a na blagdan Male Gospe kip svečano vraćaju u crkvu Gospe od Staroga grada.

„Blažena Djevica Marija je prva od nas upoznala sveukupnost sudbine svakog čovjeka“ rekao je mons. Palić, istaknuvši da „žena odjevena Suncem iz Knjige otkrivenja nije slika samo Marije. To je slika Crkve, ali i svakog stvorenja: trudna svjetlošću, životom i hrabrošću, protiv zmajeva povijesti. Marija je uznesena na nebo u svom sjaju i dubini svoje ženstvenosti“ istaknuo je mons. Palić.

Biskup Palić je pojasnio i navještaj „jedne od najfascinantnijih biblijskih vizija“ koju daje Knjiga Otkrivenja, a utječe na sve nas ljude. „Svi smo mi u toj slici trudne žene koja viče u porođajnim bolima, tu je naše malo srce sa svojim sjenama i glađu za suncem. Tri su karakteristike Žene: odjevena je u sunce, trudna je i borbena. Ima srce svjetlosti, donosi život, bori se protiv zla. Veliki marijanski blagdan

Velike Gospe ističe upravo borbu protiv zla i smrti, a u prvom planu tema je dostojanstvo svake žene, toliko često narušeno i poniženo u našem svijetu tužnih strasti. Nasilje nad ženama je svakodnevno pitanje. I to nasilje ima puno lica: od psihološkog nasilja, fizičke agresije do ubojstva, ropstva, trgovine ljudima, seksualnog iskorištavanja“ upozorio je biskup Palić, poručivši: „Nema opravdanja za sve koji zatvaraju oči ili ne žele pomoći ženama žrtvama nasilja. Žena u Otkrivenju je trudna i uskoro će roditi. Svi smo pozvani podržati, utješiti, čuvati svaku klicu života, paziti na sve što se rodi. Pozvani smo boriti se protiv zla, protiv malog ili velikog crvenog zmaja koji bi želio ugasiti svjetlost u nama. Ovaj blagdan nas poziva da ne zatvorimo oči i ne pobjegnemo od stvarnosti. Zli zmaj vodi i danas svoj beskrajni rat protiv svega ljudskoga. Na nama je suprotstaviti se buđenju smrti u svijetu, suprotstaviti se zlu, onima koji uče mrziti, onima koji hule na ljubav“ potaknuo je biskup Palić.

Propovjednik je istaknuo i vrijednost „proroštva žena, dviju majki koje nose pod srcem novi život. U njihovom susretu i zagrljaju udišemo atmosferu koja zrači životom i budućnošću, one su simbol nade. Elizabeta prva donosi Božji blagoslov, proširuje ga na svaku ženu, svaku žensku utrobu i svaki plod. Blagoslovljeni smo od početka, u svakoj našoj slabosti. Zauvijek smo blagoslovljeni. Blagoslov je prva Božja riječ o nama koju Bog nikad nije povukao niti opozvao. Pa ni u ovoj kušnji koronavirusa, kad se osjećamo nesigurni i izgubljeni. Kao što je nas Bog blagoslovio, i mi smo pozvani blagoslivljati druge. Blagoslivljajmo, to je važno, recimo: Blagoslovljen budi, Bog te blagoslovio, ti si blagoslov za mene! Blagoslivljamo i zemlju na kojoj živimo i budimo odgovorni prema prirodnim ljepotama“ poručio je mons. Palić.

„Marijin odgovor na Elizabetine riječi je pjesma njenog srca: Veliča duša moja Gospodina! Ta Marijina pjesma srca postala je sastavni dio molitve Crkve koja se moli svaki dan, svaku večer u molitvi Časoslova. Marija je osjetila kako je Bog ušao u povijest, i to ne spektakularnim djelima zapovjednika ili heroja, nego poniznim i izvanrednim čudom života: utroba koja raste, djevojka koja kaže da, starica koja postaje

plodnom i rađa život koji se u utrobi raduje. Marija pjeva jer je razumjela Boga, pjeva za nas poruku o Bogu ljubavi koji se bori da svijet procvjeta“ naglasio je mons. Palić.

Biskup je rekao da Crkva na svetkovinu Velike Gospe poziva gledati otajstvo koje je poput sinteze kršćanskog života. „U Marijinoj proslavi na nebu razmišljamo o sudbini radosti koja očekuje sve naše živote, koja će ispuniti sva naša očekivanja i okončati umore, traženja, neizvjesnosti, nedovršenosti. O tom blagdanu kršćanska tradicija govori kao o blagdanu Dormitio Mariae – Marijino usnuće u naručju nebeskog Oca“ rekao je mons. Palić, dodavši da je Velika Gospa „blagdan nade za svijet ali i za svakoga od nas, za osobnu povijest našeg života koja neće skončati u ništavilu ili u zemlji bez lica, nego u domu naseljenom ljepotom lica, tijela i srca, sa svim ljudskim sjajem“.

„Ne odustajmo od utjehe koja nam je dana po Mariji. Koji god umor, bol, suhoća, bolest, radost i odgovornost prolaze kroz naš život, zovimo svetu majku našega Boga i Gospodina Isusa. Ona uvijek čeka da nas ohrabri, utješi, osvježi. Ne udaljava nas od nje razmišljanje o beskonačnoj udaljenosti između njene čistoće i

naše nečistoće. Djevica Marija se ne sablažnjava nad nama. Mi smo njena djeca, koju joj je Isus povjerio s križa. Ona nas voli i brani nas ljubavlju majke“ istaknuo je mons. Palić.

Biskup je podsjetio i na živi odnos Pažana s Majkom Božjom kroz povijest. „U Pagu se od 1852. do 1855. g. u više navrata pojavila zarazna i u to vrijeme, neizlječiva bolest kolera. Pag je u to vrijeme imao 3000 stanovnika. Kada je od lipnja do kolovoza 1855. g. umrlo oko 200 ljudi, Pažani su se okupljali u zbornoj crkvi u Starom Gradu pred kipom Majke Božje moleći za oprostjenje grijeha i zagovor Marije. Na blagdan Velike Gospe kip Majke Božje donijeli su u zbornu crkvu Marijinog uznesenja. Sljedećeg dana, 16. kolovoza, na blagdan sv. Roka, bolest je nestala. Tada su paški preci, pradjedovi, položili zavjet da će svake godine na blagdan Velike Gospe, u procesiji, s najvećim slavljem i molitvama zahvale, kip Majke Božje iz svetišta u Starom Gradu donijeti u zbornu crkvu Marijinog uznesenja u Pagu i ondje će stajati do Male Gospe“ podsjetio je biskup Palić, rekavši kako „ponovno živimo vrijeme neizvjesnosti uzrokovano pojavom koronavirusa. Život prilagođavamo novim okolnostima i pitamo se

što će biti sutra“.

„Iako živimo u neizvjesnosti, kao kršćani ne živimo u beznadu. Povijest nam i u ovoj situaciji može biti učiteljica. Kao što su naši preci u Pagu i drugdje sklapali ruke na molitvu, i mi smo danas pozvani ponovno sklopiti ruke na molitvu i moliti zagovor i zaštitu Blažene Djevice Marije. Kršćaninova molitva nije izraz očaja, prividna utjeha ili fanatično hvatanje za posljednju slamku spasa. Ona nije niti samo izričaj čašćenja Boga. U molitvi kršćanin iznosi pred Boga čitav svoj život, sa svim njegovim svijetlim i tamnim stranama, ali se istovremeno u povjerenju potpuno predaje Bogu, njegovoj Providnosti, milosrđu i ljubavi“ rekao je biskup Palić, zaključivši molitvom Mariji koja je „najvjernija odvjernica naše domovine, savršena slika čovječanstva“.

U Mariji promatramo sve ono što želimo za sebe i one koji su nam dragi. Njoj povjeravamo naše i živote ljudi u potrebi, svih koje nosimo u srcu, rekao je mons. Palić, poželjevši da Marija, majka Milosrđa, naša srca učini svojima.

Paški župnik don Gašpar Dodić zahvalio je biskupu Paliću za dolazak na Velu Stomorinu. U svetkovini su sudjelovali i hodočasnici iz dekanatskih i otočkih župa sa župnicima te mnogi pristigli iz raznih krajeva Hrvatske, BiH i drugih zemalja.

Don Gašpar je u ime župljana čestitao mons. Paliću na imenovanju za mostarsko-duvanjskog biskupa, „moleći Duha Svetoga da ga vodi, jača i prosvjetljuje u povjerenju pastirskoj službi“.

U prigodnoj riječi na kraju mise don Gašpar, koji je kao i biskup Palić podrijetlom Janjevac, istaknuo je vrijednost te male hrvatske sredine na Kosovu koja je Crkvi dala mnoga duhovna zvanja i obitelji s brojnom djecom. „Janjevo je prolazilo duga turbulentna, promjenjiva razdoblja svoje povijesti i mi s njime. Ali nešto je ostalo identično. To je način vjerovanja, gledanja na svijet, slušanja i pripovijedanja. Tko god je opisivao i još uvijek opisuje naš stil življenja, nije mogao biti i nije drugačiji doli stil naših očeva i majki – a to bijaše put svjedoka vjere i uljudbe, čiji su stoljetni korijeni od spomena Janjeva 1303. godine. Janjevo je oaza mira i

blagoslova, mjesto radosti i Božje slave“ rekao je župnik Dodić.

„U zajedništvu sa svim vjernicima podrijetlom iz Janjeva, odajem osobnu zahvalnost dragom Bogu, izričem veliku radost i ponos što je papa Franjo pogledao na neznatnost i vjeru naših obitelji drevnog i časnog Janjeva koje su bogate brojnom djecom i svećeničkim i redovničkim zvanjima, plemenitom hrvatskom uljudbom i kršćanskom tradicijom te izabrao za biskupa njihovog uzoritog i poniznog sina, našeg brata, Petra. Plod je to vjere i žrtve naših mučenika, miljenika Božjih, vjernih i Bogu odanih roditelja, obitelji. Želim i molim da po zagovoru blaženih mučenika Serafina Kodića Glasnovića i Antona Muzića, u svojoj pastirskoj službi, pod okriljem najvjernije Odvjetnice, ostane vjeran Gospodinu i braći ljudima“ rekao je don Gašpar, dodavši kako Bog mons. Palića blagoslivlja ljudima koji dijele njegov život, s njim idu i uza njega stoje, koji s mons. Palićem zajedno mijenjaju svijet da bi došlo Božje Kraljevstvo.

Zaključno je don Gašpar biskupu Petru uputio blagoslov: Bog te blagoslivlja i daje ti osjetiti Njegovu ljubav. Nadahnjivala te dobrotom i grijala te ljubaznošću da razdaješ ono što djeluje dobro i što priprema radost. I zahvalan budi što živiš od Boga, spasenja svoga“.

Pažanka Marijana Badurina Paro uručila je mons. Paliću svoj ručni rad, križ izvezen paškom čipkom. U misi su sudjelovali i paški gradonačelnik Ante Fabijanić sa suradnicima i kolege iz susjednih paških općina, zastupnici Hrvatskog Sabora i Ivica Glasnović, generalni konzul RH u Sydneyu koji je također Janjevac.

Biskup Palić je zahvalio don Gašparu na domaćinstvu, prisjetivši se zahvalno kako se baš uz don Gašpara veže dio vjerničkog odrastanja biskupa Palića kao mladića u janjevačkoj župi. Naime, mons. Palić je bio prva generacija krizmanika koje je don Gašpar pripremao za primanje sakramenta potvrde dok je bio kapelan u Janjevu na Kosovu, a don Gašpar je prije odlaska na studij u Rim pripremao i konzula Glasnovića za prvu pričest i krizmu.

U zahvali župniku Dodiću, biskup Palić je podsjetio da je trenutno 38 svećenika Janjevaca koji zauzeto pastoralno djeluju diljem svijeta. Zahvalio je janjevačkim obiteljima na svjedočanstvu vjere i pouzdanja u Gospodina, da su unatoč teškim životnim okolnostima Janjevci radosni i otvoreni životu. Potaknuo je puk na molitvu za duhovna zvanja.

Spomenuvši svoju novu službu u Crkvi u BiH, biskup Palić je rekao da smo dio jednog naroda i Crkve u Hrvata. „Mislio sam da ću dugo biti na Hvaru. Iznenađila me odluka pape Franje i taj poziv novog imenovanja, ali prihvaćam ga u poslušnosti, predanju Gospodinu, u ljubavi služenja Crkvi i narodu, voditi dio našeg hrvatskog naroda koji živi u BiH. Idem u novu ali zapravo nastavljam istu službu biskupa, samo kao mostarsko – duvanjski biskup. Idem u Mostar radosno, mirno, odlučno, bez straha i poletno, biti duhovni pastir tamošnjem narodu“ poručio je biskup Palić.

Tijekom mise na oltaru se nalazio srebrni relikvijar iz 1858. g. kojega su Pažani dali izraditi, a u njemu se, prema predaji, nalazi končić iz Gospina odijela.

Don Gašpar je zahvalio svima koji su sudjelovali u organizaciji i pripremi svetkovine, kao i ljudima koji sudostojanstveno i pobožno prenijeli Gospin kip iz Staroga grada u pašku zbornu crkvu Marijina uznesenja, ove godine bez sudjelovanja naroda u procesiji kao inače na Veliku Gospu. Gospin kip nosili su osmorica Pažana, u čijoj su pratnji don Gašpar, Anthony Buljanović, voditelj paškog župnog zbora i članovi zbora molili krunicu, litanije i pjevali Gospine pjesme putem od Staroga grada do zborne crkve u Pagu.

BIBINJE: Krčki biskup Ivica Petanjak na blagdan sv. Roka predvodio misno slavlje

Blagdan sv. Roka u nedjelju 16. kolovoza svečano je proslavljen u župi sv. Roka u Bibinjam. Krčki biskup Ivica Petanjak predvodio je svečano koncelebrirano slavlje za vanjskim oltarom pokraj crkve sv. Roka, uz obalu, koja je nekadašnja bibinjska župna crkva. Nakon mise, brojni vjernici i svećenici sudjelovali su u svečanoj procesiji s barjacija kroz mjesto, a ophod je predvodio biskup Petanjak noseći ispred svečevog kipa relikvijar sv. Roka.

Istaknuvši misao fra Bonaventure Dude da je sv. Roko svetac kojega je narod kanonizirao, biskup Petanjak je poručio: „Postoje sveci koji su se tako duboko uvukli pod kožu ljudima, da je nemoguće zamisliti da bi bilo razdvojenosti između toga sveca i ljudi. Jedan od takvih je sv. Roko koji se jako štuje u Bibinjama i s kojim su Bibinjci jako povezani. Ti sveci mogu se usporediti s narodnim junacima, herojima. U određeno vrijeme, kad se narod nađe u potrebi, u velikim teškoćama, kad ne može sam riješiti probleme, potrebna mu je pomoć sa strane. Kad je riječ o kršćanima, potrebna je pomoć Neba. Ljudi pronađu svece za koje smatraju da su im u takvom trenutku blizu, da ih razumiju, da im mogu biti od pomoći“ rekao je mons. Petanjak.

Propovjednik je aktualizirao poruku života sv. Roka temeljem događaja koje je proživio Roko i time potvrdio svoje svetačko čovještvo. Roko se rodio 1295. g. u južnoj Francuskoj. „Roditelji su mu bili jako imućni, ali nisu imali djece. Isprosili su Roka od Boga, izmolili ga pod stare dane. Vjerojatno nisu mogli dočekati ni vidjeti kako njihov jedinac odrasta, a ostavili su veliki imetak kojega je Roko baštinio. On je to prodao, podijelio siromasima i krenuo kao hodočasnik u Rim“ rekao je biskup Petanjak, istaknuvši da „biti hodočasnik u 13. st. i danas nije isto. Danas se mi ponašamo više kao turisti, sve je točno određeno, gdje ćemo boraviti, unaprijed je određen raspored. Nekada nije bilo tako. Hodočasnik je zaista hodao, koliko je mogao ići, prenoćiti gdje ga budu primili“.

Sv. Roko je krenuo iz Francuske u Rim i na tom putu je prošao kroz mnoge gradove u kojima je vladala kuga. „U 13. st. kuga je zaista odnijela po dvije trećine stanovnika jednog grada, pokrajine ili naroda. Zapisano je u maticama i u spomenicama naših župa da bi ljudi navečer zdravi legli, a ujutro su ih našli mrtve. Cijele obitelji bi nestale u jednu noć, od kuge. Sv. Roko se našao u takvim uvjetima. Dok su drugi zaobilazili takva mjesta u širokom luku, sv. Roko se učinio bližnjim tima koji su oboljeli i dvorio ih je“ rekao je biskup Petanjak, istaknuvši da je Roko činio brojna tjelesna djela milosrđa.

Postoje i duhovna djela milosrđa koja čovjek ne prima tako lako. Grešnika pokarati, a osoba će onome tko ga pokara uzvratiti, kod dvoumna savjetovati, opomenuta osoba koja čini zlo će onome koji ga kori uzvratiti: ‘Pogledaj sebe, kakav si ti, hoćeš ti meni lekciju držati’.

Tjelesna djela milosrđa su opipljiva i prihvatljiva, a duhovna djela milosrđa mogu osobu koja ih čini koštati i života, istaknuo je mons. Petanjak. „To je koštalo i sv. Roka. Posluživao je oboljele od kuge pa je i sam obolio. Povukao se u šumu i čekao smrt. Ali Bog to nije dopustio, nego je Roku poslao psa koji mu je svaki dan donosio kruh. Tako je Roko preživio i vratio se u svoju domovinu. Tijelo i lice mu je bilo toliko iznakaženo od kuge koju je prebolio, da ga ljudi u domovini nisu prepoznali, smatrali su da je špijun. Pa su ga bacili u tamnicu, gdje je umro nakon pet godina. Tada su prepoznali da je to Roko, njihov sugrađanin, jer je imao znak križa na prsima. Križ mu je bio utisnut od rođenja“ rekao je mons. Petanjak.

Biskup je opisao što je oduševljavajuće kod sv. Roka kojega su mnogi uzeli za zaštitnika. „Roko je bio mlad čovjek, sin jedinac, bogat. Bogatstvo je razdao siromasima, krenuo na put, dvorio oboljele od kuge, sam obolio, vratio se natrag i prihvatio tamnicu u kojoj je završio život. Kao mladi čovjek mogao je svoje bogatstvo iskoristiti za sebe, da proživi, a nije nego ga je podijelio siromasima i krenuo kao hodočasnik. Mlad, a nenavezan na svoja materijalna dobra“ istaknuo je mons. Petanjak veliku pouku iz života sv. Roka. „Ima i danas takvih mladih, iako ne puno. Zato je dobro u svakom vremenu prepoznati svece među nama“ potaknuo je propovjednik, podsjetivši da su mnogi mladi u Hrvatskoj išli u Domovinski rat.

Dok je bio bolnički kapelan na Firulama u Splitu, biskup je rekao kako mu je žena koja je umirala od raka kazala: „Mladi imaju ideale, a stari se grčevitije hvataju za zemlju i grabe“. „Stari su već bolesni i umjesto da se spremaju za vječnost, još se čvrsto drže za ovu zemlju. Teško je napustiti, osobito ako iza čovjeka nešto ostane. A događa se da se imovina razgrabi, a preminuloga se ne sjete ni jednim Oče našom“ upozorio je mons. Petanjak.

Ispricao je i kako je jedan mladi branitelj, sudionik Oluje, svom zapovjedniku koji je plakao nad njegovim ranjavanjem, rekao: „Nemoj plakati. Da je nama mladima bilo teško otići u rat, ne bismo otišli. Nama se lakše rastaviti od zemlje jer nemamo materijalnoga, imamo svoju mladost i život. Zato možemo lakše otići s ovog svijeta“. Biskup je rekao da takvi mladi imaju ideale, a ne materijalno i bankovne uštedevine koje ih nezasitno zarobljavaju za zemlju.

„Dobro je o tome razmisliti na blagdan sv. Roka. Što to roditelji, bake, djedovi ostavljaju svojoj djeci i unucima? Hoće li vas oni, kad vas više ne bude, blagoslivljati ili proklinjati zato što je nekome ostao kvadratni metar više, a drugome manje? Kažu da će se imetak ostaviti onome tko osobi prije nego umre zadnje dadne čašu vode, tko ga dogleda“ istaknuo je mons. Petanjak.

„Sv. Roko je bio mladi čovjek, spreman sve ostaviti, krenuti na put i ići dvoriti bolesnike oboljele od kuge, svjestan da se tako može i sam zaraziti i izgubiti život. Sv. Roko nije štedio svoga života ni svoje mladosti nego se učinio bližnjima onima kojima je bio potreban. Kad se vratio u svoju domovinu, mogli su saznati

je li to zaista on da su ga pitali tko je, koje mu je porijeklo. Imao je od rođenja križ na prsima, rodio se s tim znakom. Kako su tek nakon pet godina robije shvatili da se radi o Roku, njihovom sugrađaninu? To što je sv. Roko podnio i da pritom nije nikoga proklinjao, i to spada u duhovna djela milosrđa – nepravdu podnositi“ istaknuo je mons. Petanjak, upitavši: „Tko je to od nas spreman? Itekako se znamo boriti za pravicu i dokazivati da smo u pravu“.

„Sv. Roko je podnio nepravdu do mučeničke smrti. Koliko smo spremni i nepravdu podnijeti? Koliko kao kršćani vjerujemo da postoji neka nagrada i naplata i na nebu? Nije sve ovdje na zemlji, nego nas čeka i nagrada na nebu. Marija se također mogla pitati ima li smisla sve što proživljava, kako će sve završiti, kuda vodi život s Isusom kojega je dobila od Neba? Zato Božja riječ kaže da je Marija sve to pohranjivala u srcu i razmišljala o tim događajima. To je kršćanin – kad čuje Božju riječ, kad slavi nekog sveca i promotri njegov život, da razmisli što to znači za njegov život. Da proslava samo ne prođe, nego ima li toga svetačkog traga u našem životu i mjestu? To je smisao našeg okupljanja. Hoće li sv. Roko išta zapaliti u našem srcu, glavi i odnosima ili će sve biti kao i

dosada? Ako bude sve isto, nema smisla da se molimo sv. Roku, ako nećemo od toga svetog čovjeka barem neki dio primijeniti u svom životu“ poručio je biskup Petanjak, potaknuvši puk na duhovna i tjelesna djela milosrđa i da vjerujemo kako je Bog onaj koji osmišljava naš život.

„Riječ Božja je vječna, podiže u svim vremenima, situacijama i stanjima ljude, svece, heroje, koji su spremni radikalno živjeti Kristovo evanđelje, posvetiti njemu sav svoj život, vjerujući da im je nagrada u Bogu, vjerujući da ne mogu i neće dobiti zadovoljštinu za sve ovdje na zemlji“ rekao je biskup Petanjak, potaknuvši da kao kršćani izgrađujemo kraljevstvo nebesko, usađujemo Božju riječ u ovu zemlju. Tako zemlja postaje kraljevstvo nebesko, da bi nas jedanput Isus, zajedno sa svetima, proslavio u svom nebeskom kraljevstvu, u vječnosti koja nema kraja nego je nagrada života na zemlji koji je proživljen u vjernosti, ljubavi, milosrđu i dobroti prema ljudima. Tako onda slavimo i častimo samoga Boga“ poručio je biskup Petanjak. Zato je i navješteno evanđelje u kojemu Isus kaže da smo njemu i samom Bogu učinili ono što smo učinili nekome u raznim duhovnim i tjelesnim potrebama, što je svojim životom do mučeničkog služenja ljudima potvrdio i sv. Roko.

ZADAR, STANOVI: Biskup Bogdan na blagdan Kraljice mira predvodio misno slavlje

Blagdan Marije, Kraljice mira, svečano je proslavljen u župi Kraljice mira na Stanovima u Zadru u subotu, 22. kolovoza. Koncelebrirano večernje misno slavlje u župnoj crkvi Kraljice mira predvodio je mons. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH.

Navještaj iz Knjige Otkrivenja opisuje ženu koju Crkva primjenjuje na Mariju, rekao je mons. Bogdan. To je prikaz dramatične borbe između žene koja trudna više u porođajnim bolima i Zmaja koji je stao pred ženu da mu proždre dijete. „Dramatična je to scena u kojoj se sučeljavaju žena i njen porod i veliki Zmaj, taj vječni neprijatelj Boga i čovjeka, sa svojom

zlokobnom namjerom da joj, čim rodi, proždre Dijete. U toj sceni sučeljava se novost poroda koji je za ženu velika radost, radost koja sasvim zasjenjuje sve muke rađanja koje su mu pret hodile i nezasitna, stara želja Zloga koji se želi dokopati novorođenog života da ga proždre i da ga zatre. U toj sceni sučeljavaju se svjetlo života i tama smrti, proslava i poraz, uzdignuće i pad“ upozorio je biskup Bogdan, rekavši da sve to podsjeća na ostvarenje mesijanskog obećanja s prvih stranica Biblije u Knjizi Postanka koje je Bog uputio u Edenskom vrtu zmiji zavodnici, da zameće neprijateljstvo između nje i žene, između roda njenog i roda zmijinog.

To se obećanje „doista ostvarilo po Mariji. Ona je ta žena, Djevica zaručena s mužem koji se zvao Josip. Ona je s Gospodinom i Gospodin je s njom. Ona je milosti puna, blagoslovljena među ženama. Ona je službenica Gospodnja koja svoj život ravna prema Gospodinovoj riječi. Božja riječ je svjetiljka njenim stopama, svjetionik u olujama života. Božju riječ koju pokušava razumski proniknuti, koliko je to moguće, Božja je volja za njen život. Razmišljanje, razmatranje Božje riječi ona pretače u život. Tako je njena vjera djelotvorna“ istaknuo je mons. Bogdan.

„Postignuće svrhe i cilja kršćanskog života, nebeskog zajedništva i radosti s Marijom, Kraljicom mira i svetima, iziskuje osobni napor, hrabru i trajnu budnost i borbu. I to svakodnevnu. Ona se odvija oko nas i u nama, u našim srcima. Boj je to protiv zla i grijeha, boj između svjetla života i tame smrti, boj u kojemu Zmaj veliki, stara zmija – imenom Đavao, Sotona, zavodnik svijeta (Otk 12,9), ne prestaje na nas nasrtati, zavoditi nas i napadati. Napada nas otvoreno i skriveno, javno i tiho, podmuklo, suptilno. Napada nas napadajući naše obitelji, želeći ih razoriti. Napada na brak kao zajednicu muškarca i žene koju je Bog od početka predvidio, uzdižući je na dostojanstvo sakramenta. Napada na majčinstvo i očinstvo. Napada nas u ideologiji koja želi izbrisati naravne i od Boga Stvoritelja usađene razlike između muškarca i žene. Napada na novi, još nerođeni život, želeći ga ‘proždrijeti’ i prije nego ugleda svjetlo Božjeg dana. Napada na mlade nudeći im lažne

načine lagodnog života, života bez žrtve, života egocentrične samodostatnosti u kojoj nema mjesta za drugog čovjeka, a još manje za Boga.

Napada na starije i bolesnike, želeći i njih 'proždrijeti' prije prirodnog kraja njihovog života, nudeći im u eutanaziji tzv. potpomognutu smrt. Napada sve nas, Kristove vjernike, napadajući sveti Božji zakon i nepromjenjivi crkveni nauk kojeg Crkva neumorno promiče, naučava, brani i branit će sve do konca svijeta. Napada nas orkestriranom diktaturom etičkog i moralnog relativizma kojom se čovjeku želi oduzeti sva čvrsta uporišta objektivne spoznaje, nepromjenjivih etičkih i moralnih načela. Napada nas taj stari „čovjekoubojica od početka, lažac i otac laži“ (Iv 8,44), mnogovrsno i u tomu se nikada ne umara“ upozorio je biskup Bogdan, istaknuvši da je Krist, sin Kraljice mira, „svojim djelom spasenja konačno pobijedio tu lukavu staru zmiju, no borba s njom još nije prestala. Ona još traje i trajat će sve do konca vremena, do konačne pobjede svetih“.

„Svatko od nas u svom biću osjeća apokaliptički boj, borbu između dobra i zla, svjetla i

tame, Zakona dobra i zakona zla. Svatko od nas u toj mučnoj borbi treba, poput samog Krista, podnijeti svoj dio. U tome nas pomaže vjera u Krista, snaga njegovih svetih Otajstava i majčinska pomoć Marije, Kraljice mira koja iz nebeske slave ne prestaje zagovarati i štititi sve koji su se svrstali u redove njezinog Sina. Molimo bez prestanka i s pouzdanjem, da ne malakšemo na putu vjere i predanja Bogu, da hrabro ustrajemo u borbama života koje svakodnevno vodimo protiv grijeha, da odolimo svim napadima Zloga koje nas žele odvojiti od Krista i njegove Crkve, kako bismo svi po zagovoru Kraljice mira, jednom prispjeli k slavi uskrsnuća“ potaknuo je mons. Bogdan.

Biskup je rekao da živimo u specifičnom vremenu pandemije koronakrize koja je bacila cijeli svijet na noge. „Nemojte nikada posumnjati, nikada smetnuti s uma – dragi Bog nije nas stvorio slučajno, nego planirano. Htio nas je u ovom prostoru i ovom vremenu. Izazovi su veliki pred nama i s nama, u našoj svakodnevnoj borbi, u svakodnevici koju živimo. Mi smo i u ovoj situaciji trijezni kršćani koji znaju

u čije ime i koje ime su kršteni i kome su povjerovali. Znaju tko je s njima i tko je njihov Bog. I u ovoj životnoj situaciji i okolnostima ne gubimo glavu. Neka naša vjera bude živa, čista, pročišćena, djelotvorna. Bog se na osobit način u ovoj situaciji pokazuje po našoj skrbi i brizi za najpotrebnije, najnemoćnije, poštujući sve prirodne zakone i dostignuća struke i medicine. Pozvani smo pomagati i živjeti kršćansku solidarnost na djelu. Nemojmo se u tome umoriti. Budimo kršćani u svakom trenutku svoga života, poput Marije koja je živjela od svoje vjere“ potaknuo je mons. Bogdan.

Razdoblje od 15. do 22. kolovoza, tjedan od Velike Gospe do blagdana Marije, Kraljice mira, Crkva proživljava kao jednu cjelinu, rekao je propovjednik. U središtu je Marijino uznesenje na nebo i njena proslava u nebu.

„O Kraljici neba i zemlje u nebeskoj slavi razmatramo u petom slavnom otajstvu krunice: Žena zaodjenuta suncem, mjesec joj pod nogama, a na glavi vijenac od dvanaest zvijezda“ (Otk 11,1). U Marijinom uznesenju na nebo i proslavi u nebu kao Kraljici neba i zemlje, u zajedništvu s anđelima i svima svetima, u potpunosti se ispunilo ono što je ona sama izrekla u hvalospjevu Veliča. Nebo, zajedništvo s Marijom i svetima predstavlja konačnu, najvažniju i najtemeljitu svrhu našeg života. Zadobiti ono 'sklonište' koje je Bog pripremio za nas, prije postanka svijeta. U Marijinoj proslavi u nebu, u Mariji Kraljici, gledamo puno ostvarenje te naše ljudske najdublje i najvažnije težnje koja osmišljava sav naš život, koja ga obasjava jedinstvenim, ničim zamjenjivim i usporedivim svjetlom, želeći da Gospodin i s nama učini ono što je već učinio s Marijom“ poručio je mons. Bogdan, istaknuvši misao iz Predslovlja mise na svetkovinu Velike Gospe, da je Marija „početak i slika konačnog savršenstva njegove Crkve i putokaz nade i utjehe nama, njegovom putničkom narodu“.

„Po Mariji je svijetu došao Spasitelj, on je tijelo njenog tijela, „blagoslovljeni plod njezine utrobe“ (Lk 1,42). Po Mariji i njenom slobodnom 'Da' Božjem planu spasenja, po njenom slobodnom i poniznom „Neka mi bude po Riječi tvojoj“ nastalo je „spasenje i snaga i kraljevstvo

Boga našega i vlast Pomazanika njegova“ (Otk 12,10). Zbog svega toga, Bog je Mariji pripremio sklonište, Bog ju je uzdigao i uznio i postavio u svoju slavu“ rekao je biskup Bogdan, navodeći i načine povezanosti Marije, Kraljice mira s Isusom, Knezom mira.

„Zbog Marijine uloge u povijesti spasenja i čvrste povezanosti s njenim Sinom, Knezom mironosnim, Marija se časti i štuje kao Kraljica mira. Prije 103 godine, u jeku Prvog svjetskog rata, papa Benedikt XV. odredio je da se u Laurentanske litanije uvrsti naziv Kraljice mira. U svetkovini Kraljice mira u misi se spominje suradnja između Boga i ljudi u pomirenju i miru što ga je Krist ostvario. U predslovlju blagdana Kraljice mira molimo: „Ona je ponizna službenica: primila je navještaj iz usta Gabrielovih, djevičanskim krilom začela Kneza mira“. U otajstvu muke Marija je „vjerna majka, neustrašivo je stajala uz križ na kojem je Sin, zabrinut za naše spasenje, svojom krvlju sve pomirio“. Marija je ustrajna u molitvi s Isusovim učenicima, na blagdan Pedesetnice, čeka Duha jedinstva i mira, ljubavi i radosti. Slaveći spomen Kraljice mira, vjernici mole Boga da po njenom zagovoru Crkvi udijeli darove jedinstva i mira, „da u miru tvorimo jednu obitelj“, da među sobom gajimo mir kojeg nam je Krist ostavio, da udijeli željeni mir našim vremenima“ poručio je biskup Bogdan.

Stanarski župnik don Tomislav Sikirić zahvalio je biskupu Bogdanu na dolasku, istaknuvši kako je najvažnije imati nutarnji mir, po kojemu možemo unositi mir i u međuljudske odnose. Ove godine zbog epidemioloških razloga kroz gradski predio Stanova nije održana procesija s Gospinim kipom.

Proslavi blagdana prethodila je trodnevica u župi koju je predvodio don Marko Dokoza.

NIN: Blagdan sv. Marcele, suzaštitnice ninske župe i zaštitnice Grada Nina

Blagdan sv. Marcele, suzaštitnice ninske župe sv. Anselma i zaštitnice Grada Nina, svečano je proslavljen u utorak 25. kolovoza misnim slavljem koje je u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu predvodio don Božo Barišić, ninski župnik i dekan. Propovijedao je fra Mario Fundak, pa-

mlin iz pavlinskog samostana u Sveticama kod Ozlja.

Raka s moćima sv. Marcele nalazi se na glavnom oltaru ninske župne crkve. Susret Isusa i sv. Marcele, žene iz Isusovog vremena i njegove suvremenice, zapisan je u Lukinom evanđelju koje se i naviješta na svetičin blagdan. Prema predaji, Marcela je žena iz mnoštva koje je bilo okupljeno oko Isusa te je Isusu rekla: "Blažena utroba koja te nosila i prsi koje si sisao". Isus joj je odgovorio: "A još blaženiji oni koji slušaju Božju riječ i čuvaju je".

„Riječi Sv. Marcele zapisane su u evanđelju. Kada je slušala Isusa što govori, iz mnoštva je viknula: 'Blažena utroba koja te nosila i prsi koje si sisao'. U duhu hrvatskog jezika, to bi se reklo: 'Blago majci koja te rodila'. To izgovaramo kada se oduševimo nekom osobom. Tu riječ kažemo za osobu kada nas nečim privuče. Ta žena iz mnoštva rekla je to nakon što je Isusa slušala, nakon što je slušala njegovu riječ, jer početak Evanđelja kaže, 'Dok je Isus

govorio...'“ rekao je fra Mario, istaknuvši da to, „dakle, nije bio događaj kada je Isus učinio neko čudo, neki znak. To je bilo nakon Isusovog govora upućenog okupljenima. I ona se oduševila riječima koje sluša. A Isus odgovara riječju: „Još blaženiji oni koji riječ Božju slušaju i čuvaju“.

„Nije samo Marcela oduševljena Isusom i njegovim riječima, nego je u tom Evanđelju i Isus oduševljen osobom koja ga sluša, također se i raduje ženi koja je sretna, koju je Božja riječ obradovala, kojoj je Božja riječ unijela radost, novost u njen život. Lijepo je imati baš sv. Marcelu za zaštitnicu – ženu koja je oduševljena Kristom, ženu koju sluša njegovu riječ i Isusa koji je oduševljen upravo takvom osobom“ poručio je fra Mario.

U svjetlu Isusove riječi 'Blaženiji oni koji slušaju Božju riječ i čuvaju je', Fundak je istaknuo da i to pokazuje kako Isus prvo misli na Božju riječ, a onda i na sve one koji slijede njen primjer. „Židovi nekoliko puta dnevno ponavljaju

molitvu, 'Slušaj Izraele, Gospodin je tvoj Bog, Gospodin je jedan...' Ta molitva započinje svaki put riječima: 'Slušaj, Izraele'. Jako je važno slušati Božju riječ, biti otvoren za slušanje. Danas je čovjeku teško slušati, mi izgovaramo jako puno riječi. Čujemo i puno vijesti, ali od iznimne važnosti je staviti se u stav slušanja.

I onda kad nam je teško, kad smo pritisnuti brigama i teškoćama, kako bi bilo puno korisnije stati pred Gospodina, dati da ti on progovara, jer samo njegova riječ liječi. Samo njegova riječ ima snagu podići nas, samo njegova riječ ima snagu vratiti nam radosni život" istaknuo je fra Mario, potaknuvši puk da časteći sv. Marcelu, „traži baš od nje, po njenom zagovoru, dar slušanja, dar otvorenog uha. Kao što je nju Isus oduševio, kao što je u njen život unio novost, radost, divotu, tako Isus može učiniti i s nama, neovisno u kakvim se životnim situacijama nalazimo. Kada dolazi, Isus uvijek čovjeka diže, raduje, liječi, ohrabruje. Uvijek ga vodi na bolji životni put. To nije krivudavi put, nego vodi u nebesku radost, u zagrljaj našeg nebeskog Oca. Neka i kroz naše životne situacije nas povede takvim putem“ zaključio je fra Mario.

Blagdan sv. Marcele ujedno je bila zadnja blagdanska misa s narodom koju je don Božo Barišić predvodio kao ninski župnik i dekan. Tu službu don Božo napušta nakon devet godina župnikovanja u Ninu i odlazi za župnika župe Uznesenja BDM u Pag.

Na blagdan sv. Marcele don Božo je slavio u misnici koju su mu za oproštajni dar poklonili ninski župljani.

Zahvalio je „molitvenim stupovima“ ninske župe, a to su Molitvena zajednica Gospe od Zečeva i Kursiljo, zahvalio je svima koji obogaćuju život Nina i s kojima je surađivao. To su Udruga žena Aenona koja doprinosi osobitom stvaranju božićnog ozračja, čije kreacije i ukrasi uljepšavaju župnu crkvu i koje priređuju slastice.

Don Božo je zahvalio klapi Condura na svakom srdačnom odazivu za nastup kada su pjevanjem uveličali razna slavlja i čiji je član bio i don Božo. Zahvalio je prvopričesnicima Nina i Zatona i ninskom dječjem vrtiću Morska vila s tetama, za njihov doprinos i radosne trenutke zajedništva.

Župnika Barišića osobito je ganuo dar izuzetno vrijedne svečane misnice te je župljanima rekao da će zbog toga promijeniti i odluku u svojoj oporuci. Naime, Barišić je prije bio odredio biti pokopan u misnici u kojoj se zaređio i u kojoj je slavio svoju prvu misu, a sada je, u osjećaju duboke zahvalnosti za ljubav doživljenu u ninskoj župi, rekao da će to promijeniti i napisati kako želi biti pokopan u misnici koju su mu darovali ninski župljani.

Zahvalio je i župljanima Rođenja BDM Zaton čiji je bio župnik, na suradnji i darovima, osobito ikonama Krista i Bogorodice. Zahvalio je i svim vjernicima Ninskog dekanata iz župa Vrsi, Privlaka, Vir i Petrčane, rekavši da će sve prinositi u molitve Gospodinu.

Don Božo se sa župljanima kao pastir službeno pozdravio na nedjeljnoj misi 23. kolovoza. U emotivnom susretu i razmjeni zahvalnih riječi, u oproštajnom govoru Ninjani su don Boži zahvalili za organiziranje humanitarnih akcija, božićnih radionica, hodočašća i druženja. „Bilo vas je lijepo slušati i u klapi, vidati ispred crkve u razgovoru sa svima, ne samo vjernicima, jer vi ste bili dio nas i jedan od nas. Vaš osmijeh i druženje s najmlađima ćemo upisati u knjigu uspomena“ poručili su Ninjani.

Podsjetili su i kako su na početku njegovog dolaska, neke među starijima bile zasmetale don Božine tenisice koje je nosio, dotle da su neki mislili treba li mu kupiti cipele. „Kad ste saznali za to, naučili ste nas u propovijedi kako je važnije baviti se kamenčićima u vlastitim postolama, poput Riječi Gospodnje iz Evanđelja po Luki: 'što gledaš trun u oku bratu svojega, a brvna u oku svome ne opažaš'. Vrlo brzo shvatilo se da su te patike savršene postole koje odgovaraju vremenu u kojem Vaš mladenački duh donosi promjenu u naš povijesni Nin“ poručili su Ninjani na oproštaju župniku.

Istaknuli su da im je „don Božo obogatio život, uvijek su mu se mogli obratiti za pomoć, njegov vedar duh prožet Božjom riječju ispunjavao im je srca“ te su poželjeli da ga prati zgovor Gospe od Zečeva.

U ime Grada Nina s čijim je službenicima odlično surađivao, oproštajni pozdrav don Boži

uputio je i ninski gradonačelnik Emil Ćurko. Opisao je don Božu kao skromnu i samozatajnu osobu koji je u Nin prije devet godina došao „poput dječarca, nasmiješen“ te se i Ćurko pitao „kako će se mlad i neiskusni svećenik nositi s izazovima specifične sredine koja baštini stoljetno kulturno i vjersko nasljeđe. No, sumnja je vrlo brzo opovrgnuta“ rekao je gradonačelnik Ćurko, istaknuvši da je don Božo „svojom inventivnošću i modernim pristupom unio svježinu“. Poručio je da je don Božo bio „dostojan partner u sferi duhovnog života Ninjana. Preuzeo je potrebnu inicijativu, osnovao crkveni zbor, pridružio se ninskoj muškoj klapi, dječje vjeronauke učinio zanimljivim, inicirao susrete mladih, vodio župljane na putovanja i hodočašća i privukao Crkvi one koji su se distancirali“.

„Gradonačelniku, gradskim službama i turističkim zajednicama bilo je s lakoćom surađivati s don Božom. Surađivali smo kada je zajedničkim snagama trebalo obnavljati vrijednu sakralnu spomeničku baštinu, poslove promidžbe i organizacije vjerskih događanja. Zajedno smo proslavili veliku 500-tu obljetnicu ukazanja ninske zaštitnice Gospe od Zečeva, zajedno smo dočekivali delegacije i hodočasnike koji su grad Nin povezivali s drugim sredinama. S don Božom nije bilo generacijskog jaza. Podjednako je ušao u srca djece, mladih, starih i potrebitih. Razumio je svakog i izvlačio najbolje iz svojih župljana“ rekao je gradonačelnik Ćurko, istaknuvši da već nedostaje ninskom puku s kojim je ostvario prisnost i gdje je izgrađivao svoje svećeništvo te „odlazi voljen, s još uvijek istim dječaćkim osmjehom“. U zahvali za don Božinu dobrotu i skromnost, ninski gradonačelnik Emil Ćurko izrazio je ponos i pohvale za njihovih devet godina suživota, suradnje i prijateljstva.

SADRŽAJ

SVETA STOLICA	5
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	
PREDSJEDNIK HBK ČESTITAO MUSLIMANIMA KURBAN BAJRAM	8
PORUKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA HBK-A ZA KATEHIZACIJU I NOVU EVANGELIZACIJU NA POČETKU ŠKOLSKE I KATEHETSKE GODINE 2020./2021.	14
ZADARSKA NADBISKUPIJA	
PREKO KARMELA S MARIJOM DO KRISTA	12
ZANOSNO NAROD DO TEBE KREĆE, MOLEĆ' SE TEBI I SINU TVOM	13
ODREDBE	15
IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA	18
IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE	20